

Η

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

2ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε την 19^η Αυγούστου 2022 με την εξής σύνθεση: Αικατερίνη Ζερβού-Πρόεδρος, Χρυσάνθη Ζαράρη- Εισηγήτρια και Χρήστο Σώκο, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 13.07.2022 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 988/14.07.2022 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.... ...» και το διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής προσφεύγων), που εδρεύει στην όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα, και

Του οικονομικού φορέα με την επωνυμία που εδρεύει στη Νέα Χαλκηδόνα Αττικής, (εφεξής α παρεμβαίνων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Του οικονομικού φορέα με την επωνυμία, που εδρεύει στη ... (εφεξής β παρεμβαίνων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Του οικονομικού φορέα με την επωνυμία, που εδρεύει στον ... (εφεξής γ παρεμβαίνων), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή ο προσφεύγων αιτείται να ακυρωθεί η Διακήρυξη με αρ. .../2022 (ΑΔΑΜ: ... 2022-06-01), όπως αυτή διευκρινίσθηκε από την αναθέτουσα αρχή στις 07.07.2022. Ειδικότερα, αιτείται, *«να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη Διακήρυξη, προκειμένου να διαγραφούν νέοι πρόσθετοι όροι που εισήχθησαν με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του και αφορούν τις παρ. **iii και xvi του άρθρου 13 του***

Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, για τον ... και πιο συγκεκριμένα για το ... – ..., το ... – ... και τις άλλως να ματαιωθεί ο Διαγωνισμός, με σκοπό να επαναπροκηρυχθεί με τους όρους που συμπεριέλαβε στο από 7.7.2022 έγγραφο διευκρινίσεων το ..., ώστε να δοθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά, διασφαλίζοντας ότι θα τηρηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η ανάπτυξη του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων, προκειμένου να μην αποκλειστεί / καταστεί ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή της εταιρείας μας, η οποία δραστηριοποιείται σε όλη την ελληνική επικράτεια με ιδιαίτερη επιτυχία και καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια της Διακήρυξης.

- Να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη Διακήρυξη, προκειμένου να διαγραφεί ο νέος πρόσθετος όρος που εισήχθη με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ... και αφορά την περισυλλογή νεκρών ζώων άλλως να ματαιωθεί ο Διαγωνισμός, με σκοπό να επαναπροκηρυχθεί με τους όρους που συμπεριέλαβε στο από 7.7.2022 έγγραφο διευκρινίσεων το ..., ώστε να δοθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά, διασφαλίζοντας ότι θα τηρηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η ανάπτυξη του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων, προκειμένου να μην αποκλειστεί / καταστεί ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή της εταιρείας μας, η οποία δραστηριοποιείται σε όλη την ελληνική επικράτεια με ιδιαίτερη επιτυχία και καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια της Διακήρυξης.

-Να ακυρωθεί η Διακήρυξη, προκειμένου να αναπροσαρμοστεί από την Αναθέτουσα Αρχή η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της εν θέματι διαγωνιστικής διαδικασίας, σε ποσό το οποίο θα επιτρέπει την υποβολή οικονομικών προσφορών που καλύπτουν το ελάχιστο απαιτούμενο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης, όπως επιβάλλουν η αρχή της νομιμότητας και του υγιούς

ανταγωνισμού, αλλά και η υποχρέωση προστασίας του δημοσίου συμφέροντος».

Οι παρεμβαίνοντες αιτούνται τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Επειδή για την άσκηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο e-παραβόλο ύψους 10.819,00 ευρώ (βλ. εκτύπωση ηλεκτρονικού παραβόλου αυτόματης δέσμευσης με κωδικό ..., εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών όπου στο πεδίο κατάσταση του ως άνω παραβόλου αναφέρεται η ένδειξη «Δεσμευμένο»).

2.Επειδή, αντικείμενο της επίμαχης διαδικασίας αποτελεί η «Παροχή Υπηρεσιών Καθαρισμού των Χώρων του ..., του Κέντρου ... αρμοδιότητας του ..., του ... αρμοδιότητας του ... και του ...» με Συστημικό αριθμό ΕΣΗΔΗΣ ..., προϋπολογισμού 2.163.754,86 € πλέον Φ.Π.Α.: 519.301,16 €), με διάρκεια δύο (2) έτη και με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψης προσφορά βάσει τιμής. Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, ορίστηκε αρχικώς η 4η Ιουλίου 2022, ημέρα Δευτέρα και εν συνεχεία δόθηκε παράταση στην σχετική προθεσμία, δυνάμει της έκδοσης του 25ου Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου του ... (Ορθή Επανάληψη 28.6.2022, ΑΠ Εισ. 14150), όπου ορίστηκε ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 14η Ιουλίου 2022, ημέρα Πέμπτη και ώρα 14:00 μμ, ενώ ως ημερομηνία αποσφράγισης ορίσθηκε η 18η Ιουλίου 2022, ημέρα

Δευτέρα. Εν τω μεταξύ στις 07.07.2022 η αναθέτουσα αρχή παρείχε τις εδώ προσβαλλόμενες διευκρινήσεις, κατόπιν σχετικού αιτήματος εκ μέρους ενδιαφερομένου, και την 8.7.2022 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε ορθή επανάληψη της με αρ. 8 απάντησης του 8^{ου} ερωτήματος. Κατόπιν δε άσκησης της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής η αναθέτουσα αρχή παρέτεινε αυτοβούλως την οικεία προθεσμία κατάθεσης προσφορών έως την 1^η Σεπτεμβρίου, ωστόσο, σε συνέχεια της με αρ. Α541/2022 Απόφασης ΕΑΔΗΣΥ η οικεία προθεσμία ορίσθηκε έως την έκδοση απόφασης από την ΕΑΔΗΣΥ επί της προσφυγής και σε κάθε περίπτωση έως και τις 08.09.2022 (βλ. σκ. 15 της εν λόγω απόφασης).

3. Επειδή, ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του ν. 4412/2016.

4. Επειδή, με την με αρ.1429/2022 Πράξη της Προέδρου του 2ου Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της και επί της υπό εξέταση προσφυγής.

5. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προέβη, στις 14.07.2022 σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο.

6.Επειδή, ο μεν α παρεμβαίνων κατέθεσε την οικεία παρέμβαση του στην επικοινωνία του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 22.07.2022, οι δε β και γ παρεμβαίνοντες στις 25.07.2022, ήτοι εμπροθέσμως και μεθ εννόμου συμφέροντος δοθέντος ότι δραστηριοποιούνται στην οικεία αγορά και μάλιστα επί μακρόν και επιθυμούν κατά δήλωση τους να συμμετάσχουν στην επίμαχη διαδικασία.

7. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στην ΕΑΔΗΣΥ τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής στις 29.07.2022, ήτοι

εμπροθέσμως, τις οποίες (απόψεις) ανάρτησε στην Επικοινωνία του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ αυθημερόν και κοινοποίησε στους ενδιαφερομένους. Επακολούθως ο προσφεύγων κατέθεσε εμπροθέσμως το από 01.08.2022 υπόμνημα του.

8. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά και υπό το πρίσμα του προΐσχύσαντος νομοθετικού πλαισίου (Ν. 3886/2010), που δεν διαφοροποιείται εν προκειμένω και στο ισχύον πλαίσιο (Ν. 4412/2016), το θεσπιζόμενο με τον νόμο σύστημα παροχής δικαστικής προστασίας, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σκοπεί στην προστασία όσων ενδιαφέρονται να τους ανατεθούν οι παραπάνω συμβάσεις, έναντι της βλάβης την οποία υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής, παράβαση των κανόνων, οι οποίοι καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο τελευταίος. Κατά συνέπεια, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. κατά την έννοια του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 και του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016 κατά της Διακήρυξης ή των τροποποιητικών της πράξεων, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την προσφυγή αυτή με έννομο συμφέρον, να επικαλεσθεί, με τρόπο συγκεκριμένο και ειδικό, βλάβη από συγκεκριμένο όρο της Διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτόν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη λυσιτελή συμμετοχή του στον διαγωνισμό, ενώ περαιτέρω, εάν εν συνεχεία λάβει μέρος στον διαγωνισμό, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την αίτηση αυτή με έννομο συμφέρον, η

συμμετοχή του στο διαγωνισμό να συνοδεύεται από την διατύπωση επιφυλάξεως ως προς τη νομιμότητα του όρου ή των όρων της διακήρυξης από τους οποίους βλάπτεται. (ΣτΕ (Ασφ) 9/2015, ΔΕφΑθ (Αναστ.) 44/2015, ΔΕφΑθ (Ασφ) 561 /2013, ΣτΕ(Ασφ) 314/2013, ΣτΕ (Ασφ) 472/2012, ΣτΕ (Ασφ) 718/2012, ΣτΕ (Ασφ) 714/2012, ΣτΕ 890/2009, ΣτΕ 1415/2008 Ολομ., 881/2008, Ε.Α. 131/2003 κ.ά. και μεταξύ άλλων ΑΕΠΠ 25/2021 σκ. 6 του 7^{ου} Κλιμακίου)

Εν προκειμένω, ο προσφεύγων έχει, καταρχάς, έννομο συμφέρον για την άσκηση της προσφυγής, καθώς, ως ισχυρίζεται δραστηριοποιείται κατ' επάγγελμα επί σειρά ετών στην οικεία αγορά, παρέχοντας επιτυχώς αντίστοιχες υπηρεσίες και επιθυμεί στο πλαίσιο της δραστηριότητας του όπως συμμετάσχει στο διαγωνισμό παρά ταύτα ενώ προτίθεται να υποβάλει προσφορά η μη νομιμότητα των όρων αυτής κωλύει τη συμμετοχή του με συνέπεια να θίγονται τα συμφέροντα του. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι *«Η προσφεύγουσα εταιρεία ενδιαφέρεται για την ανωτέρω διαγωνιστική διαδικασία και επιθυμεί να υποβάλει νόμιμη, εμπρόθεσμη και παραδεκτή προσφορά, καθόσον ο σκοπός και το αντικείμενο εργασιών συνάδουν με τις καταστατικές δραστηριότητες του νομικού προσώπου και ανταποκρίνονται πλήρως στις ζητούμενες με τη διακήρυξη υπηρεσίες, διότι έχει ως αντικείμενο εργασιών μεταξύ άλλων, την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού κτιρίων, νοσοκομείων, χώρων γραφείων και εργοστασίων, αεροδρομίων, σταθμών λεωφορείων και σιδηροδρόμων και γενικά χώρων και μέσων μετακίνησης επιβατών, καθώς και λοιπών χώρων και εγκαταστάσεων. Παρά ταύτα, εξαιτίας των εγγράφων παροχής διευκρινίσεων, ήτοι των τροποποιητικών πράξεων της Διακήρυξης, η προσφεύγουσα εταιρεία υφίσταται ανεπανόρθωτη βλάβη, καθόσον αποκλείεται άλλως καθίσταται ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή της στον διαγωνισμό, διότι σύμφωνα με τους όρους που εισήχθησαν με τις διευκρινίσεις, παραβιάζονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, η διαδικασία επιλογής του αναδόχου και τα*

εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια.... θα μπορούσε να ανταποκριθεί πλήρως στο σύνολο των προϋποθέσεων του νόμου και της Διακήρυξης, τόσο από πλευράς κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, όσο και από πλευράς μη συνδρομής λόγου αποκλεισμού, εφόσον οι όροι της Διακήρυξης, ως αυτοί προστέθηκαν με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του Διοικητή του ..., δεν παραβίαζαν ευθέως τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου και τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείεται ουσιαστικά η συμμετοχή του». Επομένως, θεμελιώνει καταρχήν παραδεκτώς το έννομο συμφέρον του.

9. Επειδή σε συνέχεια των ανωτέρω νομίμως εισάγεται ενώπιον του 2^{ου} κλιμακίου η υπό εξέταση προσφυγή και οι ασκηθείσες παρεμβάσεις.

10. Επειδή, ο προσφεύγων, κατόπιν παράθεσης σύντομου ιστορικού ισχυρίζεται ότι – 1ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΤΩΝ ΔΥΝΑΜΕΝΩΝ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ) Στο άρθρο 2.4.3.2 της Διακήρυξης με τίτλο: «Τεχνική Προσφορά» ορίζεται ότι: «Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενης υπηρεσίας, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα». Ακολούθως, στο άρθρο 13 του Παραρτήματος Ι σημειώνεται ότι: «Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει τουλάχιστον τον κάτωθι περιγραφόμενο εξοπλισμό. Η ... δικαιούται να ζητήσει αναβάθμιση του εξοπλισμού του αναδόχου, εφόσον κριθεί ότι ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιείται δεν είναι κατάλληλος για την εκτέλεση των καθηκόντων. i.

Περιστροφική μηχανή, για υγρό καθαρισμό δαπέδων, μοκετών ii. Απορροφητές υγρών και σκόνης. Μεγάλης ισχύος ... W και χαμηλής εκπομπής θορύβου iii. Μηχάνημα πλύσης-στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχανήμα-σάρωτρο εξωτερικών χώρων, το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεσή του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς. iv. Πιεστικό μηχανήμα για εξωτερικούς χώρους v. Αφροπαραγωγός για μοκέτες vi. Μηχάνημα γυαλίσματος παρκετίνης δαπέδου. vii. Μπαλαντέζες viii. Λάστιχο ix. Σκάλα x. Τρόλεϊ καθαριστριών συμβατά με το σύστημα προεμποτισμένων πανιών γενικότερα (τροχήλατο καρότσι με συρτάρια: ένα για κάθε κλινικό τμήμα και ένα για κάθε ομάδα ομοειδών υπηρεσιών) xi. Τροχήλατα καρότσια για απορρίμματα θα πρέπει να είναι κλειστού τύπου, λειτουργικά καλαίσθητα να αποτελούνται από υλικό που να επιτρέπει την απολύμανση τους xii. Τροχήλατα καρότσια σφουγγαρίσματος με συστήματα διπλού κουβά (μπλε-κόκκινο) και ειδικό στίφτη διπλού συστήματος ή ανάλογο σύστημα για προεμποτισμένες πανέτες xiii. Τροχήλατα καρότσια μεταφοράς απορριμμάτων ανάλογου χρώματος και αντίστοιχης σήμανσης επικινδυνότητας για την μεταφορά απορριμμάτων: a. Τροχήλατα καρότσια κλειστού τύπου για τη μεταφορά αστικών στερεού αποβλήτων (ΑΣΑ) b. Τροχήλατα καρότσια κλειστού τύπου για τη μεταφορά Επικίνδυνων Αποβλήτων Αμιγώς Μολυσματικά (EAAM) Χαρακτήρα (MX) για τα χειρουργεία ένα (1τμχ), για ... ένα (1τμχ), και τα Τμήματα – Κλινικές ένα (1τμχ). Σύνολο 3 τμχ, c. Τροχήλατο καρότσι κλειστού τύπου για τη μεταφορά απορριμμάτων Μικτών Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΜΕΑ) d. Τροχήλατο καρότσι κλειστού τύπου για τη μεταφορά άλλων επικινδύνων αποβλήτων Χαρακτήρα (ΑΕΑ) e. Τροχήλατο καρότσι για τη μεταφορά χαρτοκιβωτίων xiv. Κουβάδες σφουγγαρίσματος μονούς για WC xv. Κουβάδες σφουγγαρίσματος μονούς για θαλάμους απομόνωσης xvi. Η ηλεκτρική σκούπα, η οποία να είναι ευέλικτη με ρόδες, μεγάλης ισχύος απορρόφησης ... W, να διαθέτει φίλτρα κατακράτησης και να είναι μικρής εκπομπής θορύβου. Να διαθέτει εξαρτήματα

που διευκολύνουν τις διάφορες εργασίες (20 τμχ) ή παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ) xvii. Μηχανική φορητή ηλεκτρική ή με μπαταρία σκούπα ικανοποιητικής ισχύος απορρόφησης (1 τμχ.) xviii. Μηχανή παραγωγής ατμού για τον καθαρισμό των περσίδων του συστήματος κλιματισμού – εξαερισμού. (2 τμχ.)» Η αναθέτουσα αρχή προέβη στην έκδοση του από 7.7.2022 εγγράφου παροχής διευκρινίσεως επί των αιτημάτων που υπεβλήθησαν. Μεταξύ άλλων τέθηκε ερώτημα για τον Μηχανικό Εξοπλισμό παρ. iii του Άρθρου 13 του Παραρτήματος Ι. Ειδικότερα, το ερώτημα 14 έχει ως εξής: «Στην σελ. 95 της διακήρυξης: Άρθρο 13ο Μηχανικός Εξοπλισμός στην παράγραφο iii αναφέρει: iii. Μηχάνημα πλύσης-στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεσή του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς. Παρακαλώ, όσον αφορά το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων αλλά και για το επικαθήμενο μηχάνημα - σάρωθρο τα οποία θα πρέπει να έχει στην κατοχή του ο υποψήφιος ανάδοχος , κατατεθέντες και τις αντίστοιχες άδειες, θα θέλαμε να μας διευκρινίσετε τις απαιτούμενες προδιαγραφές του παραπάνω αναφερόμενου τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και την ποσότητα για το κάθε ένα.» Η απάντηση που παρείχε το ΓΝ έχει ως εξής: ΑΠΑΝΤΗΣΗ 14: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: το επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής χωρητικότητας για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες. Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Αναφορικά με το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης θα πρέπει να είναι μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Ο προσφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να διαθέτει τεχνικά φυλλάδια, (CE

MARK) και serial number. Για το σάρωθρο θα πρέπει να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο .» Επιπροσθέτως, ως προς τον μηχανικό εξοπλισμό τίθεται ακόμη ένα διευκρινιστικό ερώτημα (με αριθμό 25), το οποίο έχει ως εξής: «Στη σελίδα 66 της διακήρυξης, άρθρο 1, παρ. 9, αναφέρεται ότι : «Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση.» Παρακαλούμε όπως μας προσδιορίσετε εάν η απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού να είναι καινούρια αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα – σάρωθρο εξωτερικών χώρων.» Σε απάντηση του Ερωτήματος αυτού, το, προσθέτει τον εξής όρο με την απάντηση του: «ΑΠΑΝΤΗΣΗ 25: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια. Η ανωτέρω απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα – σάρωθρο εξωτερικών χώρων.» Ενόψει των ανωτέρω, συνάγεται αναντίρρηση ότι το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, εισάγει πρόσθετους όρους στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία, ενώ οι αρχικοί όροι ήταν πλήρεις, σαφείς και ορισμένοι. Με την προσθήκη αυτή, ο απαιτούμενος μηχανικός εξοπλισμός άλλαξε άρδην μόλις 4 εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή προσφοράς. Η τροποποίηση αυτή έχει ως αποτέλεσμα, η προσφεύγουσα εταιρεία, η οποία ήταν πλήρως και καθόλα έτοιμη να καταθέσει νόμιμη και παραδεκτή προσφορά σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη, να αποκλείεται ή να καθιστάται ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή της. Τούτο διότι, παρόλο που η προσφεύγουσα διαθέτει και μηχανήμα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχανήμα σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο ως όριζε η Διακήρυξη στους αρχικούς της όρους, θα αποδείκνυε ότι έχει στη διάθεση της με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς της στον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνική προσφορά, ξαφνικά ενημερώνεται ότι ο μηχανικός εξοπλισμός της δεν επαρκεί,

διότι προστίθενται νέοι, εντελώς αδικαιολόγητοι, παράνομοι και καταχρηστικοί όροι που οδηγούν σε αθέμιτη τροποποίηση των όρων του διαγωνισμού και κατ' επέκταση της προσφοράς όλων των υποψήφιων συμμετεχόντων, με σκοπό την εύνοια συγκεκριμένου υποψηφίου, παραβιάζοντας τόσο τις αρχές της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ τους, όσο και την συνακόλουθη υποχρέωση της διαφάνειας, αρχές τις οποίες οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να τηρούν σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις. Χρήζει επισημάνσεως ότι ο μόνος τρόπος για να υποβληθεί παραδεκτή προσφορά, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης είναι η αγορά νέου μηχανήματος πλύσης – στέγνωσης και νέου επικαθήμενου μηχανήματος – σάρωθρου, καθόσον μετά την εισαγωγή των νέων όρων με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, οι τεχνικές προδιαγραφές είναι ιδιαιτέρως εξειδικευμένες (επικαθήμενο μηχάνημα: τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες – η τρίτη βούρτσα για τα δύσβατα σημεία, μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης: μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών) και τα μηχανήματα απαιτείται να είναι ήδη στην κατοχή των συμμετεχόντων (αναφέρεται στο άρθρο 13 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης «το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεση του»). Επιπλέον, δυνάμει των νέων όρων που εισάγονται με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ..., ο προσφερόμενος εξοπλισμός απαιτείται να διαθέτει τεχνικά φυλλάδια (CE MARK) και serial number (το serial number το διαθέτουν τα μηχανήματα, τα οποία βρίσκονται ήδη στην κατοχή κάποιου οικονομικού φορέα). Συμπληρωματικά, η αναθέτουσα αρχή τροποποίησε και σε άλλο σημείο τον μηχανικό εξοπλισμό αλλάζοντας άρδην τις απαιτήσεις της. Πιο συγκεκριμένα, στην παρ. χνί του άρθρου 13 του Παραρτήματος Ι, ορίζεται ότι απαιτείται: «Ηλεκτρική σκούπα, η οποία να είναι ευέλικτη με ρόδες, μεγάλης ισχύος απορρόφησης ...-... W, να διαθέτει φίλτρα κατακράτησης και να είναι μικρής εκπομπής θορύβου. Να διαθέτει εξαρτήματα που διευκολύνουν τις διάφορες εργασίες (20 τμχ) ή παρκετέζες μιας χρήσης

dust mop (70 τμχ)». Εν συνεχεία, ο όρος αυτός τροποποιήθηκε κατόπιν σχετικού ερωτήματος υποψήφιου οικονομικού φορέα. Ειδικότερα, τέθηκε το ερώτημα 27, το οποίο έχει ως εξής: «ΕΡΩΤΗΜΑ 27: Στις σελίδες 94-95 της διακήρυξης, άρθρο 14ο, χνί., μεταξύ του εξοπλισμού που υποχρεούται ο ανάδοχος να διαθέτει αναφέρεται ότι: «Η ηλεκτρική σκούπα, η οποία να είναι ευέλικτη με ρόδες, μεγάλης ισχύος απορρόφησης 1800-2000 W, να διαθέτει φίλτρα κατακράτησης και να είναι μικρής εκπομπής θορύβου. Να διαθέτει εξαρτήματα που διευκολύνουν τις διάφορες εργασίες (20 τμχ) ή παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ)». Παρακαλούμε όπως διευκρινίσετε εάν χρειάζονται 20 τμχ ηλεκτρικές σκούπες και εάν αυτές μπορούν να αντικατασταθούν από παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ).» Σε απάντηση του ανωτέρω, το ..., έδωσε την κάτωθι απάντηση, τροποποιώντας τον όρο της Διακήρυξης: «ΑΠΑΝΤΗΣΗ 27: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει 20 τμχ ηλεκτρικές σκούπες και αυτές δεν μπορούν να αντικατασταθούν από παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ).» Η προσφεύγουσα εταιρεία, δεδομένου ότι επιθυμεί να καταθέσει νόμιμη και παραδεκτή προσφορά στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία, ενόψει των ως άνω τροποποιητικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα εντελώς ξαφνικά και ανατιολόγητα, δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει την σύνταξη νέας οικονομοτεχνικής μελέτης, η οποία θα περιλαμβάνει το νέο μηχανικό εξοπλισμό που ορίζεται στους πρόσθετους όρους της Διακήρυξης. Επιπλέον, στο σύντομο χρονικό διάστημα που τροποποιήθηκαν οι όροι της Διακήρυξης σε σχέση με τον χρόνο υποβολής προσφοράς, ήτοι εντός 4 εργάσιμων ημερών, η προσφεύγουσα εταιρεία δεν πρόλαβε να διεξάγει έρευνα με σκοπό την αγορά των νέων απαιτούμενων μηχανημάτων. Δέον, όπως σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα εταιρεία, ενεργώντας άμεσα με προφανές ενδιαφέρον να καταθέσει νόμιμη και παραδεκτή προσφορά, μετά την προσθήκη του πρόσθετου όρου δυνάμει του από 7.7.2022 εγγράφου παροχής διευκρινίσεων του ..., διεξήγαγε έρευνα, προκειμένου να αγοράσει το απαιτούμενο μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης. Σε

συνέχεια της διενεργηθείσας έρευνας και κατόπιν σχετικής διαβεβαίωσης από όλους τους πιθανούς προμηθευτές, η προσφεύγουσα διαπίστωσε ότι το εν λόγω μηχάνημα δεν είναι διαθέσιμο στην Ελλάδα και χρειάζεται να γίνει παραγγελία, προκειμένου να αποσταλεί από το εξωτερικό. Από το ως άνω συνάγεται αναντίρρητα ο υπέρμετρος περιορισμός του ανταγωνισμού, με τον τεχνικό αποκλεισμό όλων των υποψηφίων οικονομικών φορέων - πλην ενός. Ενόψει των ανωτέρω αναφερόμενων, προκύπτει περίτρανα ότι η πράξη της αναθέτουσας αρχής περί παροχής διευκρινίσεων αντίκειται ευθέως στους κανόνες της αναλογικότητας και στο Ν. 4412/2016 και ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να ακυρωθεί η Διακήρυξη και να διαγραφούν από το κείμενο της οι ανωτέρω νέοι – πρόσθετοι όροι, άλλως να ματαιωθεί ο Διαγωνισμός, με σκοπό να επαναπροκηρυχθεί με τους όρους που συμπεριέλαβε στις διευκρινίσεις της η αναθέτουσα αρχή, ώστε να δοθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά, διασφαλίζοντας ότι θα τηρηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της ανάπτυξης του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων». Στη συνέχεια ο προσφεύγων παραθέτει τα αρ. 18.παρ. 1 , 54 και 75 του ν. 4412/2016 καθώς και νομολογία επί των κριτηρίων επιλογής και της δεσμευτικότητας των παρεχόμενων διευκρινήσεων και ισχυρίζεται ότι «συνάγεται αναντίρρητα ότι η επί ποινή αποκλεισμού νέα απαίτηση που εισήχθει με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής Διευκρινίσεων του ..., αναφορικά με τις παρ. iii και xvi του άρθρου 13 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, που αφορούν τον μηχανικό εξοπλισμό για το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων, το επικαθήμενο μηχάνημα – σάρωθρο και τις ηλεκτρικές σκούπες, παρίσταται ασύνδετη και δυσανάλογη προς το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, καθώς και απρόσφορη και μη αναγκαία για την επίτευξη των προβαλλόμενων από την αναθέτουσα αρχή σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Επισημαίνεται δε, ότι η εισαγωγή των νέων όρων της Διακήρυξης ισοδυναμεί με ένα κόστος ανερχόμενο περίπου: i. στις 190.000 Ευρώ όσον

αφορά το επικαθήμενο μηχάνημα – σάρωθρο (τουλάχιστον 3 βούρτσες, η 3η βούρτσα για δύσβατα σημεία), ii. στις 10.000 Ευρώ για το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων (μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο που θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών) και iii. στις 9.000 Ευρώ οι 20 ηλεκτρικές σκούπες. Οι συγκεκριμένες απαιτήσεις, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας καθώς επίσης και των προτύπων διασφάλισης ποιότητας, περιορίζει σημαντικά τον κύκλο των υποψηφίων αναδοχών (αν όχι μόνο στην παραδεκτή και νόμιμη συμμετοχή ενός υποψηφίου), και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, χωρίς να δικαιολογείται από την ίδια την φύση της σύμβασης και το αντικείμενο αυτής και χωρίς να υπαγορεύεται από κάποιο λόγο δημοσίου συμφέροντος. Τούτων δοθέντων, η προσφεύγουσα εταιρεία στο μέτρο που δραστηριοποιείται επί σειρά ετών στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, καλύπτει πλήρως τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας και καταλληλότητας για την παραδεκτή συμμετοχή της στον εν λόγω διαγωνισμό, ως αυτά περιγράφονται στην εν λόγω διάταξη. Έτι περαιτέρω, διαθέτει την απαιτούμενη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης. Παρά ταύτα, παρόλο που η εταιρεία διαθέτει και τους κατάλληλους ανθρώπινους πόρους δεν είναι εφικτό να καταθέσει παραδεκτή προσφορά, καθόσον το ... αποφάσισε εντελώς αναιτιολόγητα να εισάγει πρόσθετους όρους, οι οποίοι περιορίζουν τον ανταγωνισμό, παραβιάζοντας ευθέως τις διατάξεις περί ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και διαφάνειας της διαγωνιστικής διαδικασίας. Συνεπώς, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη Διακήρυξη, προκειμένου να διαγραφούν νέοι πρόσθετοι όροι που εισήχθησαν με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ... και αφορούν τις παρ. iii και xvi του άρθρου 13 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, για τον μηχανικό εξοπλισμό και πιο συγκεκριμένα για το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων, το επικαθήμενο μηχάνημα – σάρωθρο και τις ηλεκτρικές σκούπες άλλως να

ματαιωθεί ο Διαγωνισμός, με σκοπό να επαναπροκηρυχθεί με τους όρους που συμπεριέλαβε στο από 7.7.2022 έγγραφο διευκρινίσεων το ..., ώστε να δοθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά, διασφαλίζοντας ότι θα τηρηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η ανάπτυξη του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων, προκειμένου να μην αποκλειστεί / καταστεί ουσιαστικά δυσχερής η συμμετοχή της εταιρείας μας, η οποία δραστηριοποιείται σε όλη την ελληνική επικράτεια με ιδιαίτερη επιτυχία και καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια της Διακήρυξης»

2ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ – ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΝΟΜΟΥ Στο από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ..., τίθεται ερώτημα αναφορικά με τον τρόπο περισυλλογής νεκρού ζώου, σε περίπτωση που τούτο βρεθεί εντός του χώρου του Πιο συγκεκριμένα, το ερώτημα έχει ως εξής: «ΕΡΩΤΗΜΑ 12: Στην σελ. 92 της διακήρυξης παράγραφος Γενικά – Λοιποί χώροι αναφέρεται: Σκούπισμα, καθάρισμα όλου του περιβάλλοντος χώρου του καθημερινά (πρωί), καθώς και τα πλακόστρωτα, τις κλίμακες που οδηγούν στις εισόδους των Κτιρίων και τα παρτέρια του. Αποκομιδή όλων των κάδων του αύλειου χώρου του Πλύσιμο, σκούπισμα με μηχανοκίνητη σκούπα όλων των δρόμων των χώρων του, ιδιαίτερα όπου δημιουργούνται ανθυγιεινές εστίες από τα περιττώματα πτηνών καθώς και όποτε κρίνεται απαραίτητο από την Εποπτεία Μετά από επίσκεψη στους χώρους του ... διαπιστώθηκε στον αύλειο χώρο, η ύπαρξη νεκρού πτηνού. Σε περίπτωση ύπαρξης νεκρού ζώου στον περιβάλλοντα χώρο του, πέραν των περιπτώσεων, είναι αρμοδιότητα του αναδόχου η περισυλλογή του; Η απάντηση που έδωσε το Νοσοκομείο με το από 7.7.2022 έγγραφο, προσθέτοντας νέους τεχνικούς όρους, έχει ως εξής: «ΑΠΑΝΤΗΣΗ 12: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Σε περίπτωση ύπαρξης νεκρού ζώου ή πτηνού, στον εξωτερικό χώρο ή και στον εσωτερικό χώρο του, η ευθύνη περισυλλογής και διάθεσης προς απόρριψη σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία βαρύνει αποκλειστικά τον ανάδοχο του

έργου καθαριότητας.» Δέον όπως σημειωθεί, ότι δυνάμει της Υπουργικής Απόφασης με αριθμό 236/47755/2014 έχουν θεσπιστεί τα προγράμματα διαχείρισης νεκρών ζώων σε εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΚ) 1069/ 2009, προβλέποντας ειδική διαδικασία συλλογής και μεταφοράς των νεκρών ζώων. Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 4 παρ. 2 της ΥΑ 236/47755/2014 (ΦΕΚ Β' 916/2014) ορίζεται ότι: «2. Η συλλογή και η μεταφορά των νεκρών ζώων σε εγκεκριμένη μονάδα διαχείρισης θα πρέπει να γίνεται εντός 24 ωρών το αργότερο από την ώρα ειδοποίησης του αναδόχου, με εγκεκριμένα μέσα μεταφοράς ... για την κατηγορία υλικών που μεταφέρουν και υπό ψύξη. Σε δυσπρόσιτες περιοχές (ορεινές περιοχές με υποτυπώδες οδικό δίκτυο ή νησιά χωρίς καθημερινή συγκοινωνία) ο χρόνος συλλογής μπορεί να ανέλθει στις 48 ώρες, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας.». Συνεπώς, η μεταφορά του νεκρού ζώου κατ' επιταγή των πρόσθετων όρων της Διακήρυξης είναι ασύμφωνη με την εθνική νομοθεσία, αφενός διότι αποτελεί πρόσθετη παροχή υπηρεσίας, η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην εν θέματι διακήρυξη (CPV 90911200-8: Υπηρεσίες Καθαριότητας), αφετέρου δεν έχουν σημειωθεί οι ειδικές τεχνικές απαιτήσεις που χρειάζονται για την τήρηση της εθνικής νομοθεσίας. Σε κάθε περίπτωση, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η μεταφορά των νεκρών ζώων απαιτεί όχημα μεταφοράς υπό ψύξη, συνάγεται ότι με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ..., εισάγεται νέος πρόσθετος – όλως τροποποιητικός όρος της Διακήρυξης, καθόσον σε περίπτωση κατάθεσης προσφοράς απαιτείται να διατίθεται το εν θέματι όχημα μεταφοράς με ψύξη, άλλως η προσφορά δεν καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις που έχουν τεθεί. Ενόψει των ανωτέρω αναφερόμενων, προκύπτει με σαφήνεια ότι η πράξη της αναθέτουσας αρχής περί παροχής διευκρινίσεων αντίκειται ευθέως στους κανόνες της αναλογικότητας και στο Ν. 4412/2016 και ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να ακυρωθεί η Διακήρυξη και να διαγραφεί από το κείμενο ο ανωτέρω νέος – πρόσθετος όρος, άλλως να ματαιωθεί ο Διαγωνισμός, με σκοπό να επαναπροκηρυχθεί με τους όρους που συμπεριέλαβε στις διευκρινίσεις της η

αναθέτουσα αρχή, ώστε να δοθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά, διασφαλίζοντας ότι θα τηρηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης και της ανάπτυξης του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων. ...Ως εκ τούτου, συνάγεται αναντίρρητα ότι η επί ποινή αποκλεισμού νέα απαίτηση που εισήχθει με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής Διευκρινίσεων του ..., αναφορικά με την περισυλλογή νεκρών ζώων, παρίσταται μη σύννομη, ασύνδετη και δυσανάλογη προς το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, καθώς και απρόσφορη και μη αναγκαία για την επίτευξη των προβαλλόμενων από την αναθέτουσα αρχή σκοπών δημοσίου συμφέροντος. Επισημαίνεται δε, ότι η εισαγωγή του νέου όρου της Διακήρυξης ισοδυναμεί με ένα κόστος ανερχόμενο περίπου στις 29.000 Ευρώ. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι και το εν λόγω όχημα μεταφοράς ύπο ψύξη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, πρέπει να είναι καινούργιο και να βρίσκεται σε άριστη κατάσταση. Η συγκεκριμένη απαίτηση, σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας καθώς επίσης και των προτύπων διασφάλισης ποιότητας, περιορίζει σημαντικά τον κύκλο των υποψηφίων αναδοχών (αν όχι μόνο στην παραδεκτή και νόμιμη συμμετοχή ενός υποψηφίου), και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, χωρίς να δικαιολογείται από την ίδια την φύση της σύμβασης και το αντικείμενο αυτής και χωρίς να υπαγορεύεται από κάποιο λόγο δημοσίου συμφέροντος. Τούτων δοθέντων, η προσφεύγουσα εταιρεία στο μέτρο που δραστηριοποιείται επί σειρά ετών στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας, καλύπτει πλήρως τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας και καταλληλότητας για την παραδεκτή συμμετοχή της στον εν λόγω διαγωνισμό, ως αυτά περιγράφονται στην εν λόγω διάταξη. Έτι περαιτέρω, διαθέτει την απαιτούμενη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα και τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης. Παρά ταύτα, παρόλο που η εταιρεία διαθέτει και τους κατάλληλους ανθρώπινους πόρους δεν είναι εφικτό να καταθέσει

παραδεκτή προσφορά, καθόσον το ... αποφάσισε εντελώς αναιτιολόγητα να εισάγει πρόσθετους όρους, οι οποίοι περιορίζουν τον ανταγωνισμό, παραβιάζοντας ευθέως τις διατάξεις περί ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και διαφάνειας της διαγωνιστικής διαδικασίας. Ως εκ τούτου, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη Διακήρυξη, προκειμένου να διαγραφεί ο νέος πρόσθετος όρος που εισήχθη με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ... και αφορά την περισυλλογή νεκρών ζώων άλλως να ματαιωθεί ο Διαγωνισμός, με σκοπό να επαναπροκηρυχθεί με τους όρους που συμπεριέλαβε στο από 7.7.2022 έγγραφο διευκρινίσεων το ..., ώστε να δοθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά, διασφαλίζοντας ότι θα τηρηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης και η ανάπτυξη του υγιούς και ανόθετου ανταγωνισμού μεταξύ των οικονομικών φορέων, προκειμένου να μην αποκλειστεί / καταστεί ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή της εταιρείας μας, η οποία δραστηριοποιείται σε όλη την ελληνική επικράτεια με ιδιαίτερη επιτυχία και καλύπτει όλα τα απαιτούμενα κριτήρια της Διακήρυξης.

3ος ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ– ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ

Ο προϋπολογισμός του διαγωνισμού δεν επαρκεί για την κάλυψη του συνολικού κόστους εκτέλεσης της σύμβασης, όπως αυτό συντίθεται από το ελάχιστο νόμιμο εργοδοτικό κόστος, τις νόμιμες κρατήσεις επί της αμοιβής του αναδόχου, το διοικητικό κόστος, το κόστος του μηχανικού εξοπλισμού, και τις λοιπές συναφείς δαπάνες εκτέλεσης της σύμβασης Ι. Όπως έχει κριθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Αντίθετη εκδοχή, σύμφωνα με την

οποία, ελλείπει σχετικής ρήτηρας στη διακήρυξη, οι διαγωνιζόμενοι θα μπορούσαν να διαμορφώνουν την προσφορά τους και κάτω του ελάχιστου, κατά το νόμο, εργατικού κόστους, ο δε έλεγχος του στοιχείου αυτού δεν θα γινόταν κατά την κατάθεση των προσφορών αλλά μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, δεν παραβιάζει μόνον την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσης, αλλά δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και προσκρούει, για το λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (ΕΑ ΣτΕ 840/2008, 791/2008), αφού οδηγεί σε μειονεκτική θέση τους καλόπιστους διαγωνιζόμενους, οι οποίοι διαμορφώνουν την προσφορά τους σεβόμενοι τις απαιτήσεις του νόμου και της διακήρυξης, ως προς ό,τι αφορά τους όρους αμοιβής και ασφάλισης του απασχολούμενου προσωπικού. Πράγματι, όπως έχει γίνει δεκτό και από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η υποβολή ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς, εφόσον δεν αιτιολογείται επαρκώς, νοθεύει τον ανταγωνισμό και πλήττει την αρχή της ισότητας των συμμετεχόντων στους δημόσιους διαγωνισμούς, καθώς με τον τρόπο αυτό αποκλείονται οι λοιποί συμμετέχοντες κατά το στάδιο της οικονομικής αξιολόγησης από τον διαγωνιζόμενο εκείνον, ο οποίος προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος, αναφορικά με τα κρατούντα στην αγορά για το οικείο είδος υπηρεσιών. Επίσης, η υποβολή της προσφοράς αυτής δύναται να πλήξει και το δημόσιο συμφέρον, στο μέτρο που ο ανάδοχος που έχει υποβάλει ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά και έχει επιτύχει την υπέρ αυτού κατακύρωση του αποτελέσματος του διαγωνισμού, ενδέχεται, κατά λογική ακολουθία, να επιχειρήσει κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.). Έχει επίσης κριθεί σχετικά ότι είναι απορριπτέα, ως προφανώς ζημιογόνος, οικονομική προσφορά η οποία υπολείπεται του ελάχιστου κόστους μισθοδοσίας του προσωπικού που θα απασχοληθεί με την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, όπως το κόστος αυτό προσδιορίζεται από

την ισχύουσα νομοθεσία και τις συναφείς συλλογικές συμβάσεις εργασίας, με βάση τις οποίες πρέπει να ερμηνεύεται η διακήρυξη του διαγωνισμού (ΕΑΣΤΕ 135/2011, 136/2011, 1122/2010, 1255/2009, βλ. και ΕΑΣΤΕ 1344/2008, 1090/2006, πρβλ. ΣΤΕ 4058/2001, 805/2001). Υπ' αυτή την έννοια, δεν μπορεί να υποβληθεί παραδεκτή προσφορά από διαγωνιζόμενο, εφόσον, κατά το οικονομικό της σκέλος, δεν έχουν ληφθεί υπόψη, κατά τον υπολογισμό του ελάχιστου κόστους παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών, οι αμοιβές του προσωπικού, όπως αυτές ίσχυαν κατά το χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, με βάση την οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας (πρβλ. ΕΑΣΤΕ 134/2011, 873/2010, 628/2010). Συνεπώς, η ελάχιστη αφετηρία για τον υπολογισμό της προσφερόμενης τιμής δεν μπορεί να υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργοδοτικού κόστους, όπως αυτό διαμορφώνεται με την εν λόγω συλλογική ρύθμιση και τις λοιπές εφαρμοστέες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Περαιτέρω, όπως γίνεται δεκτό, ο απαιτούμενος από τους ανωτέρω παρατεθέντες όρους της διακήρυξης, αλλά και τις διατάξεις του άρθρου 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010, υπολογισμός, στις προσφορές των διαγωνιζομένων, ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, του κόστους των αναλωσίμων, των εργαλείων, μηχανημάτων κ.λπ., καθώς και των νόμιμων κρατήσεων, αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των εργασιών, ούτως ώστε να είναι ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας. Έτσι, σύμφωνα με τη νομολογία της Επιτροπής Αναστολών του ΣΤΕ, στο εργοδοτικό κόστος «... προστίθεται υποχρεωτικά και το αναγκαίο επιπλέον κόστος παροχής της υπηρεσίας τούτο δε ευλόγως ώστε να αποτρέπεται αφενός η έμμεση καταστρατήγηση της επί ποινή αποκλεισμού ... υποχρεώσεως του αναδόχου να προσφέρει τιμή, η οποία καλύπτει πραγματικά και όχι πλασματικά το κόστος των αμοιβών και της ασφάλισεως του προσωπικού και αφετέρου της επίσης επί ποινή αποκλεισμού τιθέμενης υποχρέωσής του να μην εφαρμόζει πολιτική τιμών κάτω του πραγματικού κόστους...» (ΕΑΣΤΕ 1255/2009). Τούτο, διότι όπως έχει

κριθεί, «...η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου δεν μπορεί, κατά κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θα απασχοληθεί στην παροχή των ένδικων υπηρεσιών φύλαξης, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μη θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης...» (ΕΑΣΤΕ 328/2013 βλ. και ΕΑ ΣΤΕ 675/2002, 272/2008, 1257/2009, 1262/2009, 1297/2009, 1299/2009, 970/2010, 187/2013). Ακόμη, όπως ήδη αναφέρθηκε, για την διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς λαμβάνονται υπόψη και συμπεριλαμβάνονται σ' αυτήν οι νόμιμες κρατήσεις, με τις οποίες βαρύνεται ο ανάδοχος (βλ. μεταξύ άλλων ΕΑΣΤΕ 327/2010, 1257/2009, 1069/2009, 840/2008 κ.ά.). Επομένως, μετά την αφαίρεση των νόμιμων κρατήσεων αλλά και των λοιπών στοιχείων κόστους που συνυπολογίζονται για τη διαμόρφωση της προσφοράς (εξοπλισμός, αναλώσιμα, είδη ατομικής υγιεινής, κόστος εγγυητικών επιστολών κ.λπ.), το εναπομένον ποσό της οικονομικής προσφοράς του υποψηφίου πρέπει να είναι ικανό να καλύψει το ελάχιστο απαιτούμενο εργοδοτικό κόστος. Όπως γίνεται αντιληπτό από τα προεκτεθέντα, προκειμένου ο ανάδοχος να έχει τη δυνατότητα να εκπληρώσει τις αναφερόμενες πιο πάνω υποχρεώσεις του και, φυσικά, να καλύψει το λειτουργικό κόστος παροχής των υπηρεσιών καθαριότητας αλλά και να αποκομίσει ένα εύλογο κέρδος, θα πρέπει το οικονομικό αντικείμενο του διαγωνισμού να είναι τέτοιου ύψους, ώστε, συνεκτιμωμένων των ανωτέρω στοιχείων, να επιτρέπει τη σύναψη σύμβασης η οποία θα καλύπτει το κόστος παροχής των ζητούμενων υπηρεσιών και επομένως δεν θα αποβαίνει οικονομικώς επιζήμια για τον ανάδοχο, δεδομένου ότι αυτός, σε αντίθετη περίπτωση, δεν αποκλείεται να επιχειρήσει, κατά την εκτέλεση των υπηρεσιών, να καλύψει τη ζημία που υφίσταται λόγω του ασυνήθιστα χαμηλού τιμήματος που λαμβάνει, με μείωση της ποιότητας ή και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών (βλ. πράξη 240/2007 VI Τμ. Ε.Σ.). Συμπληρωματικά, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 Β.Δ 16/18.7.20 και Β.Δ 24.7./21.8.20 εργάτης θεωρείται

ο μισθωτός, ο οποίος κατά κύριο λόγο παρέχει σωματική εργασία. Στην εργατική νομοθεσία οι εργάτες αποκαλούνται πολλές φορές και εργατοτεχνίτες. Οι τελευταίοι αυτοί όροι υποδηλώνουν ειδικευμένους εργάτες, που εξακολουθούν, όμως, να διατηρούν την ιδιότητα του εργάτη. Αντίθετα, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν.2655/1953, υπάλληλος (ιδιωτικός) θεωρείται ο μισθωτός, ο οποίος παρέχει κατά κύριο λόγο μη σωματική εργασία, δηλαδή πνευματική. II. Επίσης, στο άρθρο 1.4 της Διακήρυξης με τίτλο «Θεσμικό Πλαίσιο» ορίζεται ότι: «Ή ανάθεση και εκτέλεση της σύμβασης διέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως: των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω». Περαιτέρω, στο άρθρο 1.7 της Διακήρυξης με τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης», ορίζεται ότι: α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.». Επιπροσθέτως, στο άρθρο 4.3 της Διακήρυξης με τίτλο «Όροι εκτέλεσης της σύμβασης», ορίζεται ότι: «4.3.1 Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού,

κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α'. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων από τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους. 4.3.2. Ο ανάδοχος δεσμεύεται ότι: α) σε όλα τα στάδια που προηγήθηκαν της σύμβασης δεν ενήργησε αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά και ότι θα εξακολουθήσει να μην ενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης.» Συμπληρωματικά στο Παράρτημα Ι Κεφάλαιο «Γενικές Τεχνικές Προδιαγραφές», ορίζεται ότι: «Άρθρο 1ο . Υπηρεσίες Καθαριότητας (Υποχρεώσεις Αναδόχου) 1. Ο ανάδοχος αναλαμβάνει την καθαριότητα και την απολύμανση των κτιριακών εγκαταστάσεων και των εν γένει χώρων του του ... (...), του Κέντρου Ψυχικής Υγείας, της Σχολής και του ... καθ' όλο το 24ωρο και για όλες τις ημέρες του χρόνου, υπό τους παρακάτω όρους και προϋποθέσεις. 2. Σε όλα τα στάδια της παροχής υπηρεσιών ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τη νομοθεσία, τις κείμενες υγειονομικές και αστυκτηνιατρικές διατάξεις, τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του και τις διαδικασίες που τηρούνται σε αυτό. 3. Ο καθαρισμός των χώρων θα γίνεται καθημερινά περιλαμβανομένων των Κυριακών, αργιών και εξαιρετέων ημερών όλο το εικοσιτετράωρο, περιλαμβάνει δε όλα τα τμήματα και χώρους του ... του Κέντρου Ψυχικής Υγείας, της Σχολής και του ... που κατά την κατάρτιση της σύμβασης λειτουργούν και χρησιμοποιούνται. Ο ανάδοχος είναι εξάλλου υποχρεωμένος σε τακτά χρονικά διαστήματα και σύμφωνα με τις υποδείξεις του, να καθαρίζει και τυχόν χώρους του που κατά τη κατάρτιση της σύμβασης δεν χρησιμοποιούνται. Η συμμετοχή στην παρούσα σημαίνει γνώση εκ μέρους του αναδόχου των χώρων του ... που σήμερα χρησιμοποιούνται και λειτουργούν και της εκτάσεως αυτών, ακόμη κι αν δεν αναφέρονται ρητά στην

παρούσα ή υπάρχει εύλογη απόκλιση στην έκτασή τους. 25. Ο ανάδοχος επιβαρύνεται με όλα τα έξοδα που αφορούν την παροχή των υπηρεσιών του (όπως στολές προσωπικού, μηχανήματα, εξοπλισμό, κ.λ.π.). Άρθρο 4 ο . Προσωπικό του Αναδόχου 1. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει έμπειρο προσωπικό που δεν θα εναλλάσσεται συχνά, εκπαιδευμένο σε γενικούς και ειδικούς κανόνες υγιεινής, ανάλογα με τη θέση εργασίας του, σύμφωνα με πρόγραμμα που θα έχει υλοποιηθεί και θα κατατεθεί. 2. Ο ανάδοχος είναι υπεύθυνος για τη συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού του για θέματα που αφορούν την χρήση των υλικών καθαριότητας, την τεχνολογία και υγιεινή ώστε να υλοποιούνται οι νομοθετικές απαιτήσεις. Τα έξοδα αυτά βαρύνουν αποκλειστικά τον ανάδοχο. 3. Ο ανάδοχος υποχρεούται στην απαρέγκλιτη τήρηση της εκάστοτε ισχύουσας εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, αναφορικά με την παροχή εργασίας του προσωπικού του, ιδίως δε ως προς την καταβολή των αποδοχών, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερες των προβλεπόμενων από την οικεία Σ.Σ.Ε, την τήρηση του νομίμου ωραρίου, των όρων υγιεινής και ασφάλειας κλπ. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής δίνει το δικαίωμα στο Νοσοκομείο για μονομερή καταγγελία της συμβάσεως και κήρυξη του αναδόχου ως έκπτωτου. ... 11. Ο ανάδοχος και το προσωπικό που θα χρησιμοποιήσει κατά την εκτέλεση του έργου, δεν έχουν καμία απολύτως σχέση εξαρτημένης εργασίας με το Νοσοκομείο, οι δε μισθοί και αμοιβές τους, καθώς και οποιεσδήποτε άλλες υποχρεώσεις, οι οποίες επιβάλλονται από την εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, βαρύνουν αποκλειστικά τον ανάδοχο, ο οποίος είναι ο μόνος υπεύθυνος έναντι αυτών με τους οποίους συνδέεται με εργασιακή ή άλλη σχέση καθώς και έναντι τρίτων εξ' αφορμής των σχέσεων αυτών.» Άρθρο 5 ο . Υλικά - Τεχνική Καθαριότητας 2. Ο μηχανικός εξοπλισμός πλυσίματος, παρκεταρίσματος και απολύμανσης των χώρων και μικροεργαλεία (κουβάδες καθώς και μηχανή πλύσεως και καθαρισμού δαπέδων που θα λειτουργεί με ρεύμα ή μπαταρία και θα ευρίσκεται σε μόνιμη βάση στο Νοσοκομείο και άλλα

όπως αναφέρονται στην συνημμένη κατάσταση του μηχανικού εξοπλισμού) θα διατίθενται από τον ανάδοχο. Άρθρο 13 Μηχανικός Εξοπλισμός Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει τουλάχιστον τον κάτωθι περιγραφόμενο εξοπλισμό. Η Υ.Μ δικαιούται να ζητήσει αναβάθμιση του εξοπλισμού του αναδόχου, εφόσον κριθεί ότι ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιείται δεν είναι κατάλληλος για την εκτέλεση των καθηκόντων. i. Περιστροφική μηχανή, για υγρό καθαρισμό δαπέδων, μοκετών ii. Απορροφητές υγρών και σκόνης. Μεγάλης ισχύος 2000 W και χαμηλής εκπομπής θορύβου. iii. Μηχάνημα πλύσης-στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεσή του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς. iv. Πιεστικό μηχάνημα για εξωτερικούς χώρους v. Αφροπαραγωγός για μοκέτες vi. Μηχάνημα γυαλίσματος παρκετίνης δαπέδου. vii. Μπαλαντέζες viii. Λάστιχο ix. Σκάλα x. Τρόλεϊ καθαριστριών συμβατά με το σύστημα προεμποτισμένων πανιών γενικότερα (τροχήλατο καρότσι με συρτάρια: ένα για κάθε κλινικό τμήμα και ένα για κάθε ομάδα ομοειδών υπηρεσιών) xi. Τροχήλατα καρότσια για απορρίμματα θα πρέπει να είναι κλειστού τύπου, λειτουργικά καλαίσθητα να αποτελούνται από υλικό που να επιτρέπει την απολύμανση τους xii. Τροχήλατα καρότσια σφουγγαρίσματος με συστήματα διπλού κουβά (μπλε κόκκινο) και ειδικό στίφτη διπλού συστήματος ή ανάλογο σύστημα για προεμποτισμένες πανέτες xiii. Τροχήλατα καρότσια μεταφοράς απορριμμάτων ανάλογου χρώματος και αντίστοιχης σήμανσης επικινδυνότητας για την μεταφορά απορριμμάτων: a. Τροχήλατα καρότσια κλειστού τύπου για τη μεταφορά αστικών στερεού αποβλήτων (ΑΣΑ) b. Τροχήλατα καρότσια κλειστού τύπου για τη μεταφορά Επικίνδυνων Απόβλητων Αμιγώς Μολυσματικά (EAAM) Χαρακτήρα (MX) για τα χειρουργεία ένα (1τμχ), για ΜΕΘ ένα (1τμχ), και τα Τμήματα – Κλινικές ένα (1τμχ). Σύνολο 3 τμχ, c. Τροχήλατο καρότσι κλειστού τύπου για τη μεταφορά απορριμμάτων Μικτών Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΜΕΑ) d. Τροχήλατο

καρότσι κλειστού τύπου για τη μεταφορά άλλων επικινδύνων αποβλήτων Χαρακτήρα (ΑΕΑ) ε. Τροχήλατο καρότσι για τη μεταφορά χαρτοκιβωτίων χίν. Κουβάδες σφουγγαρίσματος μονούς για WC χν. Κουβάδες σφουγγαρίσματος μονούς για θαλάμους απομόνωσης χνί. Η ηλεκτρική σκούπα, η οποία να είναι ευέλικτη με ρόδες, μεγάλης ισχύος απορρόφησης 1800-2000 W, να διαθέτει φίλτρα κατακράτησης και να είναι μικρής εκπομπής θορύβου. Να διαθέτει εξαρτήματα που διευκολύνουν τις διάφορες εργασίες (20 τμχ) ή παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ) χνii. Μηχανική φορητή ηλεκτρική ή με μπαταρία σκούπα ικανοποιητικής ισχύος απορρόφησης (1 τμχ.) χνiii. Μηχανή παραγωγής ατμού για τον καθαρισμό των περσίδων του συστήματος κλιματισμού – εξαερισμού. (2 τμχ.)» Επιπλέον, δυνάμει της απάντησης 14 στο από 7.7.2022 έγγραφο διευκρινίσεων:: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι : το επικαθήμενο μηχανήμα σάρωθρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής χωρητικότητας για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες. Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Αναφορικά με το μηχανήμα πλύσης – στέγνωσης θα πρέπει να είναι μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1)Ο προσφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να διαθέτει τεχνικά φυλλάδια, (CE MARK) και serial number. Για το σάρωθρο θα πρέπει να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο . Ακόμη, με την απάντηση 25 στο από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων σημειώνεται ότι: ΑΠΑΝΤΗΣΗ 25: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια. Η ανωτέρω απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα – σάρωθρο εξωτερικών χώρων». Επιπροσθέτως, δυνάμει της απάντησης 27 στο από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων σημειώνεται ότι: ΑΠΑΝΤΗΣΗ 27:

Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει 20 τμχ ηλεκτρικές σκούπες και αυτές δεν μπορούν να αντικατασταθούν από παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ). Τέλος, με την απάντηση 12 στο από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής σημειώνεται ότι: ΑΠΑΝΤΗΣΗ 12: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Σε περίπτωση ύπαρξης νεκρού ζώου ή πτηνού, στον εξωτερικό χώρο ή και στον εσωτερικό χώρο του ..., η ευθύνη περισυλλογής και διάθεσης προς απόρριψη σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία βαρύνει αποκλειστικά τον ανάδοχο του έργου καθαριότητας.» Εν προκειμένω, με βάση τα τεχνικά και οικονομικά δεδομένα της προσβαλλόμενης Διακήρυξης, η κατάθεση νόμιμης και παραδεκτής προσφοράς υπερβαίνει υποχρεωτικώς το προϋπολογισθέν με την Διακήρυξη ποσό, το οποίο αφορά την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των χώρων του ..., του Κέντρου Κοινωνικής Ψυχικής Υγείας αρμοδιότητας του ..., του αρμοδιότητας του ... και του Τούτο διότι, η προσφεύγουσα εταιρεία, δεδομένου ότι επιθυμεί να καταθέσει νόμιμη και παραδεκτή προσφορά στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία, ενόψει των ως άνω αναφερόμενων τροποποιητικών εξελίξεων που έλαβαν χώρα εντελώς ξαφνικά και αναίτιολόγητα, δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει την σύνταξη νέας οικονομοτεχνικής μελέτης με την εξάντληση των δεδομένων της αγοράς, η οποία θα περιλαμβάνει το νέο μηχανικό εξοπλισμό που ορίζεται στους πρόσθετους όρους της Διακήρυξης. Παρά ταύτα, μετά την εισαγωγή των νέων πρόσθετων όρων που αναλύθηκαν στον 1ο και 2ο Λόγο Προσφυγής, ο προϋπολογισμός δεν επαρκεί, διότι σύμφωνα με εν θέματι διακήρυξη, η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ισούται με 2.163.754,86 € χωρίς ΦΠΑ για δύο (2) έτη, ήτοι 90.156,45€ ανά μήνα. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της προσφεύγουσας εταιρείας, το ελάχιστο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης, που περιλαμβάνει μόνο το εργατικό κόστος, την εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ και τις νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις, συμπεριλαμβανομένης της παρακράτησης φόρου 8% (δυνάμει του από 7.7.2022 έγγραφο διευκρινίσεων) ανέρχεται σε

87.213,48 €. Επίσης, αν στο ποσό αυτό προστεθεί το κόστος των πρόσθετων μηχανημάτων (νέο μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων, επικαθήμενο μηχάνημα - σάρωθρο, ηλεκτρικές σκούπες, φορηγό με ψύξη ΖΥΠ) , των εργαλείων, των λοιπών στοιχείων που αποτελούν το διοικητικό κόστος, (διοικητική υποστήριξη, εγγυητικές επιστολές, ιατρός εργασίας, τεχνικός ασφαλείας, κόστος εκπαίδευσης, ασφαλιστήριο συμβόλαιο κ.λπ.) καθώς και το εργολαβικό κέρδος, προκύπτει αβίαστα ότι το προϋπολογισθέν ποσό των 90.156,42 Ευρώ, το οποίο έχει οριστεί με την εν θέματι Διακήρυξη δεν επαρκεί. Χρήζει επισημάνσεως ότι το επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο, το οποίο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής χωρητικότητας για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες (Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία), κοστίζει περίπου 190.000 Ευρώ. Επιπλέον, το ειδικό βαν ψυγείο – φορηγό για τη μεταφορά νεκρού ζώου ή πτηνού, κοστίζει περίπου 29.000,00 Ευρώ, ενώ το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης, μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο που θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών, κοστίζει περίπου 10.000 Ευρώ. Επιστέγασμα των ανωτέρω αποτελεί ότι ο προϋπολογισμός του διαγωνισμού δεν επαρκεί για να καλύψει το συνολικό κόστος εκτέλεσης της σύμβασης, όπως αυτό συντίθεται από το ελάχιστο νόμιμο εργοδοτικό κόστος, τις νόμιμες κρατήσεις επί της αμοιβής του αναδόχου, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων, και τις λοιπές συναφείς δαπάνες εκτέλεσης της σύμβασης και το πρόσθετο μηχανικό εξοπλισμό, όπως αναφέρονται πιο πάνω, με συνέπεια να καθίσταται αδύνατη η υποβολή προσφοράς, η οποία επιτρέπει στον ανάδοχο να καλύπτει όλες τις προαναφερθείσες συμβατικές υποχρεώσεις του και να προσδοκά ένα εύλογο περιθώριο κέρδους. Η -τυχόν- κατάθεση προσφοράς, σύμφωνα με τον -λανθασμένο- προϋπολογισμό της Διακήρυξης, δεν επιτρέπει την ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, αλλά και αποβαίνει εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος, καθόσον ο υποψήφιος ανάδοχος που θα υποβάλει προσφορά

εντός των ορίων της προϋπολογιζόμενης δαπάνης, με σκοπό να μειοδοτήσει, είναι προφανές ότι, προκειμένου να αποκομίσει κέρδος, ούτε τις αμοιβές και τις ασφαλιστικές εισφορές του προσωπικού του θα καταβάλλει στο ακέραιο, αλλά ούτε και τη συμφωνημένη ποιότητα και ποσότητα υπηρεσιών θα παρέχει στο Ως εκ τούτου, ο προϋπολογισμός του διαγωνισμού αντιβαίνει τόσο στους όρους της ίδιας της Διακήρυξης και των διευκρινίσεων, όσο και στις διατάξεις του νόμου, στις οποίες η Διακήρυξη παραπέμπει. Τούτο σημαίνει ότι η Αναθέτουσα Αρχή, παραβαίνει τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 και του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, ενεργώντας κατά τρόπο που παραβιάζει την αρχή της νομιμότητας αλλά και της υποχρέωσής της να διασφαλίζει τη διεξαγωγή της διαγωνιστικής διαδικασίας υπό όρους που εγγυώνται την ανάπτυξη θεμιτού και υγιούς ανταγωνισμού. Ενόψει των ανωτέρω, προκύπτει αναντίρρητά ότι πρέπει να ακυρωθεί η Διακήρυξη, προκειμένου να αναπροσαρμοστεί από την Αναθέτουσα Αρχή η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της εν θέματι διαγωνιστικής διαδικασίας, σε ποσό το οποίο θα επιτρέπει την υποβολή οικονομικών προσφορών που καλύπτουν το ελάχιστο απαιτούμενο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης, όπως επιβάλλουν η αρχή της νομιμότητας και του υγιούς ανταγωνισμού, αλλά και η υποχρέωση προστασίας του δημοσίου συμφέροντος».

11. Επειδή ο α παρεμβαίνων επί του 1^{ου} λόγου της προσφυγής ισχυρίζεται ότι «7.2. - Κοντολογίς, λοιπόν, η προσφεύγουσα αιτάται πως η απαίτηση της διακήρυξης, όπως εξειδικεύτηκε δια του από 7.7.2022 Εγγράφου διευκρινίσεων της αναθέτουσας τυγχάνει δυσανάλογη, στο μέτρο που απαιτεί ο εν λόγω εξοπλισμός να είναι «καινούριος». Επαναλαμβάνουμε, πως στο δικόγραφο της προσφυγής της αναφέρει σχετικά: «ο μόνος τρόπος για να υποβληθεί παραδεκτή προσφορά, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης είναι η αγορά, νέου μηχανήματος πλύσης - στέγνωσης και νέου επικαθήμενου μηχανήματος - σάρωθρου, καθόσον μετά την εισαγωγή των νέων όρων με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, οι τεχνικές προδιαγραφές είναι

ιδιαιτέρως εξειδικευμένες». Πλην, όμως, οι παραπάνω ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν προδήλως απαράδεκτοι και αλυσιτελείς, και εν πάση περιπτώσει αβάσιμοι νόμω και ουσία, τούτο για τους κάτωθι ειδικότερους λόγους:

8.1. - Από τη νομολογία του ΔΕΕ προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να τροποποιήσει, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές, καθώς και τα κριτήρια αναθέσεως, και στους οποίους έχουν καλόπιστα στηριχθεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλουν προσφορά ή εάν, αντιθέτως, δεν θα λάβουν μέρος στη διαδικασία συνάψεως της σχετικής συμβάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 10ης Μαΐου 2012. Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C 368/10, EU:C:2012:284, σκέψη 55, και της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C-278/14, EU:C:2015:228. σκέψεις 27 έως 29).

8.2. - Πάντως, από τα ανωτέρω δεν συνάγεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα ήταν, καταρχήν και σε κάθε περίπτωση, μη επιτρεπόμενη. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ' εξαίρεση τη δυνατότητα διορθώσεως ή συμπληρώσεως των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνισή τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012. SAG ELV Slovensko κ.λπ.. C-599/10. EU:C:2012:191. σκέψη 40). Πρέπει επίσης να επιτρέπεται στην ως άνω αναθέτουσα αρχή να προβαίνει σε ορισμένες τροποποιήσεις της συγγραφής υποχρεώσεων, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως καθώς και της υποχρεώσεως διαφάνειας.

8.3. Η απαίτηση αυτή σημαίνει, ότι οι σχετικές τροποποιήσεις, καίτοι μπορεί να είναι σημαντικές, δεν πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις ώστε θα είχαν προσελκύσει δυνητικούς προσφέροντες οι οποίοι, σε περίπτωση που δεν υφίσταντο οι τροποποιήσεις αυτές, δεν θα ήταν σε θέση να υποβάλουν προσφορά. Τούτο θα ίσχυε πιθανώς, μεταξύ άλλων οσάκις οι τροποποιήσεις καθιστούν τη σύμβαση αισθητά διαφορετική, ως εκ της φύσεώς της, από τη σύμβαση όπως αυτή είχε οριστεί αρχικώς.

8.4. - Δεύτερον, η εν λόγω απαίτηση συνεπάγεται ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, κατά τρόπον ώστε να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια δυνητικούς προσφέροντες η δυνατότητα να λάβουν γνώση των τροποποιήσεων αυτών υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και κατά το ίδιο χρονικό σημείο.

8.5. - Τρίτον, η ίδια απαίτηση προϋποθέτει επιπροσθέτως, αφενός, ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να έχουν επέλθει πριν από την εκ μέρους των προσφερόντων υποβολή των προσφορών, και, αφετέρου, ότι η προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω προσφορών πρέπει να παρατείνεται όταν οι τροποποιήσεις αυτές είναι σημαντικές, ότι η διάρκεια της παρατάσεως αυτής πρέπει να αποτελεί συνάρτηση της σπουδαιότητας των εν λόγω τροποποιήσεων και ότι η εν λόγω διάρκεια πρέπει να είναι επαρκής ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερομένους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την προσφορά τους (C-298/15. «Borta» UAB. ECLI:EU:C:2017:266 σκ.70- 76 αλλά και προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως E. Sharpston σχετικά με την εν λόγω υπόθεση).

9. Εν προκειμένω. στο άρθρο 2.4.3.2 της Διακήρυξης με τίτλο: «Τεχνική Προσφορά» ορίζεται ότι:

«Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο "Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές" του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης,

περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά. βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενης υπηρεσίας, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα».

9.1.- Ακολουθώς στο άρθρο 13 του Παραρτήματος Ι σημειώνεται ότι:

«Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει τουλάχιστον τον κάτωθι περιγραφόμενο εξοπλισμό. Η Υ.Μ δικαιούται να ζητήσει αναβάθμιση του εξοπλισμού του αναδόχου, εφόσον κριθεί ότι ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιείται δεν είναι κατάλληλος για την εκτέλεση των καθηκόντων, ί. Περιστροφική μηχανή. για υγρό καθαρισμό δαπέδων. μοκετών ίι. Απορροφητές υγρών και σκόνης. Μεγάλης ισχύος 2000 IV και χαμηλής εκπομπής θορύβου.

iii. Μηχάνημα, πλύσης-στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχανήμα- σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεσή του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα, στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς.

iv. Πιεστικό μηχανήμα για εξωτερικούς χώρους v. Αφροπαραγωγός για μοκέτες

vi. Μηχάνημα γυαλίσματος παρκετίνης δαπέδου. vii. Μπαλαντέζες ...xvi. Η ηλεκτρική σκούπα, η οποία να είναι ευέλικτη με ρόδες, μεγάλης ισχύος απορρόφησης 1800-2000 W, να διαθέτει φίλτρα κατακράτησης και να είναι μικρής εκπομπής θορύβου. Να διαθέτει εξαρτήματα που διευκολύνουν τις διάφορες εργασίες (20 τμχ) ή παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ)....

9.2. - Τέλος, στις Γενικές Τεχνικές προδιαγραφές, και δη στο Αρθρο Ι : Υπηρεσίες καθαριότητας (Υποχρεώσεις Αναδόχου), προβλέπεται ότι:

«9. Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση.»

9.3. - Στη συνέχεια, κατόπιν σχετικών ερωτημάτων από τους υποψήφιους συμμετέχοντες η αναθέτουσα αρχή προέβη στην έκδοση του από 7.7.2022 εγγράφου παροχής διευκρινίσεως επί των αιτημάτων που υπεβλήθησαν. δυνάμει του οποίου η αναθέτουσα διευκρίνισε ότι:

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 14: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: το επικαθήμενο μηχανήμα-σάρωθρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής χωρητικότητας για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες. Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία. Η ποσότητα, που απαιτείται είναι ένα (1). Αναφορικά με το μηχανήμα, πλύσης - στέγνωσης θα πρέπει να είναι μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Ο προσφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να διαθέτει τεχνικά φυλάδια (CE MARK) και serial number. Για το σάρωθρο θα πρέπει να διαθέσει ασφαλιστήριο συμβόλαιο .»

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 25: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια, του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια. Η ανωτέρω απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα - σάρωθρο εξωτερικών χώρων.»

9.4. - Ακολούθως, η αναθέτουσα αρχή προέβη στην έκδοση του από 12.7.2022 νεότερου εγγράφου παροχής διευκρινίσεως, το οποίο μάλιστα κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες, και, άρα, και στην προσφεύγουσα. ήδη πριν την υποβολή της προσφυγής της, και με το οποίο (έγγραφο διευκρινήσεων), η αναθέτουσα διευκρίνισε έτι περαιτέρω τα εξής:

«ΑΠΑΝΤΗΣΗ 4 : Εξοπλισμός ο οποίος είναι αγορασμένος κατά την τελευταία τριετία (2019- 2020-2021), εφόσον είναι καινούργιος και βρίσκεται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση, σύμφωνα με το

άρθρο 1, παρ. 9 της διακήρυξης, καλύπτει την απαίτηση του περί καινούριου εξοπλισμού».

9.5. - Σημειωτέον δε ότι δυνάμει του από 14.7.2022 Και με αριθμ 764 εγγράφου της, η Αναθέτουσα παράτεινε την προθεσμία υποβολής των προσφορών από την αρχικώς ορισθείσα ημερομηνία (14.7.2022) στην 1.9.2022.

10.- Εν όψει των ανωτέρω αναφερόμενων προκύπτουν κατά σειρά τα εξής:

10.1.- Η πρόβλεψη περί διάθεσης καινούριου εξοπλισμού, υφίστατο ήδη στις Γενικές Τεχνικές προδιαγραφές, και δη στο Άρθρο Ιο : Υπηρεσίες καθαριότητας (Υποχρεώσεις Αναδόχου) της Διακήρυξης, όπου προβλέπεται: «9. Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση.».

Συνεπώς, η απαίτηση αυτή περί καινούριου εξοπλισμού δεν εισήχθη το πρώτον με τις από 7.7.2022 της Αναθέτουσας, όπως αβασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα. αλλά είχε εισαχθεί ήδη από τη δημοσίευση της Διακήρυξης. Συνεπώς, και αφ' ης στιγμής η προσφεύγουσα δεν έβαλλε εμπρόθεσμός κατά των όρων της Διακήρυξης, ανεπικαίρως και άρα απαραδέκτως προβάλλει αιτιάσεις κατά των επίμαχων όρων της διακήρυξης. Σημειώνεται εκ νέου πως η Διακήρυξη δημοσιεύθηκε την 1.6.2022. η δε προσφεύγουσα έλαβε τεκμαιρόμενη γνώση των όρων της Διακήρυξης την 16.6.2022. Συνεπώς, η δεκαήμερη προθεσμία προσβολής των όρων της διακήρυξης παρήλθε ήδη από την 26.6.2022.

10.2. - Εξάλλου, η προσφεύγουσα παρότι βάλλει κατά των όρων της Διακήρυξης και των από 7.7.2022 Διευκρινήσεων της Αναθέτουσας παραλείπει να προσβάλλει τις νεότερες από 12.7.2022 Διευκρινήσεις. οι οποίες μάλιστα κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα ήδη πριν την υποβολή της προσφυγής της. και με το οποίο (έγγραφο διευκρινήσεων). η αναθέτουσα διευκρίνισε έτι περαιτέρω ότι το επίμαχο επικαθήμενο μηχανήμα - σάρωθρο εξωτερικών χώρων δεν απαιτείται να είναι απλώς «καινούριο» αλλά, ακόμη περισσότερο να

είναι «αγορασμένο κατά την τελευταία τριετία. (2019- 2020-2021)». Συνεπώς, η προσφεύγουσα βάλλει αλυσιτελώς κατά του οικείου όρου, καθώς ακόμη και εάν ήθελαν υποτεθούν βάσιμες οι αιτιάσεις της, και ακυρώνονταν οι εν λόγω απαιτήσεις των από 7.7.2022 Διευκρινήσεων, οι έτερες από 12.7.2022 διευκρινήσεις της Αναθέτουσα θα παρέμεναν αδιασάλευτες και καθόλα νόμιμες. Συνεπώς, η προσφεύγουσα δεν δύναται να ωφεληθεί από την ακύρωση της προκείμενης απαίτησης, αφού, εν τω μεταξύ δε βάλλει και κατά των από 12.7.2022, οι οποίες ως εκτελεστή πράξη, που προβλέπει σάρωθρο αγορασμένο κατά την τελευταία τριετία, απολαμβάνει τεκμηρίου νομιμότητας.

10.3. - Περαιτέρω η προσφεύγουσα προκειμένου να υποστηρίξει ότι διατηρεί έννομο συμφέρον για την ακύρωση των επίμαχων όρων, προβάλλει όλως υποθετικούς, αόριστους και ανεπίδεκτους εκτίμησης ισχυρισμούς, δίχως επουδενί να εξειδικεύει σε τι ακριβώς συνίσταται η βλάβη της από τη διατήρηση των επίμαχων όρων. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα δεν μνημονεύει εάν διαθέτει επικαθήμενο σάρωθρο τότε έχει ακριβώς αγοραστεί/ μισθωθεί, εάν είναι πράγματι καινούριο, πόσα χιλιόμετρα έχει διανύσει κοκ. προκειμένου ενδεχομένως να υποστηρίξει ότι το σάρωθρο που διαθέτει είναι μεν αγορασμένο παλαιότερα (δηλαδή πριν την Ζετία). Πλην, όμως, ότι δεν έχει διανύσει παρά ελάχιστα χιλιόμετρα, ώστε να παραμένει επί της ουσίας «καινούριο», και, άρα, ότι εξ αυτού του λόγου παρεμποδίζεται αναιτίως να συμμετάσχει στην προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία. Άλλωστε, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση των οικείων όρων της Διακήρυξης όχι επειδή με τρόπο ανεπανόρθωτο, αδυνατεί να ανταποκριθεί στις οικείες απαιτήσεις, αλλά μόνον «ώστε να δοθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά» Πλην. όμως, όπως ήδη ελέχθη τέτοιος χρόνος, και δη επαρκέστατος εδοθεί δια της παρατάσεως της προθεσμίας υποβολής των προσφορών μέχρι την 1.9.2022. Συνεπώς, το όποιο έννομο συμφέρον της

προσφεύγουσας είναι όλως υποθετικό καθώς στηρίζεται στην παραδοχή - υπόθεση ότι εν τω μεταξύ θα αναζητήσει και δεν θα βρει τέτοιο εξοπλισμό.

Εξάλλου, από τους όρους της προκειμένης διακηρύξεως ουδόλως προκύπτει ότι ο εν λόγω εξοπλισμός θα πρέπει υποχρεωτικά να ανήκει κατά κυριότητα στον συμμετέχοντα. και, ότι από την άλλη η διάθεση του εν λόγω εξοπλισμού δεν μπορεί να γίνει επί τη βάση μισθώσεως ή δανεισμού εκ τρίτου. Συνεπώς, οι οικείοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας στηρίζονται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, και, άρα τυγχάνουν απορριπτέοι. Συνεπώς, η προσφεύγουσα ουδόλως κωλύεται να συμμετάσχει στην προκειμένη διαγωνιστική διαδικασία, καθόσον ευχερώς δύναται είτε να μισθώσει τον επίμαχο εξοπλισμό είτε να τον αξιοποιήσει στο πλαίσιο συμμετοχής της με δάνεια εμπειρία.

10.5.- Εν πάση δε περιπτώσει. οι παραπάνω διευκρινήσεις της αναθέτουσας ουδόλως τροποποιούν το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, καθώς δεν αποτελούν παρά επουσιώδεις εξειδικεύσεις του περιεχομένου των όρων της Διακήρυξης. Εξάλλου, οι τροποποιήσεις αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, ενώ χορηγήθηκε επαρκέστατη παράταση της προθεσμίας υποβολής των εν λόγω προσφορών ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερομένους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την προσφορά τους. Εν τέλει όπως άλλωστε γίνεται παγίως δεκτό, μόνον το γεγονός ότι η προσφεύγουσα πιθανόν δεν πληροί τους όρους της διακήρυξης, δεν αρκεί για να χαρακτηρίσει τους επίμαχους όρους δυσανάλογους ή φωτογραφικούς, καθόσον η αναθέτουσα αρχή διατηρεί την διακριτική ευχέρεια να προσδιορίζει με τρόπο εύλογο και ανάλογο το περιεχόμενο των τεχνικών προδιαγραφών που απαιτεί.

Ωστόσο, η προσφεύγουσα ουδεμία αιτίαση προβάλλει προκειμένου να υποστηρίξει το για ποιον λόγο οι εν λόγω προδιαγραφές τυγχάνουν δυσανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

II.B. Επί του 2^{ου} ΛΟΓΟΥ της κρινόμενης προσφυγής που βάλλει κατά των οικείων όρων της Διακήρυξης, όπως διευκρινίστηκαν με το από 7.7.2022

έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ..., και αφορούν στην ευθύνη περισυλλογής και διάθεσης προς απόρριψη σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία νεκρών ζώων, η οποία βαρύνει αποκλειστικά τον ανάδοχο του έργου καθαριότητας, ο α παρεμβαίνων ισχυρίζεται « ...12.- Το πρώτον παρατηρείται ότι η προκειμένη απαίτηση είναι απολύτως ανάλογη με το αντικείμενο των δημοπρατούμενων υπηρεσιών, όπως το γεγονός τούτο προκύπτει από πλήθος άλλων δημοπρατούμενων συναφών έργων, όπου έχουν τεθεί ανάλογοι όροι. Ενδεικτικώς και μόνον μνημονεύουμε την με αριθ. 24/2020 Διακήρυξή του ..., όπου η εκεί Αναθέτουσα Αρχή προκήρυξε ηλεκτρονικό δημόσιο ανοικτό διαγωνισμό με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των κτιριακών Εγκαταστάσεων και του περιβάλλοντος χοίρου της ... (CPV 90911200-8), διάρκειας ενός (1) έτους της υπό ανάθεση σύμβασης, και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής. Σημειωτέον ότι η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της υπό ανάθεση σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 4.464.000.00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. εκ ποσοστού 24%, ήτοι στο ποσό των 3.600.000.00 €. πλέον Φ.Π.Α. 24%. Στους δε όρους εκείνης της διαγωνιστικής διαδικασίας, και δη στο άρ. 5 («ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΠΛΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ»), του κεφαλαίου V. («ΓΕΝΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ») του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι («ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ») της διακήρυξης ορίζονται μεταξύ άλλων και τα εξής: «Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει τουλάχιστον τον κάτωθι περιγραφόμενο εξοπλισμό, ο οποίος θα είναι σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση. Το Νοσοκομείο δικαιούται να ζητήσει αναβάθμιση του εξοπλισμού του αναδόχου. εφόσον κριθεί ότι ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιείται δεν είναι κατάλληλος για την εκτέλεση των καθηκόντων. V. Λόγω της μεγάλης έκτασης των εξωτερικών χώρων του ... και τη γειννιάσή τους με δασώδη έκταση διάφορα ζώα εισέρχονται σε αυτούς. Για το λόγο αυτό ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει (I) Ένα όχημα μεταφοράς νεκρών ζώων αδειοδοτημένο από την Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας &

Κτηνιατρικής (ιδιόκτητο ή με χρήση υπ εργολάβου). Ο οδηγός του οχήματος θα διαθέτει Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης ADR (να κατατεθούν τα δικαιολογητικά στη τεχνική προσφορά του υποψηφίου αναδόχου είτε είναι ιδιόκτητο, είτε μισθωμένο είτε με χρήση υπεργολάβου)» 12.1. - Εξάλλου, από τους όρους της προκείμενης διακηρύξεως ουδόλως προκύπτει ότι ο εν λόγω εξοπλισμός περισυλλογής νεκρών ζώων θα πρέπει υποχρεωτικά να ανήκει κατά κυριότητα στον συμμετέχοντα, και ότι από την άλλη η διάθεση του εν λόγω εξοπλισμού καθώς και των οικείων αδειοδοτήσεων, δεν μπορεί να γίνει επί τη βάση μισθώσεως ή δανεισμού εκ τρίτου. Συνεπώς, η προσφεύγουσα ουδόλως κωλύεται να συμμετάσχει στην προκειμένη διαγωνιστική διαδικασία, καθόσον ευχερώς δύναται είτε να μισθώσει τον επίμαχο εξοπλισμό είτε να τον αξιοποιήσει στο πλαίσιο συμμετοχής της με δάνεια εμπειρία. 12.2. - Αλλωστε, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση των οικείων όρων της Διακήρυξης όχι επειδή με τρόπο ανεπανόρθωτο, αδυνατεί να ανταποκριθεί στις οικείες απαιτήσεις, αλλά μόνον «ώστε να δοθεί ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά.» Πλην. όμως, όπως ήδη ελέχθη τέτοιος χρόνος, και δη επαρκέστατος εδόθη δια της παρατάσεως της προθεσμίας υποβολής των προσφορών για 1 μήνα, δηλαδή μέχρι την 1.9.2022. Συνεπώς, το όποιο έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας είναι όλως υποθετικό καθώς στηρίζεται στην παραδοχή - υπόθεση ότι εν τω μεταξύ θα αναζητήσει και δε θα βρει τέτοιο εξοπλισμό.

Επί του 3ου ΛΟΓΟΥ της κρινόμενης προσφυγής που προβάλλει αιτιάσεις κατά του προϋπολογισμού της Διακήρυξης, «...14..., οι παραπάνω ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν προδήλως απαράδεκτοι και αλυσιτελείς, και εν πάση περιπτώσει αβάσιμοι νόμο) και ουσία, τούτο για τους κάτωθι ειδικότερους λόγους: 14.1 Το πρώτον παρατηρείται πως η προσφεύγουσα όλως αορίστως και δίχως την παράθεση συγκεκριμένων κοστολογίσιμων στοιχείων και υπολογισμών, και άρα απαραδέκτως, προβάλλει την αιτίαση ότι ο

προϋπολογισμός της σύμβασης δεν επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ΔΕΝ προβαίνει συγχρόνως σε συγκεκριμένους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του ελάχιστου κατά το νόμο εργατικού κόστους, κόστους αναλωσίμων, διοικητικού κόστους, εργολαβικού κέρδους, και αντ' αυτού περιορίζεται στην γενικόλογη «διαπίστωση» ότι ο «προϋπολογισμός δεν επαρκεί. διότι σύμφωνα με εν Θέματι διακήρυξη, η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ισούται με 2.163.754.86 Ε χωρίς ΦΠΑ για δύο (2) έτη. ήτοι 90.156.45Ε ανά μήνα». Δηλαδή, η προσφεύγουσα δεν ισχυρίζεται ούτε προσδιορίζει προς τι και κατά ποιο μέρος ο προϋπολογισμός της σύμβασης είναι κατώτερος των οικείων κοστών για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης. Έτσι, ουδόλως τεκμηριώνεται ο ισχυρισμός της Προσφεύγουσας ότι ο προϋπολογισμός της διακήρυξης είναι ελλειμματικός.

15.1. - Στο μέτρο δε αυτό η προσφεύγουσα υποστηρίζει πως ο προϋπολογισμός έχει καταστεί τάχα ελλειμματικός ενόψει «ότι το επικαθήμενο μηχανήμα-σάρωθρο, ... κοστίζει περίπου 190.000 Ευρώ», λεκτέα τυγχάνουν τα εξής: 15.1.1. Πέραν της προφανούς ασάφειάς του ο εν λόγω ισχυρισμός τυγχάνει απορριπτέος ως στηριζόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, καθώς εξ ουδενός όρου της διακήρυξης προκύπτει πως οι συμμετέχοντες οφείλουν να αγοράσουν το εν λόγω μηχανήμα, πολλώ δε μάλλον ότι οφείλουν να διαθέσουν όλη την αξία κτήσης του στην εκτέλεση της προκειμένης σύμβασης. Δηλαδή, από τη στιγμή που η χρήση του εν λόγω μηχανήματος είναι εντελώς περιορισμένη, και απαιτείται μόνον η εκ περιτροπής διάθεση του στην εκτέλεση του έργου, επουδενί μπορεί να υποστηριχθεί πως το συνολικό κόστος αγοράς του αποτελεί άνευ ετέρου και εν πάση περιπτώσει στο σύνολο του. κόστος που βαραίνει την προσφορά του αναδόχου στην προκειμένη διαγωνιστική διαδικασία. Άλλωστε, σε κανένα σημείο της η διακήρυξη απαιτεί το εν λόγω μηχανήμα να παραμείνει στην κατοχή της αναθέτουσας μετά τη λήξη ισχύος της δημοπρατούμενης σύμβασης, η οποία, σύμφωνα με τη διακήρυξη έχει διάρκεια δύο (2) μόλις ετών. Ούτε βέβαια προβλέπεται στη διακήρυξη πως το εν λόγω

μηχάνημα θα πρέπει να διατίθεται αποκλειστικά στην εκτέλεση της εν θέματι σύμβασης και όχι σε άλλες.15.1.2. - Αρα ακόμη και εάν ήθελε υποθεθεί πως η διακήρυξη απαιτούσε την αγορά νέου μηχανήματος, πράγμα που εν προκειμένω ουδόλως προκύπτει, παρά προκύπτει το ακριβώς αντίθετο, ότι δηλαδή είναι επιτρεπτή μεταξύ άλλων και η μίσθωση του. εν πάση περιπτώσει το οικείο κόστος που θα βάρυνε τον ανάδοχο θα συνίστατο (όχι βεβαίως το σύνολο του κόστους αγοράς του μηχανήματος), αλλά στο κόστος απόσβεσης - ανάλωσης της αξίας του εν λόγω εξοπλισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Κεφ. 5°, αρ. 18 του ν. 4308/2014 κ.ο.κ.), με τον ανάλογο ετήσιο συντελεστή απόσβεσης. Ετέρωθεν ακόμη και εάν γινόταν δεκτό ότι το εν λόγω μηχάνημα θα έπρεπε να διατεθεί αποκλειστικά στο εν λόγω έργο, πράγμα που επίσης ουδόλως προκύπτει εν προκειμένω, το οικείο κόστος απόσβεσης (σύμφωνα με τον ετήσιο συντελεστή απόσβεσης και για δύο συναπτά έτη) δεν θα ανερχόταν παρά σε κλάσμα του κόστους αγοράς του μηχανήματος, και. άρα σε μερικές χιλιάδες εάν όχι εκατοντάδες ευρώ.

12. Επειδή οι β και γ παρεμβαίνοντες ισχυρίζονται ότι είναι απαράδεκτη η άσκηση της προσφυγής και τούτο διότι, η προσβαλλόμενη δια της προσφυγής διακήρυξη δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 1-6-2022, η πλήρης γνώση των όρων της οικείας διακήρυξης τεκμαίρεται ότι επήλθε την 16-6-2022 κατ' άρθρο 361 του ν.4412/2016 και ως εκ τούτου το δικαίωμα των οικονομικών φορέων να βάλλουν κατά της ως άνω διακήρυξης παρήλθε την 27-6-2022.

Ειδικότερα ο μεν β παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι «Από μία δε απλή επισκόπηση των από 7-7-2022 χορηγηθεισών διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής ουδόλως δια αυτών και δη δια των προσβαλλόμενων δια της παρούσας προσφυγής όρων επήλθε τροποποίηση των ήδη γνωστών όρων της διακήρυξης. Ως εκ τούτου η παρούσα προσφυγή ασκήθηκε προδήλως απαράδεκτα. Ειδικότερα, δυνάμει του άρθρου 2.1.3. υπό τίτλο Παροχή Διευκρινίσεων προβλέπεται ότι: «2.1.3. Παροχή Διευκρινίσεων. Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο επτά

(7) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και απαντώνται αντίστοιχα, στο πλαίσιο της παρούσας, στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr. Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών - διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υποβάλλονται είτε με άλλο τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών, β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές. Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών. Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, η παράταση της προθεσμίας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής.» Καταρχήν με δεδομένο ότι η αναθέτουσα αρχή απάντησε νόμιμα και εμπρόθεσμα στα υποβληθέντα ερωτήματα των οικονομικών φορέων έξι (6) πλήρεις ημέρες πριν την λήξη της προθεσμίας που είχε οριστεί για την παραλαβή των προσφορών, συνάγεται ότι απαραδέκτως προβάλλεται ότι προέβη σε χορήγηση διευκρινίσεων «μόλις 4 εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς των διαγωνιζομένων», καθόσον κρίσιμο

χρονικό διάστημα είναι ως απαιτεί ο νόμος και η διακήρυξη η προθεσμία των έξι (6) ημερών πριν τη λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών. Περαιτέρω, δια των από 7-7-2022 χορηγηθεισών διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής μεταξύ άλλων προβλέφθηκαν τα κάτωθι:

Ερώτημα 14: «Στην σελ. 95 της διακήρυξης: Άρθρο 13ο Μηχανικός Εξοπλισμός στην παράγραφο αναφέρει: iii. Μηχάνημα πλύσης-στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεσή του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς. Παρακαλώ, όσον αφορά το μηχάνημα πλύσης - στέγνωσης εσωτερικών χώρων αλλά και για το επικαθήμενο μηχάνημα - σάρωθρο τα οποία θα πρέπει να έχει στην κατοχή του ο υποψήφιος ανάδοχος, κατατεθέντες και τις αντίστοιχες άδειες, θα θέλαμε να μας διευκρινίσετε τις απαιτούμενες προδιαγραφές του παραπάνω αναφερόμενου τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και την ποσότητα για το κάθε ένα.»

Απάντηση 14:

Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: το επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής χωρητικότητας για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες. Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Αναφορικά με το μηχάνημα πλύσης - στέγνωσης θα πρέπει να είναι μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Ο προσφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να διαθέτει τεχνικά φυλλάδια, (CE MARK) και serial number. Για το σάρωθρο θα πρέπει να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο.»

Ερώτημα 25:

«Στη σελίδα 66 της διακήρυξης, άρθρο 1, παρ. 9, αναφέρεται ότι : «Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση.» Παρακαλούμε όπως μας προσδιορίσετε εάν η απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού να είναι καινούρια αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα - σάρωθρο εξωτερικών χώρων.»

Απάντηση 25:

Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια. Η ανωτέρω απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα - σάρωθρο εξωτερικών χώρων.»

Βάση απλής επισκόπησης των ανωτέρω δύο ερωτημάτων και των σχετικών απαντήσεων της αναθέτουσας αρχής προκύπτει σαφώς ότι η οικεία διακήρυξη καταρχήν στη σελ. 95 αυτής άρθρο 13^ο ρητώς όριζε ότι το μηχανήμα πλύσης - στέγνωσης εσωτερικών χώρων και το επικαθήμενο μηχανήμα σάρωθρο που ανήκαν στον μηχανολογικό εξοπλισμό των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων έπρεπε να βρίσκονται στην διάθεση αυτών κατά την υποβολή των προσφορών τους υποχρεούμενοι δε να προσκομίσουν με την υποβολή της προσφοράς τους την άδεια κυκλοφορίας του. Έτσι, δεν μεταβλήθηκε η απαιτούμενη ποσότητα αυτού επιβεβαιώνοντας ότι ανέρχεται σε ένα (1) αναφορικά με το μηχανήμα σάρωθρο, και ένα (1) όσον αφορά το μηχανήμα πλύσης - στέγνωσης.

Δια της με αριθμ. δε 25 απάντησης - διευκρίνισης απλώς επιβεβαιώθηκε ότι και τα δύο αυτά μηχανήματα ως συμπεριλαμβανόμενα στην έννοια των «μηχανημάτων και του εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται στη διάρκεια του καθαρισμού» στη σελ. 66 της διακήρυξης άρθρο 1 παρ. 9 θα πρέπει και αυτά να είναι καινούρια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση.

Αναφέρουμε ότι με δεδομένο ότι η διακήρυξη ήδη ανέφερε ότι τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός έπρεπε να είναι καινούρια και σε άριστη κατάσταση καθώς και ότι θα έπρεπε ως ήδη οριζόταν στη σελ. 95 της οικείας διακήρυξης να υποβληθεί η άδεια κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς, η διευκρίνιση της υποβολής τεχνικών φυλλαδίων και serial number των μηχανημάτων δεν επέφερε τροποποίηση του ως άνω όρου.

Η προσφεύγουσα δε αναγιγνώσκει εσφαλμένως την επίμαχη απαίτηση της διακήρυξης αναφέροντας περί κυριότητας αυτών των μηχανημάτων και ότι δήθεν δεν δύναται να τα προμηθευτεί από την αγορά καινούρια, καθόσον δεν απαιτείτο κάτι τέτοιο από την διακήρυξη και τις διευκρινίσεις. Ειδικότερα, όριζε ότι όφειλαν αυτοί να τα διαθέτουν να τα έχουν στην κατοχή τους, χωρίς η κατοχή να ταυτίζεται εννοιολογικά με την κυριότητα αυτών.

Ειδικότερα, μόνο η τυχόν απαίτηση για αποκλειστικά ιδιόκτητο εξοπλισμό θα παραβίαζε την αρχή της αναλογικότητας καθόσον η επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού θα μπορούσε να επέλθει εξίσου και με μισθωμένο επί παραδείγματι εξοπλισμό και μηχανήματα (πρβλ. 332/2022 απόφαση ΕΑΔΗΣΥ).

Πέραν τούτου, εν προκειμένω στην προσβαλλόμενη με την προσφυγή διακήρυξη έχει ρητώς επιτραπεί η στήριξη στην ικανότητα τρίτων κατά μεταφορά των διατάξεων του άρθρου 78 του ην.4412/2016.

Ειδικότερα, από το άρθρο 78 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 προκύπτει ότι εφόσον υποψήφιος οικονομικός φορέας δεν δύναται μόνος του να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις εκτέλεσης μίας δημόσιας σύμβασης δύναται να προσφύγει στις δυνατότητες τρίτου φορέα για την απόδειξη της καταλληλότητάς του (οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, τεχνική και επαγγελματική ικανότητα) υπό τη μορφή της δάνειας εμπειρίας, της ένωσης φορέων ή της υπεργολαβίας.

Εν προκειμένω στον όρο 2.2.8.1 της διακήρυξης επιτρέπεται η στήριξη στις δυνατότητες τρίτων, ενώ παράλληλα στον όρο 2.2.8.2. αυτής ρητώς επιτρέπεται και η ανάθεση υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους.

Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της δυνατότητας αυτής η προσφεύγουσα απαραδέκτως και άνευ εννόμου συμφέροντος βάλλει κατά των από 7-7-2022 διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής και της προκείμενης διακήρυξης.

Με δεδομένη δε τη δυνατότητα παροχής στήριξης σε τρίτους κατ' άρθρο 78 του ν.4412/2016, άνευ εννόμου συμφέροντος προβάλλεται και ο δεύτερος λόγος της προσφυγής της αναφορικά με την χορηγηθείσα απάντηση με αριθμ. 12 της αναθέτουσας αρχής επί του υποβληθέντος ερωτήματος οικονομικού φορέα αναφορικά με τον τρόπο περισυλλογής νεκρού ζώου σε περίπτωση που τούτο ήθελε ανευρεθεί εντός του χώρου του

Περαιτέρω ωστόσο ο λόγος της προβάλλεται και αβασίμως, καθόσον και πάλι η εν λόγω διακήρυξη ρητώς προέβλεπε στη σελ. 92 αυτής ότι:

«Σκούπισμα, καθάρισμα όλου του περιβάλλοντος χώρου του καθημερινά (πρωί), καθώς και τα πλακόστρωτα, τις κλίμακες που οδηγούν στις εισόδους των Κτιρίων και τα παρτέρια του. Αποκομιδή όλων των κάδων του αύλειου χώρου του Πλύσιμο, σκούπισμα με μηχανοκίνητη σκούπα όλων των δρόμων των χώρων του, ιδιαίτερα όπου δημιουργούνται ανθυγιεινές εστίες από τα περιττώματα πτηνών καθώς και όποτε κρίνεται απαραίτητο από την Εποπτεία.»

Λαμβάνοντας δε υπόψιν ότι το ερώτημα αφορούσε την δυνατότητα περισυλλογής πέραν των περιττωμάτων και των νεκρών ζώων, η απάντηση της αναθέτουσας αρχής απλώς επιβεβαίωσε τα ήδη αναφερόμενα στην διακήρυξη.

2. Έλλειψη έννομου συμφέροντος της προσφεύγουσας εταιρείας.

Ως γίνεται παγίως δεκτό η δυσχέρεια συμμετοχής εκάστοτε ενδιαφερομένου οικονομικού φορέα σε μία διαγωνιστική διαδικασία απαιτείται να οφείλεται στην προβαλλόμενη παρανομία της αναθέτουσας αρχής και ουχί στην εκ μέρους του ενδεχόμενη αδυναμία συμμετοχής η οποία οφείλεται σε ίδιες επιλογές του ή σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Άρα, λόγοι δια των οποίων ο προτιθέμενος να συμμετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης (ή των

εκτελεστών διευκρινίσεων) να προσδιορίσει κατά τις δικές του δυνατότητες τις προς προμήθεια υπηρεσίες και να καθορίσει με βάση τις δικές του εκτιμήσεις τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτοι (ΕΑ ΔΤΕ 307/2007). Η δυσχέρεια συμμετοχής εκάστοτε ενδιαφερομένου οικονομικού φορέα σε μία διαγωνιστική διαδικασία απαιτείται να οφείλεται στην προβαλλόμενη παρανομία της αναθέτουσας αρχής και ουχί στην εκ μέρους του ενδεχόμενη αδυναμία συμμετοχής η οποία οφείλεται σε ίδιες επιλογές του ή σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Άρα, λόγοι δια των οποίων ο προτιθέμενος να συμμετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης (ή των εκτελεστών διευκρινίσεων) να προσδιορίσει κατά τις δικές του δυνατότητες τις προς προμήθεια υπηρεσίες και να καθορίσει με βάση τις δικές του εκτιμήσεις τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτοι (ΕΑ ΔΤΕ 307/2007).Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά πλειόνων διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής χωρίς να θεμελιώνει τον τρόπο δια του οποίου θα συμμετάσχει στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία.

Ακόμη δηλαδή και εάν εξέλιπε η μία εκ των δύο απαιτήσεων της διακήρυξης, αυτή δεν θα δύνατο να λάβει μέρος καθόσον δεν επικαλείται ως μπορούσε τη στήριξή της στις δυνατότητες τρίτων οικονομικών φορέων κατ' άρθρο 78 του ν.4412/2016.

3. Αβάσιμο και ατεκμηρίωτο των ισχυρισμών της.

Η προσφεύγουσα εταιρεία ουδέν στοιχείο ή αποδεικτικό εισφέρει ή επισυνάπτει στην παρούσα προσφυγή της προκειμένου να τεκμηριώσει τους λόγους που προβάλλει. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα αναφέρει όλως αορίστως ότι διεξήγαγε έρευνα, προκειμένου να αγοράσει το απαιτούμενο μηχάνημα πλύσης - στέγνωσης. Σε συνέχεια της διενεργηθείσας έρευνας και κατόπιν σχετικής διαβεβαίωσης από όλους τους πιθανούς προμηθευτές, η προσφεύγουσα διαπίστωσε ότι το εν λόγω μηχάνημα δεν είναι διαθέσιμο στην Ελλάδα και χρειάζεται να γίνει παραγγελία, προκειμένου να αποσταλεί από το εξωτερικό.

Ακόμη δε αναφέρει προς τεκμηρίωση του τρίτου λόγου της προσφυγής της ότι: (σελ 19 της προσφυγής,) «Επισημαίνεται δε, ότι η εισαγωγή των νέων όρων της Διακήρυξης ισοδυναμεί με ένα κόστος ανερχόμενο περίπου: στις 190.000 Ευρώ όσον αφορά το επικαθήμενο μηχανήμα - σάρωθρο (τουλάχιστον 3 βούρτσες, η 3η βούρτσα για δύσβατα σημεία), στις 10.000 Ευρώ για το μηχανήμα πλύσης - στέγνωσης εσωτερικών χώρων (μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο που θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών) καί στις 9.000 Ευρώ οι 20 ηλεκτρικές σκούπες.» Με δεδομένο ωστόσο ότι πέραν της αόριστης επίκλησης των ως άνω λόγων της δεν εισφέρει κάποιο αποδεικτικό στοιχείο που να αποδεικνύει τους ισχυρισμούς της, αυτοί καθίστανται έωλοι και ως εκ τούτου απορριπτέοι. Χαρακτηριστικό είναι ότι η προσφεύγουσα δεν αναφέρει ρητά την δήθεν «μόνη» εταιρεία που μπορεί να προμηθευτεί το επίδικο μηχανήμα, παρά το γεγονός ότι υπονοεί αμέσως την ύπαρξη φωτογραφικών διατάξεων της οικείας διακήρυξης. Σε κάθε δε περίπτωση, ακόμη και το γεγονός της τυχόν ταύτισης των πληττόμενων προδιαγραφών με προϊόντα μίας εταιρείας, δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι αυτές είναι φωτογραφικές (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 676/2011).

Συνεπώς, με βάση τα ανωτέρω, το σύνολο των προβαλλόμενων εκ μέρους ισχυρισμών της προσφεύγουσας εταιρείας πρέπει να απορριφθεί ως αόριστο, νόμω και ουσία αβάσιμο αλλά και πρωτίστως να απορριφθεί η προσφυγή της ως απαράδεκτη, ελλείπει εννόμου συμφέροντος».

Ο γ παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι «η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη και ως άνευ εννόμου συμφέροντος ασκηθείσας διότι... η προσφεύγουσα εταιρία προβάλλει αόριστα τους ισχυρισμούς της και δεν τους τεκμηριώνει όπως όφειλε. Ειδικότερα, απαράδεκτα στρέφεται κατά των επίμαχων διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής καθόσον αυτοί δεν τροποποίησαν τις διατάξεις της διακήρυξης του ενώ αυτή απώλεσε το δικαίωμα της εμπρόθεσμης και παραδεκτής προσβολής τους λόγω παρόδου της προθεσμίας άσκησης της προσφυγής της. Παράλληλα, με δεδομένο ότι η διακήρυξη δίνει το δικαίωμα στήριξης σε δυνατότητα τρίτων κατά το άρθρο 78

του ν.4412/2016 ή/και το δικαίωμα υπεργολαβίας, η προσφεύγουσα μπορεί νόμιμα να λάβει μέρος στον οικείο διαγωνισμό και δεν παρεμποδίζεται άνευ ετέρου προς τούτο. Άλλωστε, οι τεχνικές προδιαγραφές σε κάθε περίπτωση ως εκ της φύσεώς τους δεν ελέγχονται ως προς τη σκοπιμότητα θέσπισής τους αλλά εκ των πραγμάτων περιορίζουν τον ευρύ ανταγωνισμό, αναγόμενες στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής ανάλογα με τις ανάγκες του υπό ανάθεση έργου να τις θεσπίζει και να τις συγκεκριμενοποιεί. Συνεπώς, η προσφεύγουσα πέραν του ότι δεν προσδιορίζει ειδικώς τη βλάβη που υφίσταται από τις προσβαλλόμενες διατάξεις – διευκρινίσεις του, επιχειρεί ανεπίτρεπτα για μία ακόμη φορά να καθυστερήσει την διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας τεχνηέντως προβάλλοντας ατεκμηρίωτους αβάσιμους και απαράδεκτους λόγους. Για το λόγο αυτό η προσφυγή της δεν πρέπει να εξεταστεί και πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, ελλείψει εννόμου συμφέροντός της προς άσκησή της».

13. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με τις οικείες απόψεις της ισχυρίζεται ότι «II. Επί των παραδεκτού άσκησης της ως άνω προδικαστικής προσφυγής. Α. Ως προς τον πρώτο λόγο της προσφυγής Η προσφεύγουσα εταιρεία βάλλει κατά των χορηγηθέντων από 7-7- 2022 διευκρινίσεων του μας ισχυριζόμενη ότι δυνάμει αυτών εισήχθησαν πρόσθετοι όροι στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία, παρά το γεγονός ότι οι αρχικοί όροι ήταν πλήρεις, σαφείς και ορισμένοι. Ειδικότερα ισχυρίζεται ότι δυνάμει αυτών άλλαξε άρδην ο απαιτούμενος μηχανικός εξοπλισμός μόλις 4 εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς των διαγωνιζομένων, με αποτέλεσμα η πράξη περί παροχής διευκρινίσεων να συνιστά εκτελεστή πράξη παραδεκτώς προσβαλλόμενη με προδικαστική προσφυγή. Όπως γίνεται παγίως νομολογιακά δεκτό, προκειμένου η απάντηση αναθέτουσας αρχής επί υποβληθέντων ερωτημάτων για όρους της διακήρυξης παραδεκτώς να προσβληθεί δια προδικαστικής προσφυγής, απαιτείται η πράξη αυτή να συνιστά τροποποίηση των όρων της ήδη δημοσιευθείσας διακήρυξης και ουχί μόνο απλή επανάληψη

των ρυθμίσεών της συνιστώντας αποσαφήνιση ή εξειδίκευση αυτών, ήτοι απλώς επιβεβαιωτική πράξη, στην οποία το θεσμικό όργανο εμμένει απλώς στην προηγούμενη ρύθμισή του επαναλαμβάνοντας αυτήν στην νέα πράξη (ΕΑ ΣΤΕ 426/2011). Αντιθέτως, μόνο όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων, αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (πρβλ. ΣΤΕ Ε.Α. 473/2010, 758, 45/2008, 952/2007), καθώς σε αυτή την περίπτωση οι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης, αλλά το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων (πρβλ. Ε.Α. 474/2005, 532/2004). [βλ. και ΑΕΠΠ 202/2019, σκ. 24]. Γίνεται παράλληλα νομολογικά δεκτό πως η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να τροποποιήσει κατά την διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές, στους οποίους οι ενδιαφερόμενοι έχουν στηριχθεί για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλλουν προσφορά. Αυτό, ωστόσο, δεν σημαίνει πως οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά την δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα είναι εκ προοιμίου μη επιτρεπτή. Αντίθετα, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ' εξαίρεση την δυνατότητα διόρθωσης ή συμπλήρωσης των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνιση τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως προδήλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων (απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κλπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40). Από τα παραπάνω συνάγονται τα εξής συμπεράσματα: Α) Οι σχετικές τροποποιήσεις μπορεί να είναι σημαντικές, αλλά δεν πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις, ώστε να είχαν προσελκύσει δυνητικούς προσφέροντες οι οποίοι, σε περίπτωση που δεν υφίσταντο οι τροποποιήσεις αυτές, δεν θα ήταν σε θέση να υποβάλλουν προσφορά. Αυτό, ενδεχομένως, θα ίσχυε στην περίπτωση που οι τροποποιήσεις καθιστούσαν την σύμβαση αισθητά διαφορετική, σε σχέση με την

αρχική μορφή της. Β) Ταυτόχρονα, οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας. Η δημοσιότητα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να λαμβάνουν γνώση αυτών υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και κατά το ίδιο χρονικό σημείο. Γ) Τέλος, οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να έχουν επέλθει πριν από την υποβολή των προσφορών και παράλληλα, η προθεσμία υποβολής να παρατείνεται επαρκώς, ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερομένους η δυνατότητα να προσαρμόσουν ανάλογα την προσφορά τους (C-298/15, «Borta» UAB, ECLI:EU:C:2017:266 σκ. 70-76 αλλά και προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέως E. Sharpston σχετικά με την εν λόγω υπόθεση.) Εν προκειμένω, η οικεία διακήρυξη δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 1- 6-2022. Η πλήρης γνώση των όρων της οικείας διακήρυξης τεκμαίρεται ότι επήλθε την 16-6-2022 κατ' άρθρο 361 του ν.4412/2016 (ΕΑ ΣτΕ 41/2020). Το δε δικαίωμα των οικονομικών φορέων να βάλλουν κατά της ως άνω διακήρυξης παρήλθε την 27-6-2022 (παρέκτασης της προθεσμίας κατά μία ημέρα λόγω σύμπτωσης αυτής με ημέρα Κυριακή 26-6-2022). Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι ως προκύπτει από μία απλή επισκόπηση των από 7-7-2022 χορηγηθεισών διευκρινίσεων του ουδόλως δια αυτών και δη δια των προσβαλλόμενων δια της παρούσας προσφυγής όρων επήλθε τροποποίηση των ήδη γνωστών όρων της διακήρυξης, η παρούσα προσφυγή είναι προδήλως απορριπτέα ως απαράδεκτη. Ειδικότερα, δυνάμει του άρθρου 2.1.3. υπό τίτλο Παροχή Διευκρινίσεων προβλέπεται ότι: «2.1.3. Παροχή Διευκρινίσεων. Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο επτά (7) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών και απαντώνται αντίστοιχα, στο πλαίσιο της παρούσας, στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr. Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών - διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους

έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υποβάλλονται είτε με άλλο τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών, β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές. Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών. Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, η παράταση της προθεσμίας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής.»

Εν προκειμένω, το νοσοκομείο μας απάντησε νομίμως και εμπροθέσμως στα υποβληθέντα ερωτήματα των οικονομικών φορέων την 7- 7-2022, ήτοι 6 ημέρες πριν την λήξη της προθεσμίας που είχε οριστεί για την παραλαβή των προσφορών. Συνεπώς απαραδέκτως προβάλλεται από την προσφεύγουσα ότι προέβη σε χορήγηση διευκρινίσεων «μόλις 4 εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς των διαγωνιζομένων», καθόσον κρίσιμο χρονικό διάστημα είναι ως απαιτεί ο νόμος (πρβλ. άρθρο 67 παρ. 2 του ν.4412/2016) και η διακήρυξη η προθεσμία των έξι (6) ημερών πριν τη λήξη της προθεσμίας που έχει οριστεί για την παραλαβή των προσφορών και ουχί η προθεσμία των εργασίμων ημερών. Συνεπώς, λαμβάνοντας υπόψη ως κάτωθι θα αποδειχθεί περαιτέρω ότι δια των επίμαχων διευκρινίσεων δεν τροποποιήθηκε η οικεία διακήρυξη, ουδόλως το χρονικό διάστημα της χορήγησής τους την 7-7-2022 (7 πλήρεις ημέρες προ της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προσφορών)

κατέστησε δυσχερή ουσιωδώς την συμμετοχή της προσφεύγουσας εταιρείας ως διατείνεται, αλλά ούτε και έλαβαν χώρα εντελώς εξαίφνης και ανατιολογήτως, καταστρατηγώντας τη δυνατότητα της να ολοκληρώσει τη σύνταξη νέας οικονομοτεχνικής μελέτης, η οποία θα περιλάμβανε το νέο (!;) μηχανικό εξοπλισμό που οριζόταν στους πρόσθετους όρους της διακήρυξης. Εντύπωση προκαλεί το γεγονός μάλιστα ότι η προσφεύγουσα απαραδέκτως, αορίστως και όλως ατεκμηρίωτα προβάλλει ότι διεξήγαγε δήθεν έρευνα και έλαβε μάλιστα και σχετική διαβεβαίωση από όλους τους πιθανούς προμηθευτές καταλήγοντας ότι το εν λόγω μηχάνημα δεν είναι διαθέσιμο στην Ελλάδα και χρειάζεται να γίνει παραγγελία προκειμένου να αποσταλεί από το εξωτερικό (!;;;). Προς απόδειξη των ανωτέρω αποστείλαμε έγγραφο ερώτημα στην εταιρία «.... Α.Ε.» και της ζητήσαμε να μας ενημερώσει σχετικά με την διαθεσιμότητα και την τιμή του εν λόγω μηχανήματος. Στο με αρ. Πρωτ. .../21.7.2022 έγγραφο της, η εταιρία μας γνωστοποίησε τα εξής: 1.Η εταιρεία μας διαθέτει το εν λόγω μηχάνημα με τις συγκεκριμένες προδιαγραφές, σε (3) μεγέθη πλάτους καθαρισμού και με πλείστες επιλογές εξαρτημάτων για χρήση καθαρισμού και απολύμανσης και χωρίς την χρήση χημικών για κάθε επιφάνεια και περιβάλλοντα χώρο. 2.Η διαθεσιμότητα των προϊόντων, είναι μέχρι και σήμερα (10τεμ) άμεσα ετοιμοπαράδοτα, σε περίπτωση εξαντλήσεως των αποθεμάτων η παράδοση τους θα γίνει το αργότερο σε 15 ημέρες από ανάθεση παραγγελίας. 3. Τα συγκεκριμένα μηχανήματα χρησιμοποιούνται εδώ και (6) χρόνια σε Νοσοκομεία, κλινικές, Μουσεία, Εταιρείες καθαρισμού παροχής υπηρεσιών, Ξενοδοχεία, Χώρους εστίασης, Βιομηχανία Τροφίμων, κλπ 4.Η τιμή του μηχανήματος, εξαρτάται από το μέγεθος (πλάτος καθαρισμού) καθώς επίσης από τον αριθμό των εξαρτημάτων και του εξοπλισμού τους. Η τιμή των μηχανημάτων, ξεκινάει από . (3.650,00€- 9.870,00€) Ανάλογο ερώτημα αποστείλαμε και στην εταιρία, η οποία με την από 19.7.2022 απάντηση της, μας βεβαίωσε τα εξής: Ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας -, σας βεβαιώ τα εξής: 1. Τα μηχανήματα πλύσεως στεγνώσεως και απολύμανσης δαπέδων χωρίς χημικά

που εμπορευόμαστε είναι διαθέσιμα σε ποσότητες ανάλογες της ζήτησης της αγοράς. Σήμερα είναι διαθέσιμα 2 μηχανήματα. 2. Η χρήση των μηχανημάτων ενδείκνυται για όλους τους χώρους και ειδικά, κλινικές, Νοσοκομεία, βιομηχανίες τροφίμων και συσκευασίας κ.τ.λ. 3. Στην Ελλάδα έχουν διατεθεί μηχανήματα σε εταιρείες καθαρισμού και υπάρχει ενδιαφέρον τόσο από την βιομηχανία τροφίμων όσο και από κλινικές και Νοσοκομεία. 4. Τα μηχανήματα είναι πιστοποιημένα και είναι σε κυκλοφορία στην παγκόσμια αγορά για 7 και πλέον χρόνια. Τα συγκεκριμένα μηχανήματα χρησιμοποιούνται εδώ και (6) χρόνια σε Νοσοκομεία, κλινικές, Μουσεία, Εταιρείες καθαρισμού παροχής υπηρεσιών, Ξενοδοχεία, Χώρους εστίασης, Βιομηχανία Τροφίμων Από όλα τα παραπάνω, προκύπτει πως το εν λόγω μηχανήματα είναι διαθέσιμο στην ελληνική αγορά και μάλιστα σε πλεόνασμα αποθεμάτων. Ένα μηχανήματα που πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες έχει θέσει η διακήρυξη έχει ως τιμή εκκίνησης τα 3.650 ευρώ και η μέση τιμή του δεν ανέρχεται στις 10.000 ευρώ, όπως αναφέρεται ψευδώς στην προσφυγή. Η προσφεύγουσα δηλαδή τεχνηέντως εμμέσως προβάλλει ότι στοιχειοθετείτο παράλληλα παράλειψη της αναθέτουσας αρχής να προβεί σε παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας διεξαγωγής του διαγωνισμού, λόγω απaráδεκτης τροποποίησης των όρων διεξαγωγής του διαγωνισμού μόλις 4 εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς της, με αποτέλεσμα να καταργείται ο ελάχιστος απαιτούμενος κατά τεκμήριο χρόνος για την υποβολή προσφοράς, παράβαση η οποία συνδεόμενη με την αντικειμενική νομιμότητα της διαγωνιστικής διαδικασίας δεν απαιτείται απόδειξη βλάβης. Ωστόσο, ο ισχυρισμός της αυτός ως προβάλλεται έστω και εμμέσως είναι όλως αλυσιτελής (πρβλ. ΔΕφΑθ 292/2021). Τούτο δε διότι ο ισχυρισμός της αυτός στηρίζεται σε εσφαλμένη μη συντρέχουσα εν προκειμένω προϋπόθεση δηλαδή ότι από το από 7-7-2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων επήλθε ουσιώδης τροποποίηση της διακήρυξης και ουδόλως στηρίζεται στο νόμο και στη διάταξη 2.1.3. της οικείας διακήρυξης ως προελέχθη. Πέραν των ανωτέρω, δια των από 7-7-2022 χορηγηθεισών διευκρινίσεων του μας υπό

την ιδιότητά του ως αναθέτουσας αρχής μεταξύ άλλων προβλέφθηκαν τα κάτωθι: Ερώτημα 14: «Στην σελ. 95 της διακήρυξης: Άρθρο 13ο Μηχανικός Εξοπλισμός στην παράγραφο iii αναφέρει: iii. Μηχάνημα πλύσης-στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεσή του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς. Παρακαλώ, όσον αφορά το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων αλλά και για το επικαθήμενο μηχάνημα - σάρωθρο τα οποία θα πρέπει να έχει στην κατοχή του ο υποψήφιος ανάδοχος , κατατεθέντες και τις αντίστοιχες άδειες, θα θέλαμε να μας διευκρινίσετε τις απαιτούμενες προδιαγραφές του παραπάνω αναφερόμενου τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και την ποσότητα για το κάθε ένα.» Απάντηση 14: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: το επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής χωρητικότητας για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες. Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Αναφορικά με το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης θα πρέπει να είναι μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Ο προσφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να διαθέτει τεχνικά φυλλάδια, (CE MARK) και serial number. Για το σάρωθρο θα πρέπει να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο.» Ερώτημα 25: «Στη σελίδα 66 της διακήρυξης, άρθρο 1, παρ. 9, αναφέρεται ότι : «Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση.» Παρακαλούμε όπως μας προσδιορίσετε εάν η απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού να είναι καινούρια αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχάνημα – σάρωθρο

εξωτερικών χώρων.» Απάντηση 25: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια. Η ανωτέρω απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα – σάρωθρο εξωτερικών χώρων.» Δια απλής επισκόπησης των ανωτέρω δύο ερωτημάτων και των σχετικών απαντήσεων της αναθέτουσας αρχής προκύπτει σαφώς ότι η οικεία διακήρυξη καταρχήν στη σελ. 95 αυτής άρθρο 13ο ρητώς όριζε ότι το μηχανήμα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων και το επικαθήμενο μηχανήμα σάρωθρο ως ανήκοντα στον μηχανολογικό εξοπλισμό των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων έπρεπε να βρίσκονται στην διάθεση αυτών κατά την υποβολή των προσφορών τους υποχρεούμενοι δε να προσκομίσουν με την υποβολή της προσφοράς τους την άδεια κυκλοφορίας του. Από την χορηγηθείσα απάντηση του ουδόλως μεταβλήθηκε η απαιτούμενη ποσότητα αυτού επιβεβαιώνοντας ότι ανέρχεται σε ένα (1) αναφορικά με το μηχανήμα σάρωθρο, και ένα (1) όσον αφορά το μηχανήμα πλύσης – στέγνωσης. Δια της με αριθμ. δε 25 απάντησης – διευκρίνισης απλώς επιβεβαιώθηκε ότι και τα δύο αυτά μηχανήματα ως συμπεριλαμβανόμενα στην έννοια των «μηχανημάτων και του εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται στη διάρκεια του καθαρισμού» στη σελ. 66 της διακήρυξης άρθρο 1 παρ. 9 θα πρέπει και αυτά να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση. Σε κάθε περίπτωση, η πρόβλεψη περί καινούργιου εξοπλισμού υφίστατο ευθείς εξαρχής στην διακήρυξη και ειδικότερα στις σελίδες 65-66 αναφέρονται τα εξής: Γενικές Τεχνικές προδιαγραφές Άρθρο 1: Υπηρεσίες καθαριότητας (Υποχρεώσεις Αναδόχου) 9. Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση. Συνεπώς, η απαίτηση αυτή περί καινούργιου εξοπλισμού, δεν εισήχθη με τις από 7.7.2022 διευκρινήσεις τις αναθέτουσας αρχής, όπως αβασίμως και ψευδώς υποστηρίζει η προσφεύγουσα, αλλά

αποτελεί αναπόσπαστο όρο της αρχικής Διακήρυξης. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα δεν έβαλλε εμπροθέσμως κατά των όρων της Διακήρυξης. Σημειώνεται εκ νέου, πως η Διακήρυξη δημοσιεύθηκε στην 1.6.2022, ενώ η προσφεύγουσα έλαβε γνώση των όρων αυτής στις 16.6.2022. Συνεπώς, η δεκαήμερη προθεσμία προσβολής των όρων της Διακήρυξης παρήλθε ήδη από τις 26.6.2022. Επιπροσθέτως, πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι η προσφεύγουσα βάλει κατά των όρων της Διακήρυξης και των από 7.7.2022 διευκρινίσεων, παραλείπει ωστόσο να προσβάλει τις νεότερες από 12.7.2022 διευκρινίσεις, οι οποίες και τις έχουν νόμιμα κοινοποιηθεί ήδη πριν την κατάθεση της προσφυγής και εντός των οποίων διευκρινίζεται πως το εν λόγω μηχάνημα, δεν απαιτείται να είναι απλώς καινούργιο, αλλά να είναι αγορασμένο εντός της τελευταίας τριετίας. Συνεπώς, η προσφεύγουσα βάλει αλυσιτελώς κατά του οικείου όρου, καθώς ακόμη και οι ενστάσεις της αποδειχθούν βάσιμες και ακυρωνόταν οι απαιτήσεις των από 7.7.2022 διευκρινίσεων, οι έτερες από 12.7.2022 διευκρινίσεις της αναθέτουσας αρχής θα παρέμεναν καθόλα νόμιμες. Συνεπώς η προσφεύγουσα δεν δύναται να ωφεληθεί από την ακύρωση της προκείμενης απαίτησης, αφού εν τω μεταξύ δεν βάλλει κατά των από 12.7.2022, οι οποίες ως πράξη εκτελεστή απολαμβάνει τεκμήριο νομιμότητας. Αναφέρουμε ότι με δεδομένο ότι η διακήρυξη ήδη ανέφερε ότι τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός έπρεπε να είναι καινούρια και σε άριστη κατάσταση καθώς και ότι θα έπρεπε ως ήδη οριζόταν στη σελ. 95 της οικείας διακήρυξης να υποβληθεί η άδεια κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς, η διευκρίνιση της υποβολής τεχνικών φυλλαδίων και serial number των μηχανημάτων δεν επέφερε τροποποίηση του ως άνω όρου. Τονίζουμε στο σημείο αυτό ότι η υπό κρίση διακήρυξη ή και η μετέπειτα από 7-7-2022 χορηγηθείσα διευκρίνιση ουδόλως απαιτούσε τα επίμαχα μηχανήματα και ο προσφερόμενος εξοπλισμός να βρίσκονται στην ιδιοκτησία των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, εισάγοντας ανεπίτρεπτο περιορισμό των δυνάμενων να υποβάλλουν προσφορά οικονομικών φορέων.

Αντίθετα, όριζε ότι όφειλαν αυτοί να τα διαθέτουν να τα έχουν στην κατοχή τους, χωρίς η κατοχή να ταυτίζεται εννοιολογικά με την κυριότητα αυτών. Ταυτόχρονα, από τους όρους της Διακήρυξης δεν προκύπτει από πουθενά το γεγονός πως η διάθεση του εξοπλισμού δεν μπορεί να γίνει με μίσθωση ή δανεισμό από τρίτο. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας στηρίζονται επί εσφαλμένης προϋπόθεσης και κατά συνέπεια τυγχάνουν απορριπτέοι. Η προσφεύγουσα λοιπόν, σε καμία περίπτωση δεν κωλύεται να συμμετάσχει στην προκείμενη διαγνωστική διαδικασία, καθώς έχει την ευχέρεια είτε να μισθώσει, είτε να δανειστεί των απαιτούμενο εξοπλισμό. Ειδικότερα, μόνο η τυχόν απαίτηση για αποκλειστικά ιδιόκτητο εξοπλισμό θα παραβίαζε την αρχή της αναλογικότητας καθώς η επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού θα μπορούσε να επέλθει εξίσου και με μισθωμένο επί παραδείγματι εξοπλισμό και μηχανήματα (πρβλ. 332/2022 απόφαση ΕΑΔΗΣΥ σκέψη 34 ad hoc). Επιπρόσθετα, η απαίτηση περί υποβολής τεχνικών φυλλαδίων και αναγραφής των serial number των μηχανημάτων συνιστούν πρόσφορα αποδεικτικά μέσα της κατοχής των επίμαχων μηχανημάτων που εξειδικεύει τον ήδη αναγραφόμενο όρο της διακήρυξης. Και τούτο, με δεδομένο ότι η τυχόν κατοχή αυτών κατά την υποβολή της προσφοράς δεν απαιτήθηκε αποκλειστικώς να αποδεικνύεται μέσω τιμολογίων παροχής υπηρεσιών με ημερομηνία εκδόσεως εντός λ.χ. του έτους 2022, αλλά αφέθηκε στην ελεύθερη βούληση των διαγωνιζομένων η απόδειξή του. Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι κατά την έννοια των φορολογικών διατάξεων καινούριο θεωρείται ένα μηχανήμα – εξοπλισμός όταν αυτό έχει αποκτηθεί εντός της τελευταίας 5ετίας θα μπορούσε ο εκάστοτε οικονομικός φορέας όχι μόνο να αποδείξει μέσω της τήρησης του Μητρώου Παγίων αυτού την λογιστική και φορολογική του αντιμετώπιση το «καινούριο» του μηχανήματος - εξοπλισμού αλλά και το τυχόν «αχρησιμοποίητο» αυτού με δεδομένο ότι θα μπορούσε να το έχει θέσει σε αδράνεια για κάποιο χρονικό διάστημα. Τα ανωτέρω δε ουδόλως ανατρέπονται από το γεγονός ότι δυνάμει της απάντησης με αριθμ. 27 επί του σχετικού υποβληθέντος ερωτήματος οικονομικού φορέα διευκρινίστηκε ότι απαιτείται ο

ανάδοχος να διαθέτει 20 τμχ ηλεκτρικές σκούπες και αυτές δεν μπορούν να αντικατασταθούν από παρκετέζες μίας χρήσης dust mop (70 τμχ). Και τούτο, καθόσον λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικεία διακήρυξη στις σελ. 94-95 αυτής ρητώς ανέφερε ότι: «Η ηλεκτρική σκούπα, η οποία να είναι ευέλικτη με ρόδες, μεγάλης ισχύος απορρόφησης 1800-2000 W, να διαθέτει φίλτρα κατακράτησης και να είναι μικρής εκπομπής θορύβου. Να διαθέτει εξαρτήματα που διευκολύνουν τις διάφορες εργασίες (20 τμχ) ή παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ) ». Παρακαλούμε όπως διευκρινίσετε εάν χρειάζονται 20 τμχ ηλεκτρικές σκούπες και εάν αυτές μπορούν να Αντικατασταθούν από παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ).», απλώς δια της χορηγηθείσας διευκρίνισης διευκρινίστηκε η μη δυνατότητα αντικατάστασης του είδους της ηλεκτρικής σκούπας από τις παρκετέζες. Επιπρόσθετα αλυσιτελώς ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι (σελ. 11 της προσφυγής της) «ο μόνος τρόπος για να υποβληθεί παραδεκτή προσφορά, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης είναι η αγορά νέου μηχανήματος πλύσης – στέγνωσης και νέου επικαθήμενου μηχανήματος – σάρωθρου, καθόσον μετά την εισαγωγή των νέων όρων με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, οι τεχνικές προδιαγραφές είναι ιδιαιτέρως εξειδικευμένες (επικαθήμενο μηχανήμα: τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες – η τρίτη βούρτσα για τα δύσβατα σημεία, μηχανήμα πλύσης – στέγνωσης: μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών) και τα μηχανήματα απαιτείται να είναι ήδη στην κατοχή των συμμετεχόντων (αναφέρεται στο άρθρο 13 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης «το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεση του», καθόσον ουδόλως ρητώς προβλέφθηκε στην οικεία διακήρυξη η απαίτηση της ίδιας αγοράς (κυριότητας και ιδιοκτησίας) του επίμαχου απαιτούμενου εξοπλισμού. Τούτο δε επιρρωνύεται από το γεγονός ότι εν προκειμένω στην υπό κρίση διακήρυξη έχει ρητώς επιτραπεί η στήριξη στην ικανότητα τρίτων κατά μεταφορά των διατάξεων του άρθρου 78 του ν.4412/2016. Ειδικότερα, από το άρθρο 78 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 προκύπτει ότι εφόσον υποψήφιος

οικονομικός φορέας δεν δύναται μόνος του να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις εκτέλεσης μίας δημόσιας σύμβασης δύναται να προσφύγει στις δυνατότητες τρίτου φορέα για την απόδειξη της καταλληλότητάς του (οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, τεχνική και επαγγελματική ικανότητα) υπό τη μορφή της δάνειας εμπειρίας, της ένωσης φορέων ή της υπεργολαβίας. Αναφορικά με την ύπαρξη δικαιώματος του οικονομικού φορέα να στηριχθεί σε πόρους τρίτων, έχει κριθεί από τη νομολογία του ΔΕΕ, υπό το προηγούμενο καθεστώς, η οποία ωστόσο ενσωματώθηκε στις διατάξεις του άρθρου 63 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (βλ. και αιτιολογική σκέψη της εν λόγω Οδηγίας με αρ. 2), ότι δεν επιβάλλονται ουσιαστικοί περιορισμοί ως προς τις περιστάσεις υπό τις οποίες οικονομικός φορέας μπορεί να επικαλεστεί τους πόρους ενός άλλου φορέα κατά την υποβολή προσφοράς για την ανάθεση δημοσίας συμβάσεως τουναντίον αποτελεί γενικό κανόνα τον οποίο πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι αναθέτουσες αρχές, όταν ασκούν τις αρμοδιότητές τους για την εξακρίβωση της καταλληλότητας του προσφέροντος για την εκτέλεση ορισμένης συμβάσεως (C 324/14, Partner Apelski Dariusz, ECLI:EU:C:2016:214, σκ. 35). Συγκεκριμένα παγίως η νομολογία αναγνωρίζει το δικαίωμα κάθε οικονομικού φορέα να επικαλείται, για συγκεκριμένη σύμβαση, τις δυνατότητες άλλων φορέων, ασχέτως της φύσεως των δεσμών του με αυτούς, εφόσον αποδεικνύεται στην αναθέτουσα αρχή ότι ο υποψήφιος ή προσφέρων θα έχει όντως στη διάθεσή του τους πόρους των εν λόγω φορέων, οι οποίοι είναι αναγκαίοι για την εκτέλεση της συμβάσεως (βλ., συναφώς, απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Swm Costruzioni 2 και Mannocchi Luigino, C-94/12, EU:C:2013:646, σκέψεις 29 και 33). Μια τέτοια ερμηνεία συνάδει προς τον σκοπό του ανοίγματος των δημοσίων συμβάσεων στον ευρύτερο δυνατό ανταγωνισμό, τον οποίο επιδιώκουν οι σχετικές με το αντικείμενο αυτό οδηγίες προς όφελος όχι μόνον των οικονομικών φορέων αλλά και των αναθετουσών αρχών. Περαιτέρω, μπορεί επίσης να διευκολύνει την πρόσβαση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις δημόσιες συμβάσεις (απόφαση της 10ης Οκτωβρίου 2013, Swm Costruzioni 2 και

Mannocchi Luigino, C-94/12, EU:C:2013:646, σκέψη 34 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εν προκειμένω στον επίμαχο όρο 2.2.8.1 της διακήρυξης επιτρέπεται η στήριξη στις δυνατότητες τρίτων, ενώ παράλληλα στον όρο 2.2.8.2. αυτής ρητώς επιτρέπεται και η ανάθεση υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους. Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της δυνατότητας αυτής η προσφεύγουσα απαραδέκτως και άνευ εννόμου συμφέροντος βάλλει κατά των από 7-7-2022 διευκρινίσεων του μας και της προκείμενης διακήρυξης. Τέλος, η δυνατότητα αυτή παρέχεται και κατ' ουσίαν καθιστά άνευ εννόμου συμφέροντος προβαλλόμενο και τον δεύτερο προβαλλόμενο ισχυρισμό της προσφεύγουσας εταιρείας. Σε κάθε περίπτωση, οι παραπάνω διευκρινίσεις της αναθέτουσας ουδόλως τροποποιούν το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, καθώς δεν αποτελούν παρά επουσιώδεις εξειδικεύσεις του περιεχομένου των όρων της Διακήρυξης. Εξάλλου, οι τροποποιήσεις αυτές αποτέλεσαν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, ενώ χορηγήθηκε επαρκέστατη παράταση της προθεσμίας υποβολής των εν λόγω προσφορών, ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την προσφορά τους. Εν τέλει, όπως άλλωστε γίνεται παγίως δεκτό, μόνο το γεγονός ότι η προσφεύγουσα πιθανόν δεν πληροί τους όρους της Διακήρυξης, δεν αρκεί για να χαρακτηρίσει τους επίμαχους όρους δυσανάλογους ή φωτογραφικούς, καθόσον η αναθέτουσα αρχή διατηρεί την διακριτική ευχέρεια να προσδιορίσει με τρόπο εύλογο και ανάλογο το περιεχόμενο των τεχνικών προδιαγραφών που απαιτεί. Ωστόσο, η προσφεύγουσα ουδεμία αιτίαση προβάλλει προκειμένου να υποστηρίξει το για ποιον λόγο οι εν λόγω προδιαγραφές τυγχάνουν δυσανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.

Β. Ως προς τον δεύτερο λόγο της προσφυγής Ειδικότερα, δια του δεύτερου λόγου της, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της σχετικής απάντησης με αριθμ. 12 του επί του υποβληθέντος ερωτήματος οικονομικού φορέα αναφορικά με τον τρόπο περισυλλογής νεκρού ζώου σε περίπτωση που τούτο ήθελε ανευρεθεί

εντός του χώρου του Συγκεκριμένα, η οικεία διακήρυξη προέβλεπε στη σελ. 92 αυτής ότι: «Σκούπισμα, καθάρισμα όλου του περιβάλλοντος χώρου του καθημερινά (πρωί), καθώς και τα πλακόστρωτα, τις κλίμακες που οδηγούν στις εισόδους των Κτιρίων και τα παρτέρια του. Αποκομιδή όλων των κάδων του αύλειου χώρου του Πλύσιμο, σκούπισμα με μηχανοκίνητη σκούπα όλων των δρόμων των χώρων του, ιδιαίτερα όπου δημιουργούνται ανθυγιεινές εστίες από τα περιττώματα πτηνών καθώς και όποτε κρίνεται απαραίτητο από την Εποπτεία.» Δηλαδή, η διακήρυξη ρητώς προέβλεπε ότι ο εκάστοτε οικονομικός φορέας όφειλε να προβεί πέραν των άλλων εργασιών σε καθαρισμό και αποκομιδή των τυχόν ευρισκόμενων περιττωμάτων πτηνών από τους χώρους του Το υποβληθέν δε ερώτημα αφορούσε την τυχόν αρμοδιότητα του αναδόχου πέραν των περιττωμάτων να περισυλλέξει και το τυχόν νεκρό ζώο από τον χώρο. Ως αναμενόταν η σχετική απάντηση του που απαίτησε και την ετοιμότητα του αναδόχου για περισυλλογή των τυχόν ευρισκόμενων στους χώρους νεκρών ζώων στοιχεί προς την ως άνω απαίτηση περί περισυλλογής των περιττωμάτων των πτηνών. Και τούτο καθόσον η περισυλλογή περιττωμάτων ζώων εντάσσεται στην ίδια νομοθεσία στην οποία αναφέρεται η προσφεύγουσα και απαιτείται να πληροί εκάστοτε συμμετέχων οικονομικός φορέας, συνιστώντας επί της ουσίας όχι προσθήκη νέας απαίτησης αλλά εξειδίκευση της ήδη θεσπιζόμενης υποχρέωσης. Δέον δε επισημανθεί ότι ουδόλως απαιτείτο η εκ των προτέρων και άνευ ετέρου αγορά ή ίδια διάθεση του οχήματος μεταφοράς με ψύξη όπως διατείνεται η προσφεύγουσα, αλλά τουναντίον η οικεία απαίτηση δύνατο να καλύπτεται δια μόνο της δυνατότητας διάθεσης αυτής ενδεχομένως μέσω υπεργολαβίας ή μέσω της παροχής δυνατότητας στήριξης σε δυνατότητες τρίτων (άρθρο 78 του ν.4412/2016), ως ανωτέρω αναφέρθηκε. Συνεπώς, οι ως άνω καταρχήν διευκρινίσεις απλώς επιβεβαίωσαν τις ήδη καθορισθείσες προδιαγραφές της διακήρυξης χωρίς να προσθέτουν νέους όρους ή να τροποποιούν τους ήδη υπάρχοντες, παρά τα περί του αντιθέτου προβαλλόμενα δια της νυν εξεταζόμενης προσφυγής. Σε

κάθε περίπτωση, από το 2013 μέχρι και σήμερα δεν έχει αναφερθεί στο Νοσοκομείο μας ούτε ένα περιστατικό νεκρού ζώου. Γεγονός που αποδεικνύει πως το περιστατικό που αναφέρει η προσφεύγουσα στην προσφυγή της, ότι δηλαδή ανευρεθεί νεκρό ζώο στο περιβάλλοντα χώρο του κατά την επίσκεψή τους, είναι απόλυτα ψευδές!!

Γ. Ως προς τον τρίτο λόγο της προσφυγής Ο τρίτος λόγος άσκησης της προσφυγής, αφορά το γεγονός πως ο προϋπολογισμός της Διακήρυξης δεν επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης.Οι παραπάνω ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν, ωστόσο, προδήλως απαράδεκτοι, νόμω και ουσία αβάσιμοι. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα αόριστα και χωρίς παράθεση συγκεκριμένων κοστολογίσιμων στοιχείων και υπολογισμών, και άρα απαράδεκτως, αναφέρει πως ο προϋπολογισμός της σύμβασης δεν επαρκεί για την προσήκουσα εκτέλεση της σύμβασης. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα δεν προβαίνει συγχρόνως σε συγκεκριμένους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του ελάχιστου κατά τον νόμο εργατικού κόστους, κόστους αναλωσίμων, διοικητικού κόστους, εργολαβικού κόστους ή του κόστους των μηχανημάτων. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση του επικαθήμενου μηχανήματος σαρώθρου, του οποίου το κόστος υπολογίζει, τελείως αυθαίρετα στο ποσό των 190.000 ευρώ. Πέραν της ασάφειάς του ισχυρισμού, αυτός τυγχάνει απορριπτέος, καθώς από κανένα όρο της Διακήρυξης δεν προκύπτει πως οι συμμετέχοντες οφείλουν να αγοράσουν το εν λόγω μηχάνημα. Ταυτόχρονα, η προσφεύγουσα κοστολογεί τα ποσά ώστε τεχνηέντως να καταλήξει στο συμπέρασμα πως το ποσό της Διακήρυξης δεν επαρκεί. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το μηχάνημα πλύσης- στένγνωσης, που ενώ η τιμή του εκκινεί από τα 3.650 ευρώ, όπως αναφέρθηκε ανωτέρων, η προσφεύγουσα αναφέρει πως η αξία του ανέρχεται στα 10.000, ήτοι τριπλάσια από την πραγματική

III. ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ ΛΟΓΩ ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΕΝΝΟΜΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ.
Το θεσπιζόμενο με το Ν. 4412/2016 σύστημα παροχής έννομης προστασίας,

κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, σκοπεύει στην προστασία όσων ενδιαφέρονται να τους ανατεθούν οι παραπάνω συμβάσεις, έναντι της βλάβης την οποία υφίστανται ή ενδέχεται να υποστούν από την πιθανολογούμενη εκ μέρους του αναθέτοντος φορέως παράβαση των κανόνων οι οποίοι καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, καθώς και τα κριτήρια, βάσει των οποίων θα αναδειχθεί ο τελευταίος. Κατά συνέπεια, εάν ο ενδιαφερόμενος για την ανάθεση δημόσιας σύμβασης ασκήσει προδικαστική προσφυγή κατά της διακήρυξης ή τροποποιητικών της πράξεων, θα πρέπει, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ασκεί την αίτηση αυτή με έννομο συμφέρον, να επικαλεσθεί βλάβη από όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατά την άποψή του τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, την διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξή του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή του στον διαγωνισμό (ΕΑ 16, 9/2015, 415/2014, 314/2013. 616, 472, 434/2012, 182/2011 κ.α.). Με βάση τα ως άνω, σε περίπτωση που κάποιος προτίθεται να στραφεί κατά όρων διακήρυξης, θεωρώντας ότι την καθιστούν πλημμελή, θα πρέπει να επικαλεσθεί και να αποδείξει τη συγκεκριμένη ζημία που υφίσταται από τον όρο τον οποίο θεωρεί μη νόμιμο και όχι σύμφωνο με τη νομοθεσία που διέπει τους διαγωνισμούς των δημοσίων συμβάσεων. Περαιτέρω, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι άμεσο, και ατομικό /προσωπικό, με την έννοια ότι πρέπει να αφορά τον ενδιαφερόμενο προσωπικά και όχι ένα γενικό κύκλο προσώπων. Όσον αφορά τις κανονιστικές πράξεις «η προϋπόθεση για τη συνδρομή του προσωπικού εννόμου συμφέροντος συντρέχει όταν η προσβαλλόμενη κανονιστική ρύθμιση, θίγει συγκεκριμένες ελευθερίες ή δικαιώματα του αιτούντος, τα οποία κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα και τους νόμους και των οποίων την πραγμάτωση επιδιώκει να αποκαταστήσει ο αιτών με την έκδοση της ακυρωτικής απόφασης» (Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον

του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 847). Περαιτέρω, κατά τη θεωρία και νομολογία το έννομο συμφέρον θα πρέπει να είναι και άμεσο από την άποψη ότι το προβαλλόμενο προσωπικό συμφέρον πρέπει να συνδέεται αιτιωδώς με το πρόσωπο του προσφεύγοντος, χωρίς να παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου, και ενεστώς, δηλαδή να είναι υπαρκτό και όχι μελλοντικό (Π. Δαγτόγλου, Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2014). Πρέπει, επομένως, να υπάρχει συρροή των κάτωθι: α) η προσβαλλόμενη πράξη να έχει προκαλέσει βλάβη, υλική ή ηθική και β) να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλόμενης πράξης και της προσβαλλόμενης βλάβης (ΣτΕ 7μ. 1898/2016), ήτοι μια ειδική έννομη σχέση του προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη (Σπ. Βλαχόπουλος, όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα, 1998, σελ 199, Δ. Ράικος, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, 2017, σελ. 745 επ.), άλλως να την υφίσταται υπό συγκεκριμένη ιδιότητα ως υποψηφίου στην οικεία διακήρυξη (ΣτΕ 880/2016 7μ. σκ. 13, 1844/2013 7μ. σκ. 15, 2973/1989), άλλως, ως ενδιαφερομένου μεν να συμμετάσχει σ’ αυτήν, αλλά αποκλεισμένου δυνάμει ρήτρας της προκηρύξεως (ΣτΕ 4606/2012, 1982-1985, 1987/2011) και δεν αρκεί το γενικό δημόσιο ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την σύννομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΣτΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992 7μ.). Περαιτέρω, δέον είναι το έννομο συμφέρον να είναι και ενεστώς, ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 1442/97 ΔΔικ 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής (παρ. ενδεικτικά ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕΟλομ. 280/96 ΔΔικ 1996/844, ΔτΕ 416/2002λ 2239/2003, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», ΔιοικΔ, 2010, τ. 4, σελ 846-7). Συνεπώς, δεν νομιμοποιείται όποιος θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του σε μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα, τα οποία

αποτελούν αναγκαία συνέπεια της ακύρωσης της πράξης (ΣτΕ 1425/93 ΔΔικ 1994/831). Επιπροσθέτως, η βλάβη, ως βασικό στοιχείο της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, πρέπει να προσδιορίζεται ειδικώς (ΣτΕ 1995/2016). Οφείλει, δηλαδή, ο προσφεύγων να επικαλείται τις δυσμενείς μεταβολές που επέρχονται σε βάρος του από την πράξη προς θεμελίωση του έννομου συμφέροντος για άσκηση προσφυγής (ΣτΕ 3905/2004). Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή ή τον παρεμβαίνοντα, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής, ως και από τον δικαστή (βλ. ΣτΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κα). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣτΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθόσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο τελευταίος (ΣτΕ 4524/2009, 3900/2006) και μόνο προαποδεικτικώς (ΣτΕ 1898/2016, 7μελής), ήτοι στην περίπτωση της προσφυγής με την κατάθεσή της. Δεν αρκεί δηλαδή ο προσφεύγων να επικαλείται την ύπαρξη έννομου συμφέροντος για άσκηση της προσφυγής, αλλά απαιτείται η προσκόμιση και μάλιστα προαποδεικτικώς – ως ισχύει και στην ακυρωτική δίκη- των απαραίτητων για την απόδειξη αυτού στοιχείων (ΣτΕΟλομ. 4570/96, ΔΔικ 1997/673, ΣτΕ 3664/1998, Βλαδίμηρος Δ. Μωυσιδής, «Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας», Κατ' άρθρο ερμηνεία – νομολογία, Εκδόσεις Σάκκουλα ΑΕ. 2017). Συνεπώς, όπως στα πλαίσια της ακυρωτικής δίκης απαιτείται προαπόδειξη του εννόμου συμφέροντος, γεγονός που δεν καθιστά θεμιτή τη μεταγενέστερη προσαγωγή αποδεικτικών στοιχείων θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος (ΣτΕ 1393/2003), έτσι και στη διαδικασία εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της ΑΕΠΠ το έννομο συμφέρον θα πρέπει να προαποδεικνύεται με την άσκησή της. Συνεπώς, η δυσχέρεια συμμετοχής εκάστοτε ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα σε μία διαγωνιστική διαδικασία

απαιτείται να οφείλεται στην προβαλλόμενη παρανομία της αναθέτουσας αρχής και ουχί στην εκ μέρους του ενδεχόμενη αδυναμία συμμετοχής η οποία οφείλεται σε ίδιες επιλογές του ή σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Άρα, λόγοι δια των οποίων ο προτιθέμενος να συμμετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης (ή των εκτελεστών διευκρινίσεων) να προσδιορίσει κατά τις δικές του δυνατότητες τις προς προμήθεια υπηρεσίες και να καθορίσει με βάση τις δικές του εκτιμήσεις τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτοι (ΕΑ ΔτΕ 307/2007). Ως έχει δε κριθεί παγίως, η σκοπιμότητα ή η ανάγκη θέσπισης των κριτηρίων επιλογής απαραδέκτως αμφισβητούνται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στο διαγωνισμό, και επίσης ότι απαραδέκτως επιχειρεί υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβήτησεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, να προδιαγράψει αυτός, κατά τα προσωπικά του δεδομένα, τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, καθώς και ότι απαραδέκτως αμφισβητεί τη σκοπιμότητα της επιλογής από την αναθέτουσα αρχή του πλησσόμενου όρου και προσπαθεί να καθορίσει τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου με βάση της δικές του εκτιμήσεις, τις δικές του επαγγελματικές ανάγκες και δυνατότητες, και με δικά του κριτήρια διαφορετικά από εκείνα που η ως άνω αρχή, κατ' εκτίμηση των αναγκών της υπηρεσίας, προσδιόρισε ως αναγκαία (ΣτΕ 3719/2011, 2/2011, 287/2010 Ε.Α. ΣτΕ 201/2017, 354/2014, 1025, 1140/2010, 676/2011, 1354, 1305, 670/2009, 438/2008, 303/2007, 977/2006, ΔΕφΑθ 491/2011, ΔΕφΘεσ/νίκης 111/2013, ΔΕφΑθ 226/2013, Ε.Α. ΣτΕ 133/2012, 670/2009, 438/2008, 117/2007, 303/2007, 1208, 1076, 977/2006, 763, 373, 356/2004, ΔΕφΠειρ 51/2013). Και τούτο λαμβάνοντας υπόψη ότι ως έχει κριθεί από το ΣτΕ (ΕΑ93/2021 σκέψη 16, ΕΑ ΣτΕ 56/2020): «Εφόσον δε, όπως συνομολογεί η αιτούσα, δεν πληροί την ανωτέρω απαίτηση της διακήρυξης περί του απαιτούμενου κύκλου εργασιών, απαίτηση η οποία, κατά τα προεκτεθέντα, δεν πιθανολογείται σοβαρά ότι έχει τεθεί παρανόμως, η αιτούσα δεν πληροί,

αυτοτελώς εκ του λόγου τούτου, τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό και, συνεπώς, χωρίς έννομο συμφέρον πλήττει με την κρινομένη αίτηση τις λοιπές απαιτήσεις χρηματοοικονομικής επάρκειας που τάσσονται με την παρ. 2.2.5.1 και, ειδικότερα, την απαίτηση οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να μην έχουν εμφανίσει ζημίες στις τρεις τελευταίες διαχειριστικές χρήσεις (βλ. ΕΑ 56/2020). Η αιτούσα θα διατηρούσε το έννομο συμφέρον της να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των λοιπών αυτών προϋποθέσεων χρηματοοικονομικής επάρκειας, μόνον εάν ισχυριζόταν ότι προτίθεται να μετάσχει στον διαγωνισμό στηριζόμενη στις ικανότητες άλλου οικονομικού φορέα [είτε συμπράττοντας με αυτόν για την από κοινού υποβολή αίτησης συμμετοχής είτε επικαλούμενη τη δάνεια ικανότητά του], προκειμένου να καλύψει την επίμαχη απαίτηση της παραγράφου 2.2.5.1 της διακήρυξης, τούτο όμως δεν συμβαίνει εν προκειμένω (βλ. ΕΑ 56/2020).» Δηλαδή, η προσφεύγουσα εταιρεία με δεδομένο ότι αμφισβητεί την δυνατότητα κάλυψης της επίμαχης απαίτησης της διακήρυξης και των εκτελεστών κατά την άποψή της χορηγηθεισών διευκρινίσεων του μας με αριθμ. 14, 25, 27 εξαιτίας της εκ μέρους της έλλειψης δυνατότητας αγοράς του επίμαχου μηχανήματος πλύσης – στέγνωσης, του επικαθήμενου μηχανήματος – σαρώθρου και των ηλεκτρικών σκουπών, ανεπίτρεπτα και άνευ εννόμου συμφέροντος επιχειρεί να πλήξει δια του δεύτερου λόγου της προσφυγής της την απαίτηση διάθεσης μηχανήματος προκειμένου για την περίπτωση περισυλλογής τυχόν νεκρού ζώου στον περιβάλλοντα χώρο του πέραν της συλλογής των τυχόν ανευρισκόμενων περιττωμάτων. Παράλληλα δε ακόμη και η ίδια η αμφισβήτηση των διευκρινίσεων του για κάθε έναν από τον αναφερόμενο εξοπλισμό, ήτοι το μηχανήμα πλύσης- στέγνωσης, το επικαθήμενο μηχανήμα- σάρωθρο και τις ηλεκτρικές σκούπες προβάλλεται πέραν του εκπρόθεσμου της προβολής τους ως ανωτέρω αναφέρθηκε και άνευ εννόμου συμφέροντος. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα σαφώς δηλώνει ότι δεν δύναται να συμμετάσχει στην οικεία διαγωνιστική διαδικασία ακόμη και εάν εξέλιπε η μία εκ των ως άνω απαιτήσεων

της διακήρυξης ως αυτές συγκεκριμενοποιήθηκαν και επιβεβαιώθηκαν κατ' ουσίαν από την αναθέτουσα αρχή μας, αλλά και ούτε επικαλείται τη χορηγηθείσα ως αναφέρθη δυνατότητά της περί παροχής σε στήριξη τρίτων ή ανάθεση τμήματος της σύμβασης υπό τη μορφή της υπεργολαβίας. Συνεπώς, με βάση τα ανωτέρω, η υπό κρίση ασκηθείσα προσφυγή δέον όπως απορριφθεί ως απαράδεκτη και ελλείπει εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας. IV. Αοριστία προβαλλόμενων ισχυρισμών προσφεύγουσας. Η προσφεύγουσα εταιρεία βάλλει κατά των από 7-7-2022 χορηγηθεισών διευκρινίσεων του μας προβάλλοντας ωστόσο ισχυρισμούς που ουδόλως τεκμηριώνονται δια αποδεικτικών μέσων αλλά παρίστανται όλως αόριστοι και ανεπίδεκτοι δικαστικής εκτίμησης. Συγκεκριμένα, ρητώς αναφέρει αορίστως ότι (σελ. 12 της προσφυγής της): «Επιπλέον, στο σύντομο χρονικό διάστημα που τροποποιήθηκαν οι όροι της Διακήρυξης σε σχέση με τον χρόνο υποβολής προσφοράς, ήτοι εντός 4 εργάσιμων ημερών, η προσφεύγουσα εταιρεία δεν πρόλαβε να διεξάγει έρευνα με σκοπό την αγορά των νέων απαιτούμενων μηχανημάτων. Δέον όπως σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα εταιρεία, ενεργώντας άμεσα με προφανές ενδιαφέρον να καταθέσει νόμιμη και παραδεκτή προσφορά, μετά την προσθήκη του πρόσθετου όρου δυνάμει του από 7.7.2022 εγγράφου παροχής διευκρινίσεων του ΓΝ, διεξήγαγε έρευνα, προκειμένου να αγοράσει το απαιτούμενο μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης. Σε συνέχεια της διενεργηθείσας έρευνας και κατόπιν σχετικής διαβεβαίωσης από όλους τους πιθανούς προμηθευτές, η προσφεύγουσα διαπίστωσε ότι το εν λόγω μηχάνημα δεν είναι διαθέσιμο στην Ελλάδα και χρειάζεται να γίνει παραγγελία, προκειμένου να αποσταλεί από το εξωτερικό. Από το ως άνω συνάγεται αναντίρρητα ο υπέρμετρος περιορισμός του ανταγωνισμού, με τον τεχνικό αποκλεισμό όλων των υποψηφίων οικονομικών φορέων - πλην ενός.». Περαιτέρω στη σελ. 19 της εξεταζόμενης προσφυγής της αναφέρει ότι «Επισημαίνεται δε, ότι η εισαγωγή των νέων όρων της Διακήρυξης ισοδυναμεί με ένα κόστος ανερχόμενο περίπου: i. στις 190.000 Ευρώ όσον αφορά το επικαθήμενο μηχάνημα – σάρωτρο

(τουλάχιστον 3 βούρτσες, η 3η βούρτσα για δύσβατα σημεία), ii. στις 10.000 Ευρώ για το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων (μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο που θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών) και iii. στις 9.000 Ευρώ οι 20 ηλεκτρικές σκούπες.»

Ακόμη, προς επίρρωση του δεύτερου προβληθέντος λόγου της ισχυρίζεται ότι: «Επισημαίνεται δε, ότι η εισαγωγή του νέου όρου της Διακήρυξης ισοδυναμεί με ένα κόστος ανερχόμενο περίπου στις 29.000 Ευρώ. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι και το εν λόγω όχημα μεταφοράς ύπο ψύξη, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, πρέπει να είναι καινούργιο και να βρίσκεται σε άριστη κατάσταση.»

Τέλος δε αβασίμως και αορίστως βάλλει δια του τρίτου προβληθέντος λόγου της κατά του προϋπολογισμού της οικείας διακήρυξης πλήττοντας την επάρκειά του, βάσει των ανωτέρω αναφερομένων κονδυλίων που η ίδια αυθαίρετα και αόριστα κοστολογεί κατά το δοκούν χωρίς ουδεμία επαρκή και ορισμένη απόδειξη των ισχυρισμών της. Στο σημείο δε αυτό τονίζουμε ότι το αλυσιτελές, αβάσιμο και ατεκμηρίωτο του 3ου προβαλλόμενου λόγου της εκπορεύεται από το δεδομένο ότι η ίδια εκλαμβάνει ως ρητή υποχρέωση των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων να έχουν ήδη προ-αγοράσει ήτοι να έχουν στην δική τους κυριότητα τον απαιτούμενο εξοπλισμό και μηχανήματα, παρά το γεγονός ότι ως προαναφέρθη ουδόλως έχει απαιτηθεί κάτι τέτοιο από την οικεία διακήρυξη ή τις χορηγηθείσες διευκρινίσεις. Ακόμη ο οικείος 3ος λόγος είναι απορριπτέος και ως προβαλλόμενος άνευ εννόμου συμφέροντος, καθόσον δεν αποδεικνύει το λόγο που την εμποδίζει να υποβάλλει προσφορά στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία έστω και με επιφύλαξη, στηριζόμενη σε ικανότητες τρίτων ή ακόμη και δια υπερβολαβίας. Τονίζουμε δε ότι τα αναφερόμενα εκ μέρους της κόστη και αληθή υποτιθέμενα ουδόλως η διακήρυξη απαίτησε να είναι καινούρια ανήκοντα κατά κυριότητα στην συμμετέχουσα εταιρεία αλλά αντιθέτως θα δύνατο μέσω των αποσβέσεων στις οποίες αυτή προέβη να έχει απομειωθεί η αξία τους ή να τα κατέχει μέσω μίσθωσης, σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή άλλης νομικής σχέσης (λ.χ. συμβάσεως χρησιδανείου) που να αποδεικνύεται η κατοχή

τους. Συνεπώς, ελλείπει απόδειξης εκ μέρους της των αόριστων ισχυρισμών της η προσφυγή τυγχάνει απορριπτέα ως αόριστη. Στο σημείο δε αυτό αναφέρουμε ότι ακόμη και ο έμμεσος ισχυρισμός της περί φωτογραφικών διατάξεων (σελ. 12 της προσφυγής της: «Από το ως άνω συνάγεται αναντίρρητα ο υπέρμετρος περιορισμός του ανταγωνισμού, με τον τεχνικό αποκλεισμό όλων των υποψηφίων οικονομικών φορέων - πλην ενός.»), είναι απορριπτέος πρωτίστως ως αόριστος. Η προσφεύγουσα δεν εξειδικεύει τις προδιαγραφές του φωτογραφιζόμενου είδους, δεν μνημονεύει ρητά και τεκμηριωμένα την «μόνη» εταιρεία που δύναται να προμηθευτεί το επίμαχο μηχάνημα, αλλά και ούτε αποδεικνύει την απουσία διαθεσιμότητά του στην ελληνική αγορά ως ατεκμηρίωτα ισχυρίζεται. Σε κάθε περίπτωση, οι ανωτέρω ισχυρισμοί δεν μπορεί να γίνουν δεκτοί, δεδομένου ότι το γεγονός της τυχόν ταύτισης των πληττόμενων προδιαγραφών με προϊόντα μίας εταιρείας, δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι αυτές είναι φωτογραφικές (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 676/2011, 1140, 1024, 1025, 836/2010, ΔΕΦΑΘ 296/2013, ΕΑ 1025, 836/2010, 829, 201/2007, ΕΑΔΗΣΥ 332/2022). Αντίθετα, από μία απλή έρευνα του στη σχετική ελληνική αγορά αναφορικά με το επίμαχο απαιτούμενο μηχάνημα αναφέρουμε ότι αυτό διατίθεται άμεσα προς πώληση και μάλιστα από διάφορους προμηθευτές. Ειδικότερα, το εν λόγω μηχάνημα διατίθεται στην ελληνική αγορά από την εταιρία –, που εδρεύει στην Αθήνα, η οποία βεβαιώνει ότι: «Τα μηχανήματα πλύσεως στεγνώσεως και απολύμανσης δαπέδων χωρίς χημικά που εμπορευόμαστε, είναι διαθέσιμα σε ποσότητες ανάλογες της ζήτησης της αγοράς. Σήμερα είναι διαθέσιμα 2 μηχανήματα., Η χρήση των μηχανημάτων ενδείκνυται για όλους τους χώρους και ειδικά κλινικές, Νοσοκομεία, βιομηχανίες τροφίμων και συσκευασίας, κτλ. Στην Ελλάδα έχουν διατεθεί μηχανήματα σε εταιρίες καθαρισμού και υπάρχει ενδιαφέρον τόσο από την βιομηχανία τροφίμων όσο και από κλινικές και Νοσοκομεία. Τα μηχανήματα είναι πιστοποιημένα και είναι σε κυκλοφορία στην παγκόσμια αγορά για 7 και πλέον χρόνια.» Επιπρόσθετα, ως προκύπτει από την έτερη βεβαίωση της εταιρείας Α.Ε. (... αρ. ..., Ν. ...)

βεβαιώνεται ότι: «1. Τα καινοτόμα μηχανήματα πλύσης στέγνωσης δαπέδων i-mor είναι ετοιμοπαράδοτα και διαθέσιμα σε σημαντικές ποσότητες (10τεμ) με παράδοση επιπλέον ποσοτήτων ανά 10 ημέρες. 2. Η καινοτομία των μηχανημάτων πλύσης στέγνωσης δαπέδων i-mor σε σχέση με κάθε άλλο μηχάνημα καθαρισμού είναι ότι με εναλλάξ χρήση με ένα δεύτερο σετ μπαταριών (extra) το μηχάνημα μπορεί να λειτουργεί καθημερινά όλο το 24ωρο (24/7 ημέρες την εβδομάδα) χωρίς την χρήση εργαλείων για την αντικατάστασή τους. Είναι ελαφρύ στην μεταφορά του με μόλις 18,5kg και έτοιμο για χρήση με μπαταρίες και νερό μόλις 25kg. Διαθέτει αποσπώμενες δεξαμενές με αντιμικροβιακή προστασία ώστε επιλέγοντας διαφορετικού χρώματος δεξαμενή να μπορούν να δουλεύουν σε χώρους HACCP, Επίσης η λειτουργία με διαφορετικού χρωματικού τύπου βούρτσας και δίσκων τσόχας μας επιτρέπει να εργαζόμαστε σε κάθε τύπου δάπεδα και περιβάλλοντα χωρίς την χρήση απορρυπαντικών για τον καθαρισμό και απολύμανση και ειδικά σε Νοσηλευτικούς χώρους που το περιβάλλον είναι HACCP. Έχει τη δυνατότητα να καθαρίζει κάτω από τραπέζια, σε στενούς χώρους ακόμα και τις άκρες του τοίχου. 3. Τα μηχανήματα πλύσης στέγνωσης δαπέδων i-mor χρησιμοποιούνται εδώ και 5 χρόνια, Σε σημαντικούς χώρους του Δημόσιου και Ιδιωτικού χαρακτήρα οργανισμούς, όπως σε (5) Δημόσια Νοσηλευτικά Και διαγνωστικά Ιδρύματα, Μουσεία, ξενοδοχεία ,Εργολάβοι καθαρισμού, Βιομηχανίες τροφίμων κλπ. 4. Τα μηχανήματα και ο κατασκευαστής, είναι πιστοποιημένα από διεθνής οργανισμούς Πιστοποίησης και διαθέτουν πιστοποιητικό ISO-TUV-CE & SERIAL NUMBER.» Σε κάθε δε περίπτωση, ο προβαλλόμενος ισχυρισμός της είναι απορριπτέος και ως αβάσιμος. V. Ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, δύναμει των οποίων ρητώς προκύπτει το αόριστο, απαράδεκτο αλλά και άνευ εννόμου συμφέροντος των προβαλλόμενων ισχυρισμών της προσφεύγουσας άγοντας σε προφανή απόρριψη της προσφυγής της, το κατ' ουσίαν αβάσιμο αυτής προκύπτει από την προφανή τεκμηρίωση των τιθέμενων προδιαγραφών του μας. Συγκεκριμένα, το Νοσοκομείο μας έκρινε προσφορότερη την διάθεση εκ

μέρους των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων «καινούριων» μηχανημάτων και εξοπλισμού προκειμένου να περιορίσει τον συχνά διαπιστούμενο κίνδυνο πτώσης σε αχρησία των προσφερόμενων μηχανημάτων και εξοπλισμού καθαρισμού εκ μέρους των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων και δη του εκάστοτε αναδόχου. Η απαίτηση δε της διάθεσης καινούριου επίμαχου μηχανήματος πλύσης – στέγνωσης κρίθηκε απαραίτητη καθόσον συχνά παρατηρείται το φαινόμενο να επισυμβαίνουν βλάβες στα προσφερόμενα χρησιμοποιημένα μηχανήματα, με αποτέλεσμα να χρήζουν συντήρησης συχνά που συνεπάγεται εύλογη και μακρά καθυστέρηση στην ανεύρεση των αναγκαίων εκάστοτε ανταλλακτικών τους. Έτσι, παροπλίζονται στους χώρους του, καταλαμβάνοντας κατά όγκο αναγκαίο χώρο, παραμένουν αναξιοποίητα και τίθενται σε αχρησία για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ως αποτέλεσμα αυτού, οι επίμαχες απαιτούμενες εργασίες καθαριότητας πραγματοποιούνται χειροκίνητα σε χώρους μεγάλης επισκεψιμότητας με όλους τους κινδύνους που αυτό συνεπάγεται (ανεπάρκεια σύγχρονων μεθόδων καθαρισμού λόγω γλιστρερότητας των δαπέδων) που ουσιαστικά καταλήγουν να μην ανταποκρίνονται στις τιθέμενες προδιαγραφές. Τονίζουμε δε ότι ουδόλως προβλέφθηκαν ιδιάζουσες προδιαγραφές, αλλά τέθηκαν οι προδιαγραφές που συνιστούν τον μέσο όρο των υφιστάμενων στην παγκόσμια και ελληνική αγορά, ενώ ουδόλως αντιγράφηκε συγκεκριμένο μοντέλο ή εταιρεία προκειμένου να περιορίζεται ο δυνάμενος να συμμετάσχει κύκλος των οικονομικών φορέων. Το δε μηχάνημα σάρωθρο συνιστά ένα ευρέως γνωστό και σύνηθες σύγχρονο μηχάνημα των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην σχετική αγορά των υπηρεσιών καθαριότητας, ενώ η απαίτηση περί ύπαρξης 3ης βούρτσας συνιστά απλώς ένα εξάρτημα που δύναται να παραγγελθεί ευχερώς και να συμπληρώσει το ήδη υπάρχον μηχάνημα. Περισσότερο δε να αναφερθούμε στην αναγκαιότητα των 20 ηλεκτρικών σκουπών που δεν δύναται να αντικατασταθούν από παρκετέζες μίας χρήσης dust mop (70 τμχ), εξαίροντας το σύγχρονο του εξοπλισμού και την αναγκαιότητα παροχής τους (!), που αποβαίνει ευθαρσώς προς όφελος του

ως προς την ορθή και άρτια παροχή των υπό ανάθεση υπηρεσιών. Τέλος, τονίζουμε ότι η ύπαρξη καινούριου εξοπλισμού και μηχανημάτων ουδόλως προσβλήθηκε ως δύνατο να πράξει η προσφεύγουσα κατά την νόμιμη προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της οικείας διακήρυξης δεδομένης της ρητής απαίτησης που είχε τεθεί περί ύπαρξης καινούριου εξοπλισμού

14. Επειδή, ο προσφεύγων νομίμως και εμπροθέσμως κατέθεσε το από 01.08.2022 Υπόμνημα του στην επικοινωνία του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού όπου ισχυρίζεται ότι «1ος ΛΟΓΟΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ -ΔΗΘΕΝ- ΜΗ ΟΥΣΙΩΔΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ Η αναθέτουσα αρχή όπως αναλυτικώς σημειώνεται στην προδικαστική μας προσφυγή, προέβη στην έκδοση του από 7.7.2022 εγγράφου παροχής διευκρινίσεως επί των αιτημάτων που υπεβλήθησαν. Μεταξύ άλλων τέθηκε ερώτημα για τον Μηχανικό Εξοπλισμό παρ. iii του Άρθρου 13 του Παραρτήματος Ι. Ειδικότερα, το ερώτημα 14 έχει ως εξής: «Στην σελ. 95 της διακήρυξης: Άρθρο 13ο Μηχανικός Εξοπλισμός στην παράγραφο iii αναφέρει: iii. Μηχάνημα πλύσης-στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχανήμα-σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεσή του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς. Παρακαλώ, όσον αφορά το μηχανήμα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων αλλά και για το επικαθήμενο μηχανήμα - σάρωθρο τα οποία θα πρέπει να έχει στην κατοχή του ο υποψήφιος ανάδοχος, κατατεθέντες και τις αντίστοιχες άδειες, θα θέλαμε να μας διευκρινίσετε τις απαιτούμενες προδιαγραφές του παραπάνω αναφερόμενου τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και την ποσότητα για το κάθε ένα.» Η απάντηση που παρείχε το ΓΝ έχει ως εξής: ΑΠΑΝΤΗΣΗ 14: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: το επικαθήμενο μηχανήμα-σάρωθρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής

χωρητικότητας για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες. Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Αναφορικά με το μηχανήμα πλύσης – στέγνωσης θα πρέπει να είναι μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Ο προσφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να διαθέτει τεχνικά φυλλάδια, (CE MARK) και serial number. Για το σάρωθρο θα πρέπει να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο .» Επιπλέον, ως προς τον μηχανικό εξοπλισμό τίθεται ακόμη ένα διευκρινιστικό ερώτημα (με αριθμό 25), το οποίο έχει ως εξής: «Στη σελίδα 66 της διακήρυξης, άρθρο 1, παρ. 9, αναφέρεται ότι: «Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση.» Παρακαλούμε όπως μας προσδιορίσετε εάν η απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού να είναι καινούργια αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα – σάρωθρο εξωτερικών χώρων.» Σε απάντηση του Ερωτήματος αυτού, το ΓΝ, προσθέτει τον εξής όρο με την απάντηση του: «ΑΠΑΝΤΗΣΗ 25: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια. Η ανωτέρω απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα – σάρωθρο εξωτερικών χώρων.» Ενόψει των ανωτέρω, προκύπτει πανηγυρικά ότι στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία εισήχθησαν νέοι, ουσιώδεις, πρόσθετοι όροι, οι οποίοι άλλαξαν άρδην τα μέχρι τότε δεδομένα των τεχνικών προδιαγραφών, παρόλο που οι αρχικοί όροι ήταν πλήρεις, σαφείς και ορισμένοι. Με την προσθήκη αυτή, ο απαιτούμενος μηχανικός εξοπλισμός άλλαξε πλήρως μόλις 4 εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή προσφοράς. Παρά ταύτα το Γενικό Νοσοκομείο, σε μία αγωνιώδη προσπάθεια να πείσει ότι οι από 7.7.2022 διευκρινίσεις, δεν τροποποίησαν τους όρους της Διακήρυξης, μεταξύ άλλων στις

από 29.7.2022 απόψεις του, σημειώνει ότι: «Λαμβάνοντας δε υπόψη ότι ως προκύπτει από μία απλή επισκόπηση των από 7-7-2022 χορηγηθεισών διευκρινίσεων του ουδόλως δια αυτών και δη δια των προσβαλλόμενων δια της παρούσας προσφυγής όρων επήλθε τροποποίηση των ήδη γνωστών όρων της διακήρυξης, η παρούσα προσφυγή είναι προδήλως απορριπτέα ως απαράδεκτη. (σελ. 5) Σε κάθε περίπτωση, οι παραπάνω διευκρινίσεις της αναθέτουσας ουδόλως τροποποιούν το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, καθώς δεν αποτελούν παρά επουσιώδεις εξειδικεύσεις του περιεχομένου των όρων της Διακήρυξης. (σελ. 15)» Τα ανωτέρω όμως, έρχονται σε ευθεία αντίθεση με τα όσα έχουν κριθεί νομολογιακά, ακόμη και με αποφάσεις της Αρχής Σας, δυνάμει των οποίων οι τροποποιήσεις των όρων της Διακήρυξης θεωρούνται ουσιώδεις όταν αφορούν στις τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά του υπό προμήθεια είδους, ιδίως, δε, όταν αφορούν σε ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και ιδιότητες του υπό προμήθεια υλικού (ιδέ Πράξη VI Τμημ. 71/2003, Πράξεις ΣΤ' Κλιμακίου 20/2009, 10,66/2007, 130/2003, 17/2006, αλλά και ΑΕΠΠ 895/2018, 672/2018). Περαιτέρω, η εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή έχει, μεν, την δυνατότητα να συμπληρώσει τα δεδομένα εκείνα της Διακήρυξης που απαιτούν απλή διευκρίνιση ή να διορθώσει πρόδηλα λάθη της (ά. 53 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ όπως έχει μεταφερθεί στην ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 67 παρ. 2 Ν. 4412/2016), δεν μπορεί, ωστόσο, να τροποποιήσει ουσιωδώς την Διακήρυξη, ήτοι, να τροποποιήσει το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές καθώς και τα κριτήρια αναθέσεως και στους οποίους στηρίχθηκαν καλόπιστα οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλλουν προσφορά στην επίμαχη διαδικασία. Τούτη η απαγόρευση, δε, ισχύει ανεξαρτήτως της απαίτησης οι τροποποιήσεις - διευκρινίσεις της Διακήρυξης, όταν επιτρέπονται, να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, να επέρχονται πριν την εκ μέρους των προσφερόντων υποβολής προσφορών και να συνοδεύονται από

παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών ώστε οι ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες να έχουν επαρκή χρόνο να προσαρμοστούν σ' αυτές. Συνεπώς, προκύπτει αναντίρρητα ότι η προσθήκη νέων τεχνικών προδιαγραφών αποτελεί ουσιώδης τροποποίηση των όρων της Διακήρυξης, καθώς όπως είναι εύλογα αντιληπτό, οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς πριν τις από 7.7.2022 διευκρινίσεις, θα προσέφεραν διαφορετικό υπό προμήθεια είδος, από αυτό που διαμορφώθηκε κατόπιν των ανωτέρω διευκρινίσεων του ΓΝ Εξάλλου, από τη νομολογία του ΔΕΕ προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να τροποποιήσει, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αναθέσεως, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι τεχνικές προδιαγραφές καθώς και τα κριτήρια αναθέσεως, και στους οποίους έχουν καλόπιστα στηριχθεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλουν προσφορά ή εάν, αντιθέτως, δεν θα λάβουν μέρος στη διαδικασία συνάψεως της σχετικής συμβάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 10ης Μαΐου 2012, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C 368/10, EU:C:2012:284, σκέψη 55, και της 16ης Απριλίου 2015, Enterprise Focused Solutions, C278/14, EU:C:2015:228, σκέψεις 27 έως 29). Πάντως, από τα ανωτέρω δεν συνάγεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα ήταν, καταρχήν και σε κάθε περίπτωση, μη επιτρεπόμενη. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ' εξαίρεση τη δυνατότητα διορθώσεως ή συμπληρώσεως των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνισή τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 29ης Μαρτίου 2012, SAG ELV Slovensko κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 40). Εν προκειμένω όμως, επουδενί δεν συνάγεται ότι οι πρόσθετοι - νέοι όροι των διευκρινίσεων δεν συμπεριλήφθησαν στην Διακήρυξη από ασάφεια ή από πρόδηλο σφάλμα του, επιπλέον ούτε η

αναθέτουσα αρχή επικαλείται τούτο και συνεπώς προκύπτει ότι δεν συντρέχει η περίπτωση διορθώσεως πρόδηλου σφάλματος ή απλής ενημέρωσης, διότι μετά τους όρους αυτούς η εταιρεία μας παρόλο που έχει ενδιαφέρον να συμμετάσχει στον διαγωνισμό, δεν δύναται να καταθέσει παραδεκτή προσφορά.

2 ΟΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ- ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ -ΔΗΘΕΝ ΑΜΕΣΗ ΥΠΑΡΞΗ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΟΡΑ. Το Γενικό Νοσοκομείο αναφέρει με τις απόψεις του ότι τα μηχανήματα υπάρχουν άμεσα διαθέσιμα στην ελληνική αγορά. Ειδικότερα, σημειώνει τα εξής: «Προς απόδειξη των ανωτέρω αποστείλαμε έγγραφο ερώτημα στην εταιρία «Ν.Σ. Α.Ε.» και της ζητήσαμε να μας ενημερώσει σχετικά με την διαθεσιμότητα και την τιμή του εν λόγω μηχανήματος. Στο με αρ. Πρωτ. .../21.7.2022 έγγραφο της, η εταιρία μας γνωστοποίησε τα εξής: 1.Η εταιρεία μας διαθέτει το εν λόγο μηχανήμα με τις συγκεκριμένες προδιαγραφές, σε (3) μεγέθη πλάτους καθαρισμού και με πλείστες επιλογές εξαρτημάτων για χρήση καθαρισμού και απολύμανσης και χωρίς την χρήση χημικών για κάθε επιφάνεια και περιβάλλοντα χώρο. 2.Η διαθεσιμότητα των προϊόντων, είναι μέχρι και σήμερα (10τεμ) άμεσα ετοιμοπαράδοτα, σε περίπτωση εξαντλήσεως των αποθεμάτων η παράδοση τους θα γίνει το αργότερο σε 15 ημέρες από ανάθεση παραγγελίας. 3. Τα συγκεκριμένα μηχανήματα χρησιμοποιούνται εδώ και (6) χρόνια σε Νοσοκομεία, κλινικές, Μουσεία, Εταιρείες καθαρισμού παροχής υπηρεσιών, Ξενοδοχεία, Χώρους εστίασης, Βιομηχανία Τροφίμων, κλπ 4.Η τιμή του μηχανήματος, εξαρτάται από το μέγεθος (πλάτος καθαρισμού) καθώς επίσης από τον αριθμό των εξαρτημάτων και του εξοπλισμού τους. Η τιμή των μηχανημάτων, ξεκινάει από . (3.650,00€- 9.870,00€) Ανάλογο ερώτημα αποστείλαμε και στην εταιρία-, η οποία με την από 19.7.2022 απάντηση της, μας βεβαίωσε τα εξής: Ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρίας –, σας βεβαιώ τα εξής: 1. Τα μηχανήματα πλύσεως στεγνώσεως και απολύμανσης δαπέδων χωρίς χημικά που εμπορευόμαστε είναι διαθέσιμα σε ποσότητες ανάλογες της ζήτησης της αγοράς. Σήμερα είναι διαθέσιμα 2

μηχανήματα. 2. Η χρήση των μηχανημάτων ενδείκνυται για όλους τους χώρους και ειδικά, κλινικές, Νοσοκομεία, βιομηχανίες τροφίμων και συσκευασίας κ.τ.λ. 3. Στην Ελλάδα έχουν διατεθεί μηχανήματα σε εταιρείες καθαρισμού και υπάρχει ενδιαφέρον τόσο από την βιομηχανία τροφίμων όσο και από κλινικές και Νοσοκομεία. 4. Τα μηχανήματα είναι πιστοποιημένα και είναι σε κυκλοφορία στην παγκόσμια αγορά για 7 και πλέον χρόνια. Από όλα τα παραπάνω, προκύπτει πως το εν λόγω μηχάνημα είναι διαθέσιμο στην ελληνική αγορά και μάλιστα σε πλεόνασμα αποθεμάτων. Ένα μηχάνημα που πληροί τις προϋποθέσεις τις οποίες έχει θέσει η διακήρυξη έχει ως τιμή εκκίνησης τα 3.650 ευρώ και η μέση τιμή του δεν ανέρχεται στις 10.000 ευρώ, όπως αναφέρεται ψευδώς στην προσφυγή.» Από τα ως άνω αναφερόμενα της αναθέτουσας αρχής, προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση το γεγονός ότι υπάρχει ρητή παραδοχή πως τα τεχνικά στοιχεία των επίμαχων ειδών και της διαθεσιμότητας τους στην ελληνική αγορά, έγιναν το πρώτον γνωστά στο Νοσοκομείο στις 21.7.2022. Μάλιστα, στην σελ. 26 των απόψεων της αναφέρει κατά λέξη τα εξής: «Αντίθετα, από μία απλή έρευνα του στη σχετική ελληνική αγορά αναφορικά με το επίμαχο απαιτούμενο μηχάνημα αναφέρουμε ότι αυτό διατίθεται άμεσα προς πώληση και μάλιστα από διάφορους προμηθευτές.» Υπογραμμίζεται ότι την έρευνα αυτή, το Νοσοκομείο όφειλε να την έχει διενεργήσει κατά την σύνταξη του τεύχους τεχνικών προδιαγραφών και όχι κατά την απάντηση στην προδικαστική μας προσφυγή, γιατί μόνο έτσι θα προέκυπτε ότι έχει τηρηθεί η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της ισότητας, της ανάπτυξης του υγιούς ανταγωνισμού και της ύπαρξης δημόσιου οφέλους, διότι παρόλο που προσέθεσε νέους όρους στην Διακήρυξη δεν αιτιολογεί ποια εξυπηρέτηση επιτυγχάνεται με τους νέους όρους που προστίθενται στην διαγωνιστική διαδικασία (ήτοι τα μηχανήματα πλύσης – στέγνωσης να είναι μπαταριοκίνητα ή ηλεκτροκίνητα με δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών, το επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής

χωρητικότητα για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες. Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1)), καθόσον είναι πασιφανές ότι οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς που επιθυμούσαν να καταθέσουν προσφορά αποτρέπονται από τις ενέργειες αυτές διότι τροποποιούνται ουσιωδώς οι απαιτήσεις της Διακήρυξης. Παράλληλα, χρήζει επισημάνσεως ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αναγράψει εσφαλμένα διαφορετικό κείμενο ως απάντηση της εταιρείας, ενώ το προσκομιζόμενο από αυτήν σχετικό έχει ως εξής: « **ΒΕΒΑΙΩΣΗ** Η εταιρεία® αντιπροσωπεύει επαγγελματικά προϊόντα υψηλής ποιότητας, συστήματα και μηχανήματα που είναι καινοτόμα, και αποδεδειγμένα ανθεκτικά. Η ποιότητά τους προκύπτει από την εμπειρία των 30 και πλέον χρόνων των στελεχών της στο χώρο, και από την στενή παρακολούθηση των εξελίξεων παγκοσμίως σε ότι αφορά τον καθαρισμό. Επιπλέον, προσφέρει ολοκληρωμένες υπηρεσίες, εξειδικευμένες συμβουλές και απόλυτη αξιοπιστία σε κάθε συνεργασία της. Ως νόμιμος εκπρόσωπος της, σας βεβαιώ τα εξής: 1. Ναι η εταιρία μας διαθέτει μηχανήματα, με τις συγκεκριμένες προδιαγραφές. 2. Σήμερα είναι διαθέσιμα 2 μηχανήματα, και για νέα μηχανήματα απαιτείται χρόνος παράδοσης 20 έως 30 ημέρες περίπου. 3. Η χρήση των μηχανημάτων ενδείκνυται για όλους τους χώρους που απαιτείται μηχανικός καθαρισμός και απολύμανση με ή χωρίς χημικά όπως: Κλινικές, Νοσοκομεία, Βιομηχανίες τροφίμων, αεροδρόμια, super market , Βιομηχανίες συσκευασίας κ.τ.λ. 4. Η τιμές διαφέρουν και διαμορφώνονται ανάλογα με τον τύπο και την εφαρμογή της μηχανής. Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία ή διευκρίνιση.» Από τα ανωτέρω αποδεικτικά στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, συνάγονται τα εξής: i. Πρώτον το Γενικό Νοσοκομείο δεν έχει παραθέσει τα ερωτήματα που προώθησε στις εταιρείες «Ν.Σ Α.Ε.» και «....», προκειμένου να γίνει η ορθή αντιπαραβολή των ειδών που σημειώνουν οι εταιρείες ότι έχουν διαθέσιμα. ii. Δεύτερον, τόσο η εταιρεία «Ν.Σ Α.Ε.», όσο και η εταιρεία «....» δεν σημειώνουν ότι τα μηχανήματα

πλύσης – στέγνωσης, τα οποία έχει διαθέσιμα είναι μπαταριοκίνητα ή ηλεκτροκίνητα, ως ρητώς απαιτείται δυνάμει των από 7.7.2022 διευκρινίσεων της (Απάντηση σε ερώτημα: 14). Επομένως, η προσκόμιση των συγκεκριμένων επιστολών δεν έχει κανέναν απολύτως αποδεικτικό χαρακτήρα, καθόσον η εταιρεία μας με την προδικαστική της προσφυγή, ακριβώς αυτόν τον όρο προσέβαλε. iii. Τρίτον, αν ακόμη και αν υποθέσουμε -δήθεν - ότι η η εταιρεία «...» έχει διαθέσιμο το προϊόν που απαιτείται από την Διακήρυξη, αναλύοντας τα όσα δηλώνει, προκύπτει ότι έχει μόνο 2 μηχανήματα διαθέσιμα, ενώ σε περίπτωση εξάντλησης τους θα χρειαστούν 20 – 30 ημέρες για την παράδοση των αντικειμένων. Τούτο όμως το δεδομένο, σημαίνει ότι σε έναν δημόσιο, ανοικτό διαγωνισμό άνω των ορίων, προϋπολογισμού 2.163.754,86 Ευρώ χωρίς ΦΠΑ, αποκλείονται όλες οι υπόλοιπες εταιρείες και συνεπώς δεν θα υπάρχει αυξημένη συμμετοχή, διότι μόνο 2 μηχανήματα είναι διαθέσιμα και κατ'επέκταση μέχρι 2 εταιρείες θα μπορέσουν να προσκομίσουν τις απαραίτητες απαιτήσεις που σημειώθηκαν με τις από 7.7.2022 διευκρινίσεις της αναθέτουσας αρχής για υποβολή CE και serial number του ΓΝ 3 ΟΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ – ΑΠΟΨΕΙΣ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΣ ΕΝΔΕΛΕΧΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΣ. Όπως σημειώθηκε και στην προδικαστική μας προσφυγή, η εταιρεία μας διεξήγαγε λεπτομερή έρευνα, εξετάζοντας όλα τα δεδομένα της αγοράς και ερχόμενη σε επαφή με όλους τους πιθανούς προμηθευτές. Οι απαντήσεις που έλαβε είναι αρνητικές για την άμεση διαθεσιμότητα των προϊόντων, διότι προμηθευτές που δραστηριοποιούνται χρόνια στην αγορά δεν γνώριζαν την ύπαρξη των ειδών με τις επίμαχες τεχνικές προδιαγραφές που έθεταν οι από 7.7.2022 διευκρινίσεις. Πιο συγκεκριμένα, για το μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο μηχανήμα πλύσης στέγνωσης που κάνει απολύμανση χωρίς χρήση χημικών λάβαμε αρνητική απάντηση από εταιρείες διεθνούς και αναγνωρισμένου κύρους, όπως «...» (ΣΧΕΤ. 1), «ΜΠΟΘΟΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ» (ΣΧΕΤ.2), «... (ΣΧΕΤ.3) και «...» (ΣΧΕΤ. 4). Μετά την προσκόμιση όλων των ανωτέρω αποδεικτικών σχετικών επιστολών,

προκύπτει πανηγυρικά ότι με τις από 7.7.2022 διευκρινίσεις, ο ανταγωνισμός περιορίζεται τεχνητά με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων, καθόσον η αναθέτουσα αρχή δεν έλαβε τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί με αποτελεσματικότητα ο υγιής ανταγωνισμός, η ίση μεταχείριση και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων. Επισημαίνεται ότι όλες οι προσκομιζόμενες επιστολές ζητήθηκαν από τις προμηθεύτριες εταιρείες προς αντίκρουση των ισχυρισμών των παρεμβαινουσών εταιρειών και της αναθέτουσας αρχής, ώστε να αποδειχθεί περίτρανα η αναλήθεια των λεγομένων τους. Περαιτέρω υποβάλλονται ενώπιον της Αρχής Σας όλως ενδεικτικών , καθόσον η έρευνα αγοράς της εταιρείας μας δεν περιορίστηκε μόνο στις εταιρείες αυτές, αλλά αντιθέτως συνέχισε και με ερωτήματα σε άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και το εξωτερικό (χρησιμοποιήθηκαν διαφορετικά μέσα όπως τηλέφωνα, επιτόπιες επισκέψεις, τηλεδιασκέψεις). 4 ΟΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ – ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΝΕΚΡΟΥ ΖΩΟΥ. Στο άπο 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του Γενικού, τίθεται ερώτημα αναφορικά με τον τρόπο περισυλλογής νεκρού ζώου, σε περίπτωση που τούτο βρεθεί εντός του χώρου του Πιο συγκεκριμένα, το ερώτημα έχει ως εξής: «ΕΡΩΤΗΜΑ 12: Στην σελ. 92 της διακήρυξης παράγραφος Γενικά – Λοιποί χώροι αναφέρεται: Σκούπισμα, καθάρισμα όλου του περιβάλλοντος χώρου του καθημερινά (πρωί), καθώς και τα πλακόστρωτα, τις κλίμακες που οδηγούν στις εισόδους των Κτιρίων και τα παρτέρια του. Αποκομιδή όλων των κάδων του αύλειου χώρου του Πλύσιμο, σκούπισμα με μηχανοκίνητη σκούπα όλων των δρόμων των χώρων του, ιδιαίτερα όπου δημιουργούνται ανθυγιεινές εστίες από τα περιττώματα πτηνών καθώς και όποτε κρίνεται απαραίτητο από την Εποπτεία Μετά από επίσκεψη στους χώρους του διαπιστώθηκε στον αύλειο χώρο, η ύπαρξη νεκρού πτηνού. Σε περίπτωση ύπαρξης νεκρού ζώου στον περιβάλλοντα χώρο του, πέραν των περιττωμάτων, είναι αρμοδιότητα του αναδόχου η περισυλλογή του;

Η απάντηση που έδωσε το Νοσοκομείο με το από 7.7.2022 έγγραφο, προσθέτοντας νέους τεχνικούς όρους, έχει ως εξής: «ΑΠΑΝΤΗΣΗ 12: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Σε περίπτωση ύπαρξης νεκρού ζώου ή πτηνού, στον εξωτερικό χώρο ή και στον εσωτερικό χώρο του, η ευθύνη περισυλλογής και διάθεσης προς απόρριψη σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία βαρύνει αποκλειστικά τον ανάδοχο του έργου καθαριότητας.» Με την υπό κρίση προδικαστική μας προσφυγή σημειώσαμε ότι δυνάμει του εθνικού θεσμικού πλαισίου υπάρχουν ειδικά προγράμματα, τα οποία ορίζουν τον τρόπο μεταφοράς των νεκρών ζώων που εκτελούνται από ειδικούς φορείς εκτέλεσης. Συνεπώς, η μεταφορά του νεκρού ζώου κατ' επιταγή των πρόσθετων όρων της Διακήρυξης είναι ασύμφωνη με την εθνική νομοθεσία, αφενός διότι αποτελεί πρόσθετη παροχή υπηρεσίας, η οποία δεν έχει συμπεριληφθεί στην εν θέματι διακήρυξη (CPV 90911200-8: Υπηρεσίες Καθαριότητας), αφετέρου δεν έχουν σημειωθεί οι ειδικές τεχνικές απαιτήσεις που χρειάζονται για την τήρηση της εθνικής νομοθεσίας. Δέον κρίνεται να σημειωθεί ότι όλως ψευδώς και συκοφαντικώς, το Γενικό Νοσοκομείο με τις από 29.7.2022 απόψεις του, ισχυρίζεται ότι η εταιρεία μας έθεσε το σχετικό ερώτημα για το νεκρό ζώο. Τούτο όμως αρνούμαστε πλήρως και κατηγορηματικώς, καθόσον ουδέποτε η εταιρεία μας κατέθεσε τέτοιο διευκρινιστικό ερώτημα, όπως όλως αναληθώς ισχυρίζεται το Νοσοκομείο. Αντιθέτως, η εταιρεία μας έλαβε γνώση του περιστατικού με την περισυλλογή του νεκρού ζώου με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, διαπιστώνοντας ότι η επί ποινή αποκλεισμού νέα απαίτηση που εισήχθει παρίσταται μη σύννομη, ασύνδετη και δυσανάλογη προς το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, ενώ παράλληλα είναι απρόσφορη και μη αναγκαία για την επίτευξη των προβαλλόμενων από την αναθέτουσα αρχή σκοπών δημοσίου συμφέροντος. 5 ΟΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΟΣ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΩΝ. Επί των παρεμβάσεων των εταιρειών «ΑΡΙΑΝΘΗ ΗΛΙΑ ΕΠΕ», «ΜΑΡΓ. ΓΕΩΡΓΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑ ΟΕ» και «ΑΤΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΠΕ», οι οποίες όλως

προσχηματικώς έχουν κατατεθεί, δέον όπως σημειωθεί ότι καμία από τις ως άνω εταιρείες δεν αναφέρει ότι έχει διαθέσιμα τα συγκεκριμένα υπό προμήθεια είδη που θίγονται με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής, παρά μόνο αρκούνται σε -δήθεν- ισχυρισμό για στήριξη σε ικανότητα τρίτων. Όμως, όπως πολύ καλά γνωρίζουν, η στήριξη σε ικανότητα τρίτων απαιτεί την ύπαρξη προετοιμασίας τόσο από την μεριά του υποψήφιου οικονομικού φορέα, όσο και την μεριά του τρίτου (προεργασία για συμφωνία, υπογραφή συμφωνητικού, κατάθεση ΕΕΕΣ και λοιπών εγγράφων). Συνεπώς, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη Διακήρυξη, προκειμένου να διαγραφούν νέοι πρόσθετοι όροι που εισήχθησαν με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ΓΝ και αφορούν τις παρ. iii και xvi του άρθρου 13 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης, για τον μηχανικό εξοπλισμό και πιο συγκεκριμένα για το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων, το επικαθήμενο μηχάνημα – σάρωτρο και τις ηλεκτρικές σκούπες άλλως να μταιωθεί ο Διαγωνισμός, με σκοπό να επαναπροκηρυχθεί με τους όρους που συμπεριέλαβε στο από 7.7.2022 έγγραφο διευκρινίσεων το ΓΝ».

15. Επειδή, για την εξέταση τη παρούσας λαμβάνονται υπόψη οι διατάξεις της διακήρυξης, οι παρεχόμενες διευκρινίσεις και οι διατάξεις του ν. 4412/2016, όπως τις επικαλούνται τα μέρη.

16. Επειδή, κατά πάγια νομολογία η αναθέτουσα αρχή είναι καταρχήν ελεύθερη, να διαμορφώνει, κατά την κρίση της, τους όρους της διακήρυξης για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, η δε θέσπιση με την διακήρυξη των προδιαγραφών, που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στον διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή την συμμετοχή σ' αυτόν τινών διαγωνιζομένων, δεδομένου ότι από την φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στον διαγωνισμό προσώπων, η δε σκοπιμότητα της θέσπισής τους εν γένει απαράδεκτως

αμφισβητείται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στον διαγωνισμό. Ελέγχονται, όμως, και στην περίπτωση αυτή, από της απόψεως της τηρήσεως της τήρησης του εγχώριου κι ενωσιακού δικαίου και περαιτέρω της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣΤΕ 9/2015 (ΑΣΦ), Ε.Α. 415/2014, 354/2014, 257/2010, Ε.Α. 3719/2011, 676, 214/2011, 1140/2010, 1354, 670/2009, 438/2008, 303/2007, 977/2006).

17. Επειδή, σύμφωνα με τη γραμματική διατύπωση των διατάξεων του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, εναργώς προκύπτει ότι, οι αναθέτουσες αρχές, πριν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, δύνανται να ελέγχουν την «ικανότητα» των οικονομικών φορέων για την εκτέλεση της σύμβασης, εισάγοντας στη διακήρυξη τα περιοριστικώς αναφερομένα στην εν λόγω διάταξη κριτήρια επιλογής αυτών, ήτοι σε σχέση με: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Περαιτέρω, κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των κριτηρίων επιλογής των υποψηφίων πρέπει να τηρούνται οι βασικές αρχές που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο, ιδίως της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής κάθε είδους άμεσων ή έμμεσων διακρίσεων. Ο καθορισμός των ικανοτήτων αυτών αποβλέπει στο να διαπιστώσει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας, εάν ο εκάστοτε συμμετέχων στη διαγωνιστική διαδικασία, οικονομικός φορέας, διαθέτει κατά τεκμήριο την ικανότητα να ανταποκριθεί στην εκτέλεση της σύμβασης και συνίσταται στο να θεσπιστούν εύλογες προϋποθέσεις συμμετοχής αυτών. Υπό αυτήν την έννοια, η έκταση των πληροφοριών που αναφέρονται στις πιο πάνω διατάξεις, καθώς και το ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων που απαιτείται για τη συγκεκριμένη σύμβαση, πρέπει να τελούν σε σύνδεση και αναλογία προς το αντικείμενο της (βλ. και κατευθυντήρια Οδηγία

13 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων), χωρίς να περιορίζεται αδικαιολόγητα ο ανταγωνισμός

18. Επειδή η αρχή της αναλογικότητας, αποτελεί γενική αρχή του ενωσιακού δικαίου, σύμφωνα με την οποία, κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού. (ΔΕΕ, Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, Impresa Edilux Srl, σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C213/07, Μηχανική Α.Ε, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, Serrantoni και Consorzio stabile edili, σκέψη 33, ΔΕΕ, Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07, Assitur, σκέψεις 21 και 23, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.12.2004, Υπόθεση C-210/03, Swedish Match, σκέψη 47, ΔΕΕ Απόφαση της 11.07.2002, Υπόθεση C-210/00, Käserei Champignon Hofmeister, σκέψη 59 κλπ). Εν προκειμένω, κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας κατ' αρ. 25 παρ. 1 Συντ., θα πρέπει να επιλέγεται το μείγμα εκείνο μέτρων, το οποίο είναι εξίσου κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, πλην όμως το ίδιο προκαλεί την ελάχιστη δυνατή αντίρροπη βλάβη.

19. Επειδή, στην περίπτωση που ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επικαλείται λόγους με τους οποίους επιχειρεί, υπό την μορφή γενικής αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη ή και τις παρεχόμενες υπηρεσίες και να καθορίσει, βάση δικών του εκτιμήσεων, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, αυτοί οι λόγοι είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. Επ. Αν. ΣΤΕ 307/2007).

20. Επειδή, η απάντηση της αναθέτουσας αρχής επί αιτήματος παροχής διευκρινήσεων για σαφή όρο της διακήρυξης στην οποία απλώς επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις της διακήρυξης, ουδεμία μεταβολή επιφέρει στον νομικό κόσμο και δεν υπόκειται ως πράξη μη εκτελεστή σε προδικαστική

προσφυγή (ΕΑ ΣΤΕ 426/2011) αλλά συνιστά επιβεβαιωτική πράξη στην οποία το θεσμικό όργανο εμμένει στην προηγούμενη ρύθμισή του που επαναλαμβάνεται στη νέα πράξη (βλ. και μεταξύ άλλων απόφαση ΑΕΠΠ υπ' αριθμ. 523/2021 Εις. Χ. Ζαράρη). Περαιτέρω, μόνο όταν με τις διευκρινίσεις αίρονται ανακρίβειες ή ασάφειες όρων ή μνημονευόμενων στη διακήρυξη στοιχείων αυτές συνιστούν πράξη εκτελεστή (πρβλ. ΣΤΕ Ε.Α. 473/2010, 758, 45/2008, 952/2007), καθώς οι εν θέματι διευκρινίσεις δεν επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο της διακήρυξης αλλά το αποσαφηνίζουν παρέχοντας κάποιο κρίσιμο νέο στοιχείο που επηρεάζει τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς των συμμετεχόντων (πρβλ. Ε.Α. 474/2005, 532/2004). Εν προκειμένω, μολονότι οι συμπληρωματικές πληροφορίες σχετικά με τη συγγραφή υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά έγγραφα μπορούν να διευκρινίζουν ορισμένα πληροφοριακά σημεία ή να παρέχουν ορισμένα στοιχεία, εντούτοις, δεν μπορούν να τροποποιήσουν, έστω και διορθωτικά, το περιεχόμενο των βασικών όρων του διαγωνισμού, όπως αυτοί έχουν καθοριστεί στη συγγραφή υποχρεώσεων, μεταξύ των οποίων οι τεχνικές προδιαγραφές και τα κριτήρια αναθέσεως, και στους οποίους έχουν καλόπιστα στηριχθεί οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες για να αποφασίσουν εάν θα υποβάλουν προσφορά ή εάν, αντιθέτως, δεν θα λάβουν μέρος στη διαδικασία συνάψεως της οικείας συμβάσεως (C-368/10, σκ. 55, ECLI:EU:C:2012:284). Πάντως, από τα ανωτέρω δεν συνάγεται ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της συγγραφής υποχρεώσεων μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού θα ήταν, καταρχήν και σε κάθε περίπτωση, μη επιτρεπόμενη. Ως εκ τούτου, η αναθέτουσα αρχή έχει κατ' εξαίρεση τη δυνατότητα διορθώσεως ή συμπληρώσεως των δεδομένων της συγγραφής υποχρεώσεων των οποίων απαιτείται η απλή διευκρίνισή τους ή προς τον σκοπό της διορθώσεως πρόδηλων εκ παραδρομής λαθών, υπό την επιφύλαξη ότι ενημερώνει σχετικά το σύνολο των προσφερόντων. Πρέπει επίσης να επιτρέπεται στην ως άνω αναθέτουσα αρχή να προβαίνει σε ορισμένες τροποποιήσεις της συγγραφής υποχρεώσεων, υπό την επιφύλαξη της

τηρήσεως των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως καθώς και της υποχρεώσεως διαφάνειας. Η απαίτηση αυτή σημαίνει, πρώτον, ότι οι σχετικές τροποποιήσεις, καίτοι μπορεί να είναι σημαντικές, δεν πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις ώστε θα είχαν προσελκύσει δυνητικούς προσφέροντες οι οποίοι, σε περίπτωση που δεν υφίσταντο οι τροποποιήσεις αυτές, δεν θα ήταν σε θέση να υποβάλουν προσφορά. Τούτο θα ίσχυε πιθανώς, μεταξύ άλλων, οσάκις οι τροποποιήσεις καθιστούν τη σύμβαση αισθητά διαφορετική, ως εκ της φύσεώς της, από τη σύμβαση όπως αυτή είχε οριστεί αρχικώς. Δεύτερον, η εν λόγω απαίτηση συνεπάγεται ότι οι τροποποιήσεις αυτές πρέπει να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας, κατά τρόπον ώστε να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και έχοντες τη συνήθη επιμέλεια δυνητικούς προσφέροντες η δυνατότητα να λάβουν γνώση των τροποποιήσεων αυτών υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και κατά το ίδιο χρονικό σημείο. Τρίτον, η ίδια απαίτηση προϋποθέτει επιπροσθέτως, αφενός, ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να έχουν επέλθει πριν από την εκ μέρους των προσφερόντων υποβολή των προσφορών, και, αφετέρου, ότι η προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω προσφορών πρέπει να παρατείνεται όταν οι τροποποιήσεις αυτές είναι σημαντικές, ότι η διάρκεια της παρατάσεως αυτής πρέπει να αποτελεί συνάρτηση της σπουδαιότητας των εν λόγω τροποποιήσεων και ότι η εν λόγω διάρκεια πρέπει να είναι επαρκής ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την προσφορά τους. Επομένως, οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων καθώς και η υποχρέωση διαφάνειας που απορρέουν, ιδίως, από τα άρθρα 49 και 56 ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθενται στην τροποποίηση, από την αναθέτουσα αρχή, μετά τη δημοσίευση της προκήρυξης διαγωνισμού, υπό την επιφύλαξη, πρώτον, ότι οι εισαχθείσες τροποποιήσεις δεν πρέπει να είναι τόσο ουσιώδεις ώστε θα είχαν προσελκύσει δυνητικούς προσφέροντες οι οποίοι, σε περίπτωση

που δεν υφίσταντο οι τροποποιήσεις αυτές, δεν θα ήταν σε θέση να υποβάλουν προσφορά, δεύτερον, ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να αποτελούν αντικείμενο επαρκούς δημοσιότητας και, τρίτον, ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πρέπει να έχουν επέλθει πριν από την εκ μέρους των προσφερόντων υποβολή των προσφορών, ότι η προθεσμία για την υποβολή των εν λόγω προσφορών πρέπει να παρατείνεται όταν οι σχετικές τροποποιήσεις είναι σημαντικές, ότι η διάρκεια της παρατάσεως αυτής πρέπει να αποτελεί συνάρτηση της σπουδαιότητας των εν λόγω τροποποιήσεων και ότι η εν λόγω διάρκεια πρέπει να είναι επαρκής ώστε να παρέχεται στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς η δυνατότητα να προσαρμόσουν συνακολούθως την προσφορά τους, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει. (C-298/15, **«Borta» UAB, σκ. 71-77, ECLI:EU:C:2017:266**).

21. Επειδή, οι προϋποθέσεις παραδεκτού ελέγχονται αυτεπαγγέλτως από τον οικείο σχηματισμό της ΑΕΠΠ (και ήδη Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ.), ανεξαρτήτως προβολής τους από τους συμμετέχοντες (πρβλ. ΣτΕ 2080/2016) και ανεξαρτήτως τυχόν σχετικής ένστασης απαραδέκτου, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ή τυχόν παρεμβαίνοντα.

22. Επειδή, αναφορικά με τον 1^ο λόγο της προσφυγής λεκτέα είναι τα κάτωθι: Στις 07.07.2022 κατόπιν σχετικών διευκρινιστικών ερωτημάτων αναφορικά με τους όρους της διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή απάντησε εμπροθέσμως, σύμφωνα με το αρ. 2.1.3 της διακήρυξης, 7 ημέρες προ της καταληκτικής προθεσμίας υποβολής των προσφορών ως αυτή παρατάθηκε με απόφαση ΔΣ της 28.06.2022 (βλ. σκ. 2 της παρούσας), μεταξύ άλλων, τα κάτωθι, και εν προκειμένω, τα επίμαχα: *«ΕΡΩΤΗΣΗ 14: Στην σελ. 95 της διακήρυξης : Άρθρο 13ο Μηχανικός Εξοπλισμός στην παράγραφο iii αναφέρει: iii. Μηχάνημα πλύσης-στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεσή του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την*

υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς. Παρακαλώ, όσον αφορά το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων αλλά και για το επικαθήμενο μηχάνημα - σάρωθρο τα οποία θα πρέπει να έχει στην κατοχή του ο υποψήφιος ανάδοχος, κατατεθέντες και τις αντίστοιχες άδειες, θα θέλαμε να μας διευκρινίσετε τις απαιτούμενες προδιαγραφές του παραπάνω αναφερόμενου τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και την ποσότητα για το κάθε ένα. ΑΠΑΝΤΗΣΗ 14: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι : το επικαθήμενο μηχάνημα-σάρωθρο θα πρέπει να είναι κατάλληλο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες καθαριότητας εξωτερικών χώρων, κάδου ικανής χωρητικότητας για την κάλυψη αναγκών καθαριότητας εξωτερικού χώρου και να έχει τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες. Η 3η βούρτσα να είναι κατάλληλη για δύσβατα σημεία. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1). Αναφορικά με το μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης θα πρέπει να είναι μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών. Η ποσότητα που απαιτείται είναι ένα (1) Ο προσφερόμενος εξοπλισμός θα πρέπει να διαθέτει τεχνικά φυλλάδια, (CE MARK) και serial number. Για το σάρωθρο θα πρέπει να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

ΕΡΩΤΗΜΑ 25: Στη σελίδα 66 της διακήρυξης, άρθρο 1, παρ. 9, αναφέρεται ότι : «Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση.» Παρακαλούμε όπως μας προσδιορίσετε εάν η απαίτηση των μηχανημάτων και του εξοπλισμού να είναι καινούρια αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχάνημα – σάρωθρο εξωτερικών χώρων. ΑΠΑΝΤΗΣΗ 25: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια. Η ανωτέρω απαίτηση

των μηχανημάτων και του εξοπλισμού αφορά και το απαιτούμενο επικαθήμενο μηχανήμα – σάρωθρο εξωτερικών χώρων.

ΕΡΩΤΗΜΑ 27: Στις σελίδες 94-95 της διακήρυξης, άρθρο 14ο, χνί., μεταξύ του εξοπλισμού που υποχρεούται ο ανάδοχος να διαθέτει αναφέρεται ότι: «Η ηλεκτρική σκούπα, η οποία να είναι ευέλικτη με ρόδες, μεγάλης ισχύος απορρόφησης 1800-2000 W, να διαθέτει φίλτρα κατακράτησης και να είναι μικρής εκπομπής θορύβου. Να διαθέτει εξαρτήματα που διευκολύνουν τις διάφορες εργασίες (20 τμχ) ή παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ)». Παρακαλούμε όπως διευκρινίσετε εάν χρειάζονται 20 τμχ ηλεκτρικές σκούπες και εάν αυτές μπορούν να αντικατασταθούν από παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ). ΑΠΑΝΤΗΣΗ 27: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει 20 τμχ ηλεκτρικές σκούπες και αυτές δεν μπορούν να αντικατασταθούν από παρκετέζες μιας χρήσης dust mop (70 τμχ).

Ο προσφεύγων ισχυρίζεται, ως αναλυτικά εκτέθηκε στην παρούσα ότι με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, η αναθέτουσα αρχή εισάγει πρόσθετους όρους στην υπό κρίση διαγωνιστική διαδικασία, ενώ οι αρχικοί όροι ήταν πλήρεις, σαφείς και ορισμένοι. Με την προσθήκη αυτή, ισχυρίζεται ότι ο απαιτούμενος μηχανικός εξοπλισμός άλλαξε άρδην μόλις 4 εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή προσφοράς με αποτέλεσμα ενώ ήταν πλήρως και καθόλα έτοιμος να καταθέσει νόμιμη και παραδεκτή προσφορά σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη, να αποκλείεται ή να καθίσταται ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή του, παρότι διαθέτει μηχανήμα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων και επικαθήμενο μηχανήμα σάρωθρο εξωτερικών χώρων, το οποίο ως όριζε η Διακήρυξη στους αρχικούς της όρους, θα αποδείκνυε ότι έχει στη διάθεση του με την υποβολή της άδειας κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του στον φάκελο δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνική προσφορά, παρά ταύτα προστίθενται νέοι, εντελώς αδικαιολόγητοι, παράνομοι

και καταχρηστικοί όροι που οδηγούν σε αθέμιτη τροποποίηση των όρων του διαγωνισμού και κατ' επέκταση της προσφοράς όλων των υποψήφιων συμμετεχόντων, με σκοπό την εύνοια συγκεκριμένου υποψηφίου. Ομοίως ισχυρίζεται ότι ο μόνος τρόπος για να υποβληθεί παραδεκτή προσφορά, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης είναι η αγορά νέου μηχανήματος πλύσης – στέγνωσης και νέου επικαθήμενου μηχανήματος – σάρωθρου, καθόσον μετά την εισαγωγή των νέων όρων με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων, οι τεχνικές προδιαγραφές είναι ιδιαιτέρως εξειδικευμένες (επικαθήμενο μηχάνημα: τουλάχιστον τρεις (3) βούρτσες – η τρίτη βούρτσα για τα δύσβατα σημεία, μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης: μπαταριοκίνητο ή ηλεκτροκίνητο και θα έχει την δυνατότητα απολύμανσης χωρίς χρήση χημικών) και τα μηχανήματα απαιτείται να είναι ήδη στην κατοχή των συμμετεχόντων (αναφέρεται στο άρθρο 13 του Παραρτήματος Ι της Διακήρυξης «το οποίο θα αποδεικνύει ο ανάδοχος ότι έχει στην διάθεση του»). Επιπλέον, δυνάμει των νέων όρων που εισάγονται με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ΓΝ, ο προσφερόμενος εξοπλισμός απαιτείται να διαθέτει τεχνικά φυλλάδια (CE MARK) και serial number (το serial number το διαθέτουν τα μηχανήματα, τα οποία βρίσκονται ήδη στην κατοχή κάποιου οικονομικού φορέα).

24. Επειδή, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι και ενεστώς, **ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣΤΕ 1442/97 ΔΔικ 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής.** Εν προκειμένω, ο προσφεύγων προκειμένου να υποστηρίξει ότι έχει έννομο συμφέρον για την ακύρωση των επίμαχων όρων, προβάλλει, ως βασίμως ισχυρίζεται ο α παρεμβαίνων αόριστους και ανεπίδεκτους εκτίμησης ισχυρισμούς, και τούτο διότι αν και αναφέρει ότι

διαθέτει επικαθήμενο σάρωθρο και μηχανήμα πλύσης στέγνωσης ως αυτά που ζητούνταν από τους όρους της διακήρυξης ως δημοσιεύθηκε στις 01.06.2022, δεν αναφέρει εάν, τα εκ μέρους του διατιθέμενα, είναι πράγματι καινούρια, ως ρητά απαιτεί η διακήρυξη στη σελ. 66 άρθρο 1, παρ. 9, όπου αναφέρεται ότι : *«Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια του καθαρισμού πρέπει να είναι καινούργια και να βρίσκονται σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση»*, ούτε όμως παραθέτει τις προδιαγραφές που διαθέτουν, πολλώ δε μάλλον ουδένα σχετικό ισχυρισμό προβάλλει προκειμένου να υποστηρίξει ότι οι παρεχόμενες διευκρινήσεις είναι πράγματι ουσιώδεις και αποτελούν ειδικές τεχνικές προδιαγραφές που δεν τις διαθέτουν τα ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ μηχανήματα που διατίθενται στην αγορά, ώστε να θεμελιώσει τη βλάβη του η οποία εξειδικεύεται αυθεντικά από τον ίδιο. Άλλωστε, αφενός ακόμη και με το οικείο Υπόμνημα του δεν αποκρούει τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής ότι i) *«ουδόλως προβλέφθηκαν ιδιάζουσες προδιαγραφές, αλλά τέθηκαν οι προδιαγραφές που συνιστούν τον μέσο όρο των υφιστάμενων στην παγκόσμια και ελληνική αγορά»*, ότι ii) *«Το δε μηχανήμα σάρωθρο συνιστά ένα ευρέως γνωστό και σύνηθες σύγχρονο μηχανήμα των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην σχετική αγορά των υπηρεσιών καθαριότητας, ενώ η απαίτηση περί ύπαρξης 3ης βούρτσας συνιστά απλώς ένα εξάρτημα που δύναται να παραγγελθεί ευχερώς και να συμπληρώσει το ήδη υπάρχον μηχανήμα.»*, iii) ότι *«Τα μηχανήματα είναι πιστοποιημένα και είναι σε κυκλοφορία στην παγκόσμια αγορά για 7 και πλέον χρόνια»* και iv) *“Τα συγκεκριμένα μηχανήματα χρησιμοποιούνται εδώ και (6) χρόνια σε Νοσοκομεία, κλινικές, Μουσεία, Εταιρείες καθαρισμού παροχής υπηρεσιών, Ξενοδοχεία, Χώρους εστίασης, Βιομηχανία Τροφίμων”*, αφετέρου, οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος ερείδονται και σε εσφαλμένη προϋπόθεση ότι ο επίμαχος εξοπλισμός όφειλε να είναι ιδιόκτητος πλην όμως, όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή, *«ούτε η διακήρυξη ή και η μετέπειτα από 7-7-2022 χορηγηθείσα διευκρίνιση ουδόλως απαιτούσε τα επίμαχα μηχανήματα και ο*

προσφερόμενος εξοπλισμός να βρίσκονται στην ιδιοκτησία των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων... Αντίθετα, όριζε ότι όφειλαν αυτοί να τα διαθέτουν να τα έχουν στην κατοχή τους, χωρίς η κατοχή να ταυτίζεται εννοιολογικά με την κυριότητα αυτών», ούτως κρίνονται απορριπτέοι ως απαράδεκτοι οι οικείοι ισχυρισμοί του καθόσον δεν αποδεικνύει τη βλάβη που του προξενήθηκε με τις παρεχόμενες διευκρινήσεις, ερείδονται άλλωστε και επί εσφαλμένες προϋπόθεσης καθόσον δεν υφίσταται περί ανάγκης αγοράς. Περαιτέρω, αναφορικά με την υποβολή των τεχνικών φυλλαδίων και serial number, δεν δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι αφορά σε ουσιώδη τροποποίηση, και προβάλλεται απαράδεκτως δοθέντος ότι αποτελεί απλή εξειδίκευση των υφιστάμενων όρων της διακήρυξης και στερείται εκτελεστότητας, και τούτο διότι ως ήδη οριζόταν στη σελ. 95 της οικείας διακήρυξης όφειλε να υποβληθεί η άδεια κυκλοφορίας κατά την υποβολή της προσφοράς του και συγκεκριμένα στον φάκελο Δικαιολογητικών Συμμετοχής Τεχνικής Προσφοράς αλλά και ότι όφειλαν να τα έχουν στην κατοχή τους, σύμφωνα δε με το αρ. 2.4.3.2 της διακήρυξης « Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος.Ι της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενης υπηρεσίας», όπου ο μέσος επιμελής υποψήφιος κατανοεί ότι αφορά και σε τεχνικά φυλλάδια του ζητούμενου εξοπλισμού, τα οποία ενδεχομένως να είναι διαθέσιμα και στο διαδίκτυο, και σε κάθε περίπτωση άμεσα διαθέσιμα, αν παρ’ ελπίδα ο κάτοχος του επίμαχου μηχανήματος δεν τα έχει (πλέον) στη διάθεση του, ο δε σειριακός αριθμός ευρίσκεται στο πλαίσιο του μηχανήματος και στην άδεια κυκλοφορίας την οποία όφειλε να καταθέσει ούτως ή άλλως κατά ρητή επιταγή της διακήρυξης ως δημοσιεύθηκε στις 01.06.2022. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη ότι το βάρος απόδειξης των ισχυρισμών του το φέρει ο προσφεύγων εν

προκειμένω, ως και τη θεμελίωση της βλάβης που του προξενείται δεν απέδειξε τη βλάβη του, με αποτέλεσμα οι οικείοι ισχυρισμοί να κρίνονται απορριπτέοι ως απαράδεκτοι. Επίσης, δεν απέδειξε ούτε τον «ουσιώδη» χαρακτήρα της επίμαχης διευκρίνησης, ώστε να κριθεί εάν εν τέλει εμπροθέσμως προσέβαλε τον επίμαχο όρο ως αυτός διευκρινίσθηκε. Άλλωστε, όπως βασίμως ισχυρίζονται στο σύνολο τους οι παρεμβαίνοντες και η αναθέτουσα αρχή, ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση των οικείων όρων της Διακήρυξης όχι επειδή με τρόπο ανεπανόρθωτο, αδυνατεί να ανταποκριθεί στις οικείες απαιτήσεις, αλλά μόνον *«δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει την σύνταξη νέας οικονομοτεχνικής μελέτης, η οποία θα περιλαμβάνει το νέο μηχανικό εξοπλισμό που ορίζεται στους πρόσθετους όρους της Διακήρυξης. Επιπλέον, στο σύντομο χρονικό διάστημα που τροποποιήθηκαν οι όροι της Διακήρυξης σε σχέση με τον χρόνο υποβολής προσφοράς, ήτοι εντός 4 εργάσιμων ημερών, η προσφεύγουσα εταιρεία δεν πρόλαβε να διεξάγει έρευνα με σκοπό την αγορά των νέων απαιτούμενων μηχανημάτων»*. Πλην, όμως, όπως ήδη ελέχθη τέτοιος χρόνος, εδοθεί δια της παρατάσεως της προθεσμίας υποβολής των προσφορών μέχρι την 1.9.2022 εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής. Συνεπώς, το όποιο έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος είναι όλως υποθετικό καθώς στηρίζεται στην παραδοχή - υπόθεση ότι εν τω μεταξύ θα αναζητήσει και δεν θα βρει τέτοιο εξοπλισμό. Εξάλλου, ως προαναφέρθηκε, από τους όρους της προκείμενης διακηρύξεως ουδόλως προκύπτει ότι ο εν λόγω εξοπλισμός θα πρέπει υποχρεωτικά να ανήκει κατά κυριότητα στον συμμετέχοντα και, ότι από την άλλη η διάθεση του εν λόγω εξοπλισμού δεν μπορεί να γίνει επί τη βάση μισθώσεως ή δανεισμού εκ τρίτου, η δε διαθεσιμότητα, του επίμαχου μηχανήματος που επικαλείται και ορθοί υποτιθέμενοι οι ισχυρισμοί του, αφορά σε αγορά και όχι σε μίσθωση του μηχανήματος. Επικουρικά αναφέρεται ότι ο προσφεύγων, ενδεχομένως βάλλει αλυσιτελώς κατά του οικείου όρου, καθώς ακόμη και εάν ήθελαν υποτεθούν βάσιμοι οι ισχυρισμοί του οι έτερες από 12.7.2022 διευκρινήσεις της Αναθέτουσας αρχής που προβλέπει σάρωθρο

αγορασμένο κατά την τελευταία τριετία, θα παρέμεναν απολαμβάνοντας τεκμηρίου νομιμότητας, ουδόλως δε ισχυρίζεται ακόμη και με το οικείο Υπόμνημα του, ότι πληροί τον επίμαχο όρο ήτοι τα εκ μέρους του κατεχόμενα μηχανήματα που ισχυρίζεται ότι διαθέτει, πληρούν την επίμαχη απαίτηση. Περαιτέρω, ο έμμεσος ισχυρισμός περί φωτογραφικών διατάξεων («Από το ως άνω συνάγεται αναντίρρητα ο υπέρμετρος περιορισμός του ανταγωνισμού, με τον τεχνικό αποκλεισμό όλων των υποψηφίων οικονομικών φορέων - πλην ενός.»), είναι απορριπτέος πρωτίστως ως αόριστος και τούτο διότι δεν μνημονεύει καν ρητά και τεκμηριωμένα την «μόνη» εταιρεία που διαθέτει το επίμαχο μηχάνημα. Συνεπώς, οι οικείοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος τυγχάνουν απορριπτέοι ως απαράδεκτοι, ουδόλως δε απέδειξε ότι κωλύετο να συμμετάσχει στην προκειμένη διαγωνιστική διαδικασία λόγω της από 7.7.2022 διευκρίνησης. Τα ανωτέρω, αναφορικά με το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος κατά το χρόνο συζήτησης της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής ισχύουν *mutadis mutandis* και για την διευκρίνηση που αφορά στο πλυστικό μηχάνημα όσο και στην ηλεκτρική σκούπα, και τούτο διότι, το όποιο έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος είναι όλως υποθετικό καθώς στηρίζεται στην υπόθεση ότι διέθετε τα αρχικά απαιτούμενα και ότι εν τω μεταξύ θα αναζητήσει και δεν θα βρει τέτοιο εξοπλισμό, άλλωστε παρασχέθηκε εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής ο κατάλληλος χρόνος προετοιμασίας στους υποψήφιους οικονομικούς φορείς που επιθυμούν να καταθέσουν νόμιμη και παραδεκτή προσφορά. Συνεπώς, ο 1^{ος} λόγος της προσφυγής κρίνεται απορριπτέος ως απαράδεκτος. Σε κάθε δε περίπτωση, αφενός, οι προβαλλόμενοι από τον Προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών κατά τη διοικητική διαδικασία ή περί παράβασης νόμου, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες αυτές και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για τον προσφεύγοντα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη*

ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ. 48-49), αφετέρου, δεν δύναται νομίμως ο Εισηγητής να υποκαταστήσει τον προσφεύγοντα προκειμένου να διασώσει αόριστους ήτοι απαράδεκτους ισχυρισμούς.

25. Επειδή, με το 2^ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι με τις από 07.07.2022 παρεχόμενες διευκρινήσεις εισήχθη νέα πρόσθετη υποχρέωση που αφορά στην περισυλλογή και μεταφορά νεκρών ζώων η οποία απαιτεί ειδική διαδικασία και εξοπλισμό ήτοι οχήματος ψύξης, κατά την ισχύουσα νομοθεσία. Συνεπώς, κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος με το από 7.7.2022 έγγραφο παροχής διευκρινίσεων του ΓΝ, εισάγεται νέος πρόσθετος – όλως τροποποιητικός της Διακήρυξης, καθόσον σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία σε περίπτωση κατάθεσης προσφοράς απαιτείται να διατίθεται το εν θέματι όχημα μεταφοράς με ψύξη, άλλως η προσφορά δεν καλύπτει τις ελάχιστες απαιτήσεις που έχουν τεθεί επί ποινή απόρριψης και ως εκ τούτου είναι αναγκαίο να ακυρωθεί η Διακήρυξη και να διαγραφεί ο επίμαχος όρος. Οι παρεμβαίνοντες και η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζονται ότι αφορά σε επουσιώδη τροποποίηση και ότι ο προσφεύγων είχε χρόνο να προσαρμόσει αναλόγως την προσφορά του, να στηριχθεί σε ικανότητες τρίτων, να μισθώσει κλπ και ότι το ερώτημα αφορούσε την δυνατότητα περισυλλογής πέραν των περιπτώσεων και των νεκρών ζώων, και ότι η απάντηση της αναθέτουσας αρχής απλώς επιβεβαίωσε τα ήδη αναφερόμενα στην διακήρυξη.

26.Επειδή, εν προκειμένω το επίμαχο ερώτημα έχει ως εξής: *«ΕΡΩΤΗΜΑ 12: Στην σελ. 92 της διακήρυξης παράγραφος Γενικά – Λοιποί χώροι αναφέρεται : Σκούπισμα, καθάρισμα όλου του περιβάλλοντος χώρου του καθημερινά (πρωί), καθώς και τα πλακόστρωτα, τις κλίμακες που οδηγούν στις εισόδους των Κτιρίων και τα παρτέρια του. Αποκομιδή όλων των κάδων του αύλειου χώρου του Πλύσιμο, σκούπισμα με μηχανοκίνητη σκούπα όλων των δρόμων των χώρων του, ιδιαίτερα όπου δημιουργούνται ανθυγιεινές εστίες από τα περιττώματα πτηνών καθώς και όποτε κρίνεται απαραίτητο από την*

Εποπτεία.» Μετά από επίσκεψη στους χώρους του διαπιστώθηκε στον αύλειο χώρο, η ύπαρξη νεκρού πτηνού. Σε περίπτωση ύπαρξης νεκρού ζώου στον περιβάλλοντα χώρο του , πέραν των περιπτώσεων , είναι αρμοδιότητα του αναδόχου η περισυλλογή του ?

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 12: Προς απάντηση της ανωτέρω ερώτησης διευκρινίζεται ότι: Σε περίπτωση ύπαρξης νεκρού ζώου ή πτηνού, στον εξωτερικό χώρο ή και στον εσωτερικό χώρο του, η ευθύνη περισυλλογής και διάθεσης προς απόρριψη σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία βαρύνει αποκλειστικά τον ανάδοχο του έργου καθαριότητας

27. Επειδή, όπως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων με την επίμαχη διευκρίνηση πράγματι εισήχθη νέος πρόσθετος όρος αναφορικά με την απομάκρυνση των νεκρών πτηνών που όπως ομοίως βασίμως ισχυρίζεται (ο προσφεύγων) υπόκειται σε ειδική νομοθεσία και απαιτεί συνθήκες ψύξης που δεν προβλέπονται από τη διακήρυξη. Σημειωτέον, ουδείς επιχειρεί να αποκρούσει τον επίμαχο ισχυρισμό περί της σχετικής νομοθεσίας. Επομένως, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, απορριπτόμενων των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και των παρεμβαινόντων και τούτο διότι καταρχήν ο επίμαχος πρόσθετος όρος δεν αποτελεί κοινό τόπο διακηρύξεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας ώστε ο μέσος επιμελής υποψήφιος να κατανοήσει ότι αποτελεί εξυπακουόμενη ουσιώδη απαίτηση της διακήρυξης και τούτο διότι η διακήρυξη ως δημοσιεύθηκε στις 01.06.2022 απαιτεί στον επίμαχο όρο, «Σκούπισμα, καθάρισμα όλου του περιβάλλοντος χώρου του καθημερινά (πρωί), καθώς και τα πλακόστρωτα, τις κλίμακες που οδηγούν στις εισόδους των Κτιρίων και τα παρτέρια του. Αποκομιδή όλων των κάδων του αύλειου χώρου του Πλύσιμο, σκούπισμα με μηχανοκίνητη σκούπα όλων των δρόμων των χώρων του, ιδιαίτερα όπου δημιουργούνται ανθυγιεινές εστίες από τα περιττώματα πτηνών καθώς και όποτε κρίνεται απαραίτητο από την Εποπτεία, ώστε να διατηρούνται οι χώροι καθαροί σε καθημερινή βάση. Επίσης καθάρισμα των ταρατσών μία φορά το δίμηνο», επομένως, σε κάθε περίπτωση

ουδεμία πρόβλεψη υφίσταται περί της ειδικής τούτης επίμαχης διαδικασίας πολλώ δε μάλλον αναφορά στον επίμαχο εξοπλισμό, (όχημα με ψύξη) και υποχρέωση απομάκρυνσης εντός συγκεκριμένου σαφώς ορισμένου και περιορισμένου χρόνου, ούτε απαντάται σε έτερες διακήρυξης πλην περιπτώσεων ειδικής πρόβλεψης και γνωστής εκ των προτέρων, ως η επικαλούμενη από τον παρεμβαίνοντα, ούτε παραπέμπει η διακήρυξη στην οικεία ειδική νομοθεσία. Σε περίπτωση δε μη πλήρωσης του επίμαχου όρου, ως αυτός διευκρινίσθηκε, εφόσον δεν ακυρωθεί, η προσφορά κρίνεται απορριπτέα λόγω μη πλήρωσης των ελάχιστων απαιτήσεων των τεχνικών προδιαγραφών, βάσει των αρ. 2.4.3.2 και 2.4.6 ι. Αναφορικά με τον ισχυρισμό της αναθέτουσας αρχής ότι *«....από το 2013 μέχρι και σήμερα δεν έχει αναφερθεί στο Νοσοκομείο μας ούτε ένα περιστατικό νεκρού ζώου. Γεγονός που αποδεικνύει πως το περιστατικό που αναφέρει η προσφεύγουσα στην προσφυγή της, ότι δηλαδή ανευρεθεί νεκρό ζώο στο περιβάλλοντα χώρο του κατά την επίσκεψη τους, είναι απόλυτα ψευδές!!»* κρίνεται απορριπτέος ως προδήλως αβάσιμος και τούτο διότι το περιστατικό δεν το αναφέρει το πρώτον στην προσφυγή του ο προσφεύγων αλλά τέθηκε ως πραγματικό περιστατικό από έτερο οικονομικό φορέα, όπου η αναθέτουσα αρχή κατ'εκείνο το χρόνο (βλ. ερώτημα 12 του από 07.07.2022 εγγράφου της αναθέτουσας αρχής) όχι μόνο δεν το διέψευσε -παρά μόνο τώρα όψιμα ισχυρίζεται ότι είναι ψευδές-, αλλά θεώρησε απαραίτητο να συμπεριλάβει και την απομάκρυνση του νεκρού ζώο στις υποχρεώσεις του αναδόχου.

Συνεπώς, δοθέντος ότι με την παρεχόμενη διευκρίνηση συμπληρώθηκαν οι όροι της διακήρυξης και κατέστησαν εν τοις πράγμασι απαιτητό, εξοπλισμό που δεν προβλέπετο αλλά και διαδικασίες που διέπονται από ειδική νομοθεσία, τεθέντα επί ποινή απόρριψης της προσφοράς, κατά τα ως άνω, προκύπτει ότι αφορά σε ανεπίτρεπτη τροποποίηση τεχνικών προδιαγραφών και ουδόλως απλή διευκρίνισή τους πολλώ δε μάλλον διόρθωση πρόδηλου εκ παραδρομής σφάλματος (βλ. σκ. 20 της παρούσας), αλυσιτελώς δε η αναθέτουσα αρχή

ισχυρίζεται ότι αποτελεί «εξειδίκευση της ήδη θεσπιζόμενης υποχρέωσης» και τούτο διότι σε κάθε περίπτωση εισάγονται πρόσθετες απαιτήσεις με αποτέλεσμα ο επίμαχος όρος ως διευκρινίσθηκε να πάσχει ακυρότητας, απορριπτόμενων των οικείων ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και των παρεμβαινόντων.

27. Επειδή με τον 3^ο λόγο της προσφυγής ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι μετά την εισαγωγή των νέων πρόσθετων όρων που αναλύθηκαν στον 1ο και 2ο Λόγο Προσφυγής, δοθέντος ότι η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ισούται με 2.163.754,86 € χωρίς ΦΠΑ για δύο (2) έτη, ήτοι 90.156,45€ ανά μήνα, ο προϋπολογισμός δεν επαρκεί. Ειδικότερα ισχυρίζεται ότι βάσει των όρων της διακήρυξης σύμφωνα με τους υπολογισμούς του, το ελάχιστο κόστος εκτέλεσης της σύμβασης, που περιλαμβάνει μόνο το εργατικό κόστος, την εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ και τις νόμιμες υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις, συμπεριλαμβανομένης της παρακράτησης φόρου 8% (δυνάμει του από 7.7.2022 έγγραφο διευκρινίσεων) ανέρχεται σε 87.213,48 €. Επίσης, αν στο ποσό αυτό προστεθεί το κόστος των πρόσθετων μηχανημάτων (νέο μηχάνημα πλύσης – στέγνωσης εσωτερικών χώρων, επικαθήμενο μηχάνημα - σάρωθρο, ηλεκτρικές σκούπες, φορτηγό με ψύξη ΖΥΠ) , των εργαλείων, των λοιπών στοιχείων που αποτελούν το διοικητικό κόστος, (διοικητική υποστήριξη, εγγυητικές επιστολές, ιατρός εργασίας, τεχνικός ασφαλείας, κόστος εκπαίδευσης, ασφαλιστήριο συμβόλαιο κ.λπ.) καθώς και το εργολαβικό κέρδος, προκύπτει αβίαστα ότι το προϋπολογισθέν ποσό των 90.156,42 Ευρώ. Τόσο η αναθέτουσα αρχή όσο και ο α παρεμβαίνων υπεραμύνονται των οικείων ισχυρισμών ως αναλυτικά εκτέθηκε στην παρούσα.

28. Εν προκειμένω οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος που περιλαμβάνονται στον 3^ο λόγο της προσφυγής κρίνονται απορριπτέοι και τούτο διότι προφανώς προκειμένου να μην απορριφθεί ο οικείος λόγος ως ανεπικαίρως προβαλλόμενος, ο προσφεύγων τον συνδέει με τις παρεχόμενες διευκρινήσεις και τα όσα ανέφερε στους λόγους 1 και 2 επί του κόστους του

εξοπλισμού/μηχανημάτων, πλην όμως ο οικείος ισχυρισμός τυγχάνει απορριπτέος ως ερειδόμενος επί εσφαλμένης προϋπόθεσης, καθώς εξ ουδενός όρου της διακήρυξης, προκύπτει πως οι συμμετέχοντες οφείλουν να αγοράσουν το εν λόγω μηχάνημα, πολλώ δε μάλλον ότι οφείλουν να διαθέσουν όλη την αξία κτήσης του στην εκτέλεση της επίμαχης σύμβασης, όπως βασίμως ισχυρίζεται ο α παρεμβαίνων και η αναθέτουσα αρχή, παρά μόνο προκύπτει ότι είναι επιτρεπτή μεταξύ άλλων και η μίσθωση του, άλλωστε, σε κανένα σημείο της η διακήρυξη δεν απαιτεί το εν λόγω μηχάνημα να παραμείνει στην κατοχή της αναθέτουσας αρχής μετά τη λήξη ισχύος της δημοπρατούμενης σύμβασης, η οποία έχει διάρκεια δύο (2) ετών, ούτε προβλέπεται στη διακήρυξη πως το εν λόγω μηχάνημα θα πρέπει να διατίθεται αποκλειστικά στην εκτέλεση της εν θέματι σύμβασης και όχι σε άλλες. Εν πάση περιπτώσει το οικείο κόστος που θα βαρύνει τον ανάδοχο συνίσταται όχι στο σύνολο του κόστους αγοράς του μηχανήματος, αλλά στο κόστος απόσβεσης - ανάλωσης της αξίας του εν λόγω εξοπλισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (Κεφ. 5°, αρ. 18 του ν. 4308/2014 κ.ο.κ.), με τον ανάλογο ετήσιο συντελεστή απόσβεσης. Προεχόντως δε ο οικείος λόγος κρίνεται απορριπτέος ως απαράδεκτος καθόσον ο προσφεύγων ΔΕΝ προβαίνει συγχρόνως σε συγκεκριμένους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό του ελάχιστου κατά το νόμο εργατικού κόστους, κόστους αναλωσίμων, διοικητικού κόστους, εργολαβικού κέρδους, και αντ' αυτού περιορίζεται στην γενικόλογη «διαπίστωση» ότι ο «προϋπολογισμός δεν επαρκεί παραθέτοντας όρους της διακήρυξης. Συνεπώς, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής και του α παρεμβαίνοντος.

29. Επειδή γίνεται δεκτή η Εισήγηση

30. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή και αντιστρόφως εν μέρει δεκτές οι παρεμβάσεις.

31. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων πρέπει να επιστραφεί (άρθρο 363 Ν.4412/2016)

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει τις παρεμβάσεις.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη κατά το σκεπτικό και συγκεκριμένα ως προς τον 2^ο λόγο της προσφυγής.

Διατάσσει την επιστροφή του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 19.08.2022 και εκδόθηκε στις 30.08.2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Αικατερίνη Ζερβού

Μαρία Κατσαρού